



# องค์ความรู้

## เรื่อง การส่งเสริมการทำความดี ของสำนักการพิมพ์

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗



คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต ส่งเสริมคุณธรรม  
และความโปร่งใสของสำนักการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

## คำนำ

ตามที่คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริตส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ดำเนินการตามแผนบูรณาการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อใช้เป็นกรอบในการขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริตส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานการพิมพ์ เพื่อยกระดับมาตรฐานในการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น นั้น

คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริตส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ดำเนินการตามแผนโดยอาศัยกรอบการดำเนินงานดังต่อไปนี้ ๑. แผนนโยบายการดำเนินการด้านคุณธรรม และความโปร่งใสของส่วนราชการ สังกัดรัฐสภา ๒. บันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช. กับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๒) ๓. แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐) ๔. ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ซึ่งจากแนวนโยบายดังกล่าว มุ่งเน้นการส่งเสริมให้เกิดกระบวนการขัดเกลาทางสังคม ๓ กระบวนการได้แก่ (๑) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำความดี (๒) การพัฒนากลไกเพื่อขับเคลื่อนคุณธรรม (๓) การพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนคุณธรรม เป็นการบ่มเพาะจิตใจสร้างจิตสำนึกสาธารณะ ปรับเปลี่ยนวิถีคิดและค่านิยมของคนไทย ให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ และคณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริตส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ดำเนินการจัดทำองค์ความรู้ เรื่อง “การส่งเสริมการทำความดี” โดยยึดหลักการคุณธรรม ๕ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” ซึ่งเป็นคุณธรรมพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคม เพื่อให้บุคลากรสำนักงานการพิมพ์ตระหนักรู้และประพฤติปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต ร่วมสรรค์สร้างสังคมไทยในอนาคตให้เป็นรูปธรรมและสามารถวัดได้ด้วยพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีคุณธรรมขั้นพื้นฐาน “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู” พร้อมทั้งได้รับการพัฒนาทักษะการดำเนินชีวิต การน้อมนำหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยและจารีตประเพณีที่ดีงาม และยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ นำพาสังคมไทยสู่สังคมคุณธรรมอย่างยั่งยืน

คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG  
จิตพอเพียงต้านทุจริตส่งเสริมคุณธรรม  
และความโปร่งใสของสำนักงานการพิมพ์  
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗



## สารบัญ

	หน้า
<b>บทที่ ๑ กระบวนการส่งเสริมความดี</b>	๗
๑.๑ ความหมายของ “ความดี”	๗
๑.๒ “ลักษณะพื้นฐานคนดี”	๘
๑.๓ “องค์ประกอบคนดี”	๘
๑.๔ “กระบวนการส่งเสริมความดีของสำนักการพิมพ์”	๙
๑.๔.๑ สร้างความคิดและให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับความดี	๑๐
- คุณธรรมพื้นฐาน ๕ ประการ ของบุคลากรสำนักการพิมพ์ (พอเพียง)	๑๐
- คุณธรรมพื้นฐาน ๕ ประการ ของบุคลากรสำนักการพิมพ์ (วินัย)	๑๓
- คุณธรรมพื้นฐาน ๕ ประการ ของบุคลากรสำนักการพิมพ์ (สุจริต)	๑๘
- คุณธรรมพื้นฐาน ๕ ประการ ของบุคลากรสำนักการพิมพ์ (จิตอาสา)	๒๕
- คุณธรรมพื้นฐาน ๕ ประการ ของบุคลากรสำนักการพิมพ์ (กตัญญู)	๒๙
๑.๔.๒ บุคลากรสำนักการพิมพ์ทบทวนความดีที่เคยปฏิบัติ	๓๓
๑.๔.๓ ทำความดีออกมาให้ปรากฏ	๓๓
๑.๔.๔ ถอดบทเรียนและขยายความดี	๓๓
๑.๔.๕ เครื่องวัดคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรสำนักการพิมพ์	๓๓
<b>บทที่ ๒ เรื่องเล่าความดี บุคลากรสำนักการพิมพ์</b>	๓๕
<b>บทที่ ๓ ประโยชน์ที่ได้รับจากการส่งเสริมให้บุคลากรสำนักการพิมพ์ กระทำความดี</b>	๕๑
<b>    บรรณานุกรม</b>	๕๔
<b>    ภาคผนวก</b>	
<b>    ภาพกิจกรรมการส่งเสริมให้บุคลากรสำนักการพิมพ์ กระทำความดี</b>	



# บทที่ ๑

กระบวนการส่งเสริมความดี



## บทที่ ๑ กระบวนการส่งเสริมความดี

### ๑.๑ ความหมายของ “ความดี”

“ความดี” หมายถึง คุณความดี ความดีงาม หรือคุณงามความดี มีความหมายตรงข้ามกับความชั่ว คำว่าความดีไม่มีบัญญัติไว้โดยตรงในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน แต่เมื่อศึกษาคำว่า “ดี” พบว่า หมายถึง ลักษณะที่เป็นไปในทางที่ต้องการ น่าปรารถนา น่าพอใจ ใช้ในความหมายที่ตรงข้ามกับร้าย อย่างไรก็ตาม ความดี ยังมีความหมายสอดคล้องกับ คำว่า “กุศล” อีกด้วย ซึ่งหมายถึง สิ่งที่ดีที่ชอบ หรือ “บุญ” คือการกระทำดีตามหลักคำสอนในทางศาสนา ความดีที่แท้จริงคือการละได้ซึ่ง โลภะ โทสะ และโมหะ โดยสิ้นเชิง การที่ปราศจาก โลภะ โทสะ และโมหะ จะเป็นเครื่องวัดได้ว่าสิ่งใดดี หรือไม่ดี หรืออะไรเป็นความดี หรือเป็นความไม่ดี<sup>๑</sup>

“... คำว่า “ดี” คืออะไร ไม่มีทางที่จะวิเคราะห์ศัพท์ว่า “ดี” คือคำว่า “ดี” นั้นมันสั้น ๆ รู้สึกว่าจะเป็นคำที่สั้นที่สุดในภาษา อาจจะไม่สั้นที่สุด ยังมีคำที่สั้นกว่า แต่อย่างไรก็สั้นมากใครจะมาวิเคราะห์คำนี้ได้รู้สึกว่ายาก เพราะว่าแต่ละคนก็นึกว่าดี แต่ไม่แน่ใจหรือไม่ใช่ อย่างไรก็ตาม ถ้าพูดคร่าว ๆ ความดี คนก็เข้าใจ แต่จะบอกว่าเป็นอย่างไรยาก ความดีคืออะไรที่ทำให้เรามีความสงบ ความสุขใจแท้ ๆ เป็นผลดี”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะบุคคลต่าง ๆ  
ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคล ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา  
ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิตฯ  
วันพุธที่ ๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๓๙

“...คุณธรรมซึ่งเป็นที่ตั้งของความรัก ความสามัคคี ที่ทำให้คนไทยเราสามารถร่วมมือร่วมใจกันรักษาและพัฒนาชาติบ้านเมืองเราให้เจริญรุ่งเรืองสืบต่อกันไปได้ตลอดรอดฝั่ง ประการแรก คือการที่ทุกคนคิด พูด ทำด้วยความเมตตา มุ่งดีมุ่งเจริญต่อกัน ประการที่สอง คือการที่แต่ละคนต่างช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ประสานงาน ประสานประโยชน์กัน ให้งานที่ทำสำเร็จผล ทั้งแก่ตน แก่ผู้อื่น และแก่ประเทศชาติ ประการที่สาม คือการที่ทุกคนประพฤติและปฏิบัติตนอยู่ในความสุจริต ในกฎกติกา และในระเบียบแบบแผน โดยเท่าเทียมเสมอกัน ประการที่สี่ คือ การที่ต่างคนต่างพยายามทำความดี ความเห็นของตนให้ถูกต้อง เทียบตรง และมั่นคงอยู่ในเหตุในผล หากความคิด จิตใจ และการประพฤติปฏิบัติที่ลงรอยเดียวกันในทางที่ดี ที่เจริญนี้ ยังมีพร้อมมูล ในกาย ในใจของคนไทย ก็มั่นใจได้ว่าประเทศไทยจะดำรงมั่นคงอยู่ตลอดไปได้...”

พระราชดำรัสในการเสด็จออกมหาสมาคม  
งานพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี  
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม วันศุกร์ที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๙

<sup>๑</sup> สาโรช บัวศรี. “จริยธรรมศึกษา” ใน ศาสตราจารย์สาโรช บัวศรี รำลึก. (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๓๗), ๔๓.





เรื่องความดีความชั่วจัดเป็นเรื่องยากเรื่องหนึ่ง ที่จะรู้และเข้าใจ เมื่อรู้และเข้าใจแล้วก็ยังยากที่จะปฏิบัติการเว้นความชั่ว ทำความดีให้สมบูรณ์ได้ ทั้งนี้ เพราะมีองค์ประกอบหลายอย่างที่ทำให้ปฏิบัติไม่ได้สมความต้องการและปฏิบัติไม่ได้เสมอไป ตามหลักพุทธศาสนา ถือว่า การกระทำ คำพูด หรือความคิดที่เป็นไปเพื่อไม่เบียดเบียนตนและผู้อื่นให้เดือดร้อนและมีประโยชน์ ถือว่าเป็นความดีที่ตรงกันข้ามเป็นความชั่ว ที่กล่าวมานี้เป็นหลักกว้าง ๆ อาจมีข้อปลีกย่อยอื่น ๆ อีก ที่จะต้องทำความเข้าใจพิเศษอีกมากมาย ในองค์ประกอบดังกล่าวข้างต้นนั้นถือเอาประโยชน์เป็นจุดยืนที่สำคัญ คือเมื่อพิจารณาถึงถึงประโยชน์แล้ว แม้นตนเองจะต้องเดือดร้อนบ้าง ผู้อื่นเดือดร้อนบ้างก็ถือว่าเป็นความดี เช่น พ่อและแม่ต้องเดือดร้อนเหนื่อยยากในการทำมาหาทรัพย์ เพื่อส่งเสียให้ลูกได้ศึกษาเล่าเรียน ตัวของลูกเองนั้นก็ต้องเดือดร้อนทุกข์กายทุกข์ใจในการศึกษาเล่าเรียน ต้องอดทนอดออม ต้องหักใจไม่ให้หลงไหลเพลิดเพลินในการเที่ยวเล่น เอาเวลาเหล่านั้นมาศึกษาเล่าเรียน แต่การกระทำดังกล่าวนี้มีคุณประโยชน์ทั้งในปัจจุบันและอนาคตจึงเป็นความดี ในทางกลับกันสิ่งที่ทำให้ตนเองและผู้อื่นมีความสุขความเพลิดเพลินแต่ไม่มีประโยชน์ กลับจะเป็นโทษทั้งแก่ตนและผู้อื่น เช่น การแสวงหาความสุขจากอบายมุขต่าง ๆ ถือว่าเป็นความชั่ว

การทำความดีอย่างสม่ำเสมอนำไปสู่การมีค่านิยมที่ถูกต้องและพัฒนาเป็นคุณธรรมจริยธรรมในที่สุด ดังคำกล่าว “ความดี ทำบ่อย ๆ จะพัฒนาเป็นค่านิยม ถ้าปฏิบัติอย่างซื่อตรงจะพัฒนากลายเป็นคุณธรรม คุณธรรมเป็นคุณสมบัติที่ดีทางด้านจิตใจ การประพฤติและปฏิบัติในคุณธรรมนั้นเป็นจริยธรรม ซึ่งสามารถวัดได้จากการกระทำที่แสดงออกมาให้เห็น” การกระทำในพระพุทธศาสนาแบ่งออกเป็น ๓ ด้าน คือ ๑) กายกรรม ได้แก่ การกระทำทางกาย เช่น การเคลื่อนไหวขยับร่างกาย การใช้ร่างกายทำกิจกรรมต่าง ๆ ๒) วจีกรรม ได้แก่ การกระทำทางวาจา เช่น การพูดเจรจาพาที การสื่อสาร การเขียนหนังสือ ๓) มโนกรรม ได้แก่ การกระทำทางใจ เช่น ความคิด ความเชื่อ ความเห็น

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ความดี คือ ความดีงามที่เป็นการกระทำตามหลักคำสอนในศาสนา ไม่ว่าจะเป็นศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม หรือศาสนาใด ๆ ก็ตาม ซึ่งทุกศาสนามีลักษณะคำสอนร่วมกัน ๔ ประการ ได้แก่ ๑) เคารพคุณค่าความเป็นมนุษย์ ๒) ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยหัวใจอันซื่อสัตย์บริสุทธิ์ และมีความเที่ยงธรรม ๓) คิด พูด ทำ ในสิ่งที่เป็นความจริงอันประเสริฐ และ ๔) เคารพและมีเมตตา กรุณาต่อเพื่อนมนุษย์

## ๑.๒ “ลักษณะพื้นฐานคนดี”

๑. เป็นผู้ที่มีความเพียรความพยายามประกอบความดี ละอายต่อการปฏิบัติชั่ว
๒. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม และมีเมตตา กรุณา
๓. เป็นผู้ที่มีสติปัญญา รู้สึกรู้สีกตัวอยู่เสมอ ไม่ประมาท
๔. เป็นผู้ใฝ่หาความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพ เพื่อความมั่นคง
๕. เป็นผู้ที่ประเทศชาติสามารถอาศัยกำลังและเรี่ยวแรงเป็นแกนหรือฐานให้กับสังคม สำหรับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้

## ๑.๓ “องค์ประกอบคนดี”

๑. ความรับผิดชอบ (Accountability) คือ ความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจริงใจมีความรักความผูกพัน ปฏิบัติงานด้วยความพากเพียร และความละเอียดรอบคอบยอมรับผลจากการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ทั้งพยายามที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นสืบไป



**๒. ความซื่อสัตย์ (Honesty)** คือ การประพฤติตนอย่างเหมาะสม และตรงต่อความเป็นจริง ประพฤติ ปฏิบัติ อย่างตรงไปตรงมา ทั้งกาย วาจา ใจ ต่อดตนเองและผู้อื่น

**๓. ความมีเหตุผล (Rationality)** คือ ความสามารถในการใช้กำลังแห่งสติและปัญญา ในการประพฤติปฏิบัติ รู้จักไตร่ตรอง พิสูจน์ให้ ประจักษ์ ไม่หลงงมงาย มีความยับยั้งชั่งใจ โดยไม่ผูกพัน กับอารมณ์และความยึดมั่นของตนเองที่มีอยู่เดิมซึ่งอาจผิดพลาดได้

**๔. ความกตัญญูทวาที (Gratitude)** คือ ความรู้สำนึกในอุปการคุณหรือบุญคุณที่ผู้อื่น มีต่อเรา

**๕. ความมีระเบียบวินัย (Disciplined)** คือ การควบคุมความประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้อง และเหมาะสมกับจรรยาบรรณ ข้อ บังคับ ข้อตกลง กฎหมาย และศีลธรรม

**๖. ความเสียสละ (Sacrifice)** คือ การละความเห็นแก่ตัว การรู้จักการให้และแบ่งปัน แก่บุคคลอื่นที่เราควรให้ ด้วยกำลังกาย กำลังสติปัญญา รวมทั้งการรู้จักสละทิ้งอารมณ์ร้ายในตนเอง

**๗. การประหยัด (Thrifty)** คือ การใช้สิ่งของพอเหมาะพอควรให้ได้ประโยชน์มากที่สุด ไม่ให้มีส่วนเกินมากนัก รวมทั้งการรู้จักระมัดระวัง รู้จักยับยั้งความต้องการให้อยู่ในกรอบและขอบเขต ที่พอเหมาะ

**๘. ความอดุสาหะ (Diligence)** คือ ความพยายามอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้เกิดความสำเร็จ ในงานที่ได้รับการมอบหมาย

**๙. ความสามัคคี (Harmony)** คือ ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีความพร้อมเพรียง ร่วมมือกันกระทำกิจการให้สำเร็จลุล่วง ด้วยดี โดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว

**๑๐. ความเมตตาและกรุณา (Loving Kindness and Compassion)** คือ ความรัก ใคร่ปรารถนาจะให้ผู้อื่นมีสุข กรุณา หมายถึง ความสงสาร คิดจะช่วยให้ผู้อื่นพ้นทุกข์

**๑๑. ความยุติธรรม (Justice)** คือ การปฏิบัติด้วยความเที่ยงตรง สอดคล้องกับความเป็นจริง และเหตุผล ไม่มีความอคติลำเอียง

#### ๑.๔ “กระบวนการส่งเสริมความดีของสำนักงานการพิมพ์”

คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริตส่งเสริมคุณธรรม และความโปร่งใสของสำนักงานการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ดำเนินการส่งเสริม การทำความดี โดยยึดหลักการคุณธรรม ๕ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” ซึ่งเป็น คุณธรรมพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคม เพื่อให้คนไทยตระหนักและประพฤติปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต ร่วมสร้างสังคมไทยในอนาคตให้เป็นรูปธรรมและวัดได้ด้วยพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีคุณธรรม “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู” ได้รับการพัฒนาทักษะชีวิต น้อมนำหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม และยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ นำสังคมไทยสู่สังคมคุณธรรมอย่างยั่งยืน ทุกคนมีความดีเป็นของตนเอง มากบ้างน้อยบ้างแตกต่างกันไป ไม่มีแม้เพียงคนเดียวที่มีแต่ความชั่วร้ายปราศจากซึ่งความดี การจัดการความดีเป็นกระบวนการที่จะดึง เอาความดีที่แต่ละบุคคลมีอยู่ออกมารวมกันเป็นพลังสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ อย่างไม่มีขีดจำกัด การส่งเสริม ความดีของสำนักงานการพิมพ์ คือ กระบวนการในการดึงความดีของบุคลากรในสำนักงานการพิมพ์แต่ละคน ออกมา โดยให้บังเกิดเป็นพลังด้านบวกและสร้างสรรค์ความดีในอนาคตต่อไป



๑.๔.๑ สร้างความคิดและให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับความดี กระบวนการส่งเสริมความดีต้องเริ่มจากภายในหรือกระตุ้นความคิดและจิตใจของบุคลากรภายในสำนักงานการพิมพ์ก่อน ดังบทหรือกรองที่กล่าวว่า<sup>๒</sup>

“ปลูกพืชต้องเตรียมดิน

จะกินต้องเตรียมอาหาร

พัฒนาการต้องเตรียมคน

พัฒนาคนต้องพัฒนาที่จิตใจ”

สำนักงานการพิมพ์มีความเชื่อมั่นว่ามีความดีงามอยู่ในบุคลากรสำนักงานการพิมพ์ทุกคน และบุคลากรก็มีความเชื่อมั่นว่ามีความดีอยู่ในตนเองด้วยเช่นกัน เช่น ความพอเพียง การรักษาวินัย การยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต การมีจิตอาสา และการกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ซึ่งสำนักงานการพิมพ์ต้องกระตุ้นความคิดของบุคลากรในสำนักตรงจุดนี้ให้มากเพราะเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่สุดของกระบวนการจัดการความดี เพราะถ้าบุคคลมีความรู้และเชื่อว่าตนเองมีความดีอะไรก็จะมีโอกาสที่จะแสดงพฤติกรรมความดีนั้นออกมา ในทางตรงกันข้ามถ้าบุคคลใดขาดความรู้และมีความคิดว่าตนเองปราศจากซึ่งความดีแล้ว ก็ยากที่บุคคลนั้นจะประพฤติปฏิบัติความดีใด ๆ ดังนั้นกระบวนการจัดการความดีจึงต้องเริ่มจากตนเองต้องมีความรู้ว่าคุณค่าที่ดีที่ตนมีคืออะไร พร้อมทั้งสร้างเชื่อมั่นว่ามีความดีอยู่ในตนเองอันเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของการส่งเสริมการทำความดีอย่างยั่งยืน

### คุณธรรมพื้นฐาน ๕ ประการ ของบุคลากรสำนักงานการพิมพ์

#### ๑. พอเพียง

เป็นคำที่มาจากหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยตรง เป็นหลักในการดำรงชีวิตอย่างพอประมาณ ไม้โลภ ไม้เบียดเบียนผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดล้อม มีเหตุผล ใช้ความรู้รอบคอบ และรอบด้าน และสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อให้สามารถรอดพ้นจากวิกฤตภัยต่าง ๆ ได้ รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอก ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้เกิดความสมดุลและความพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี<sup>๓</sup>

<sup>๒</sup> พุทธทาสภิกขุ. “ความเป็นอุบาสก อุบาสิกที่ท่านยังไม่รู้จัก”. ธรรมมาศก. ปีที่ ๓ เล่มที่ ๑. (กรุงเทพฯ: ธรรมศาสตร์ธรรมมาศก, ๒๕๕๒), ๑๐ – ๒๓.

<sup>๓</sup> วิไล ณ ป้อมเพชร. “โครงการพระราชดำริโรงเรียนพี่-โรงเรียนน้อง” จดหมายข่าว โครงการตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพฯ. ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑. (กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลิฟวิ่ง. จำกัด, ๒๕๕๒), ๓.

## องค์ประกอบปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยคุณลักษณะ ๓ ประการ และเงื่อนไข ๒ ประการ หรือที่เรียกว่า ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข คือ

**ความพอประมาณ** หมายถึง ความพอดีต่อความจำเป็น และเหมาะสมกับฐานะของตนเอง สัจคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป และต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

**ความมีเหตุผล** หมายถึง การตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย หลักศีลธรรมจรรยา และวัฒนธรรมที่ดีงาม โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบรู้และรอบคอบ

**ระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี** หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับมือต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันที่

**เงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้การตัดสินใจของเราและการกระทำเป็นไปอย่างพอเพียง จะต้องอาศัยทั้งคุณธรรมและความรู้ ดังนี้**

**เงื่อนไขคุณธรรม** ที่จะต้องสร้างเสริมให้เป็นพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ ประกอบด้วยด้านจิตใจ คือการตระหนักในคุณธรรม รู้ผิดชอบชั่วดี ซื่อสัตย์สุจริต ใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องและเหมาะสมในการดำเนินชีวิต และด้านการกระทำ คือมีความขยันหมั่นเพียร อดทน ไม่โลภ ไม่ตระหนี่ รู้จักแบ่งปัน และรับผิดชอบในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

**เงื่อนไขความรู้** ประกอบด้วยการศึกษาทำให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน มีความรอบคอบ และความระมัดระวังที่จะนำความรู้ต่าง ๆ เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และในขั้นปฏิบัติ

### พระราชดำรัสที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

“...ตามปกติคนเราชอบดูสถานการณ์ในทางดี ที่เขาเรียกว่าเล็งผลเลิศ ก็เห็นว่าประเทศไทยเรานี้ก้าวหน้าดี การเงินการอุตสาหกรรมการค้าดี มีกำไร อีกทางหนึ่งก็ต้องบอกว่าเรากำลังเสื่อมลงไปส่วนใหญ่ ทฤษฎีว่า ถ้ามีเงินเท่านั้น ๆ มีการกู้เท่านั้น ๆ หมายความว่าเศรษฐกิจก้าวหน้า แล้วก็ประเทศก็เจริญมีหวังว่าจะเป็นมหาอำนาจ ขอโทษเลยต้องเตือนเขาว่าจริงตัวเลขดี แต่ว่าถ้าเราไม่ระมัดระวังในความต้องการพื้นฐานของประชาชนนั้นไม่มีทาง...”

พระราชดำรัส เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา  
ณ ศาลาดุสิดาลัย วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๖

“...พอเพียง มีความหมายกว้างขวางยิ่งกว่านี้อีก คือ คำว่าพอ ก็พอเพียงนี้ก็พอแค่นั้นเอง คนเราถ้าพอในความต้องการก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อยก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าประเทศใดมีความคิดอันนี้ มีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่าพอประมาณ ซื่อตรง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็อยู่เป็นสุข พอเพียงนี้อาจจะมี มีมากอาจจะมีของหรูหราก็ได้ แต่ว่าต้องไม่ไปเบียดเบียนคนอื่น...”

พระราชดำรัส เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา  
ณ ศาลาดุสิดาลัย วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑



“...ฉันพูดเศรษฐกิจพอเพียง ความหมายคือ ทำอะไรให้พอเหมาะสมกับฐานะของตัวเอง คือทำจากรายได้ ๒๐๐ - ๓๐๐ บาท ขึ้นไปเป็นสองหมื่น สามหมื่นบาท คนชอบเอาคำพูดของฉัน เศรษฐกิจพอเพียงไปพูดกันเลอะเทอะ เศรษฐกิจพอเพียง คือทำเป็น Self-Sufficiency มันไม่ใช่ ความหมายไม่ใช่แบบที่ฉันคิด ที่ฉันคิดคือเป็น Self-Sufficiency of Economy เช่น ถ้าเขาต้องการดูทีวี ก็ควรให้เขามีดู ไม่ใช่ไปจำกัดเขาไม่ให้ซื้อทีวีดู เขาต้องการดูเพื่อความสนุกสนาน ในหมู่บ้านไกล ๆ ที่ฉันไป เขามีทีวีดูแต่ใช้แบตเตอรี่ เขาไม่มีไฟฟ้า แต่ถ้า Sufficiency นั้น มีทีวีเขาฟุ่มเฟือย เปรียบเสมือนคนไม่มีสตางค์ไปตัดสุทใส่ และยังใส่เนคไทเวอร์ซาเซ อันนี้ก็เกินไป...”

พระราชดำรัส เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา  
พระตำหนักเปี่ยมสุข วังไกลกังวล ๑๗ มกราคม ๒๕๔๔

การนำเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ต้องคำนึงถึง ๔ มิติ ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ	ลดรายจ่าย / เพิ่มรายได้ / ใช้ชีวิตอย่างพอควร / คิดและวางแผนอย่างรอบคอบ / มีภูมิคุ้มกัน / ไม่เสี่ยงเกินไป / การเฝ้าระวังเลือกสำรอง
ด้านสังคม	ช่วยเหลือเกื้อกูล / รู้รักสามัคคี / สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและองค์กรที่ปฏิบัติงาน
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	รู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดและรอบคอบ / เลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างรู้ค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด / ฟื้นฟูทรัพยากรเพื่อให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด
ด้านวัฒนธรรม	รักและเห็นคุณค่าในความเป็นไทย เอกลักษณ์ไทย / เห็นประโยชน์และคุณค่าของภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น / รู้จักแยกแยะและเลือกรับวัฒนธรรมอื่น ๆ

### แนวทางการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง

การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคลระดับชุมชนระดับประเทศมีแนวทางดังต่อไปนี้

#### ระดับบุคคล

- รู้จัก “พอ” ไม่เบียดเบียนผู้อื่น
- พยายามพัฒนาทักษะความรู้ความเข้มแข็งของตนเอง
- ยึดทางสายกลางพอใจกับชีวิตที่พอเพียง

#### ระดับชุมชน

- รวมกลุ่มใช้ภูมิปัญญาของชุมชน
- เอื้อเฟื้อกัน
- พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ

### ระดับประเทศ

- ชุมชนร่วมมือกัน
- วางระบบเศรษฐกิจแบบพึ่งพาตนเอง
- พัฒนาเศรษฐกิจแบบค่อยเป็นค่อยไป
- เติบโตจากข้างใน

### แนวทางการปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

- ยึดหลัก ๓ พอ พออยู่ พอกิน พอใช้
- ประหยัด
- ประกอบอาชีพสุจริต
- เน้นหาข่าวหาปลาก่อนหาเงินทอง
- ทำมาหากินก่อนทำมาค้าขาย
- ใช้ภูมิปัญญาพื้นบ้าน ที่ดิน คินทุนสังคม
- ตั้งสติมั่นคง ทำงานอย่างรู้ตัวไม่ประมาท
- ใช้ปัญญาใช้ความรู้แท้
- รักษาสุขภาพให้แข็งแรงทั้งกายและใจ

### แนวทางการประกอบอาชีพตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ทำงานอย่างผู้รู้ใช้กำลังและสติปัญญาทำงานอย่างมีอาชีพ อดทนมุ่งมั่นยึดธรรมะและความถูกต้อง อ่อนน้อมถ่อมตน มีอุปนิสัยเรียบง่ายไม่ฟุ้งเพื่อประหยัด มุ่งประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ เป็นสำคัญ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ตั้งใจขยันหมั่นเพียรสุจริต กตัญญู พึ่งพาตนเอง ส่งเสริมคนดีและคนเก่ง รักประชาชนและผู้ขอใช้บริการ เอื้อเพื่อเอื้ออาทรเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา

### คุณธรรมพื้นฐาน ๕ ประการ ของบุคลากรสำนักการพิมพ์

#### ๒. วินัย

ความหมายของวินัย “วินัย” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ หมายถึงระเบียบ แบบแผน ข้อบังคับ และข้อปฏิบัติ

“วินัย” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Discipline หมายถึง เครื่องควบคุมพฤติกรรมความประพฤติของตนเอง

“วินัย” หมายถึง การควบคุมความประพฤติให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผน ซึ่งวินัยข้าราชการรัฐสภา ได้แก่ บทบัญญัติวินัยที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภา เช่น กำหนดให้ข้าราชการต้องซื่อสัตย์สุจริต ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ รักษาความลับของทางราชการ ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา และรักษาชื่อเสียงของตน เป็นต้น นอกจากนี้วินัยยังหมายถึง ลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกมาว่าสามารถจะควบคุมตนเองให้อยู่ในกรอบของบทวินัยตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายดังกล่าวด้วย<sup>๔</sup>

<sup>๔</sup> ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. (กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น, ๒๕๔๖)



“วินัย” หมายถึง ระเบียบ กฎเกณฑ์ข้อบังคับสำหรับควบคุมความประพฤติทางกาย ของคนในสังคมให้เรียบร้อยดีงาม เป็นแบบแผนอันหนึ่งอันเดียวกัน จะได้อยู่ร่วมกัน ด้วยความสุภาพ ไม่กระทบกระทั่งซึ่งกันและกัน ให้ห่างไกลจากความชั่วทั้งหลายการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่เหล่า ถ้าขาด ระเบียบวินัยต่างคนต่างทำตามอำเภอใจ ความขัดแย้งก็จะเกิดขึ้น ยิ่งมากคนก็ยิ่งมากเรื่อง ไม่มีความสุข การงานที่ทำก็จะเสียผล

“การรักษาวินัย” หมายถึง การที่ข้าราชการปฏิบัติตามข้อกำหนดทางวินัยตามที่ กฎหมายบัญญัติอย่างเคร่งครัด ระมัดระวัง ดูแล ป้องกัน ไม่ฝ่าฝืน หรือหลีกเลี่ยง หากพบว่า มีการกระทำ ความผิด ผู้บังคับบัญชาต้องดำเนินการทางวินัยทันทีเพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่างต่อผู้อื่น การรักษาวินัยที่ดีนั้น นอกจากตัวของข้าราชการเองที่จะต้องเรียนรู้สำนึก และตระหนักในหน้าที่อันต้องรับผิดชอบแล้ว ผู้บังคับบัญชาจะต้องกระทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี เช่น ดูแลส่งเสริมและพัฒนาให้ข้าราชการใต้บังคับ บัญชามีวินัยด้วย

### กฎ ก.ร. ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๑ กฎ ก.ร. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป<sup>๕</sup>

ข้อ ๒ ข้าราชการรัฐสภาสามัญต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

(๒) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และ เที่ยงธรรม

(๓) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามข้อกำหนด กฎ ระเบียบ ของทางราชการ และปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมของทางราชการ

(๔) ต้องถือว่าเป็นหน้าที่พิเศษที่จะสนใจและรับทราบเหตุการณ์เคลื่อนไหวอันอาจ เป็นภัยอันตรายต่อประเทศชาติ ต้องป้องกันภัยอันตรายซึ่งจะบังเกิดแก่ประเทศชาติจนเต็มความสามารถ

(๕) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะเอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการ

(๖) ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย และระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขึ้น หรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้ เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ จะต้องเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันที เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้น และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้วถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติ ตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

(๗) ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้ง หน้าที่ราชการมิได้

(๘) ต้องรักษาความลับของทางราชการ

(๙) ต้องสุภาพเรียบร้อยรักษาความสามัคคีและต้องช่วยเหลือกัน ในการปฏิบัติราชการ ระหว่างข้าราชการด้วยกันและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ

(๑๐) ต้องต้อนรับ และให้ความสะดวกแก่สมาชิกรัฐสภาและประชาชนผู้ติดต่อราชการ อันเกี่ยวกับหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า และด้วยความสุภาพเรียบร้อย

(๑๑) ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

<sup>๕</sup> สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. รวมกฎหมายว่าด้วยข้าราชการรัฐสภาสามัญ. (กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์, ๒๕๕๗), ๕๗.

(๑๒) ต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน มิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

**ข้อ ๓ ข้าราชการรัฐสภาสามัญต้องไม่กระทำการใดอันเป็นข้อห้าม ดังต่อไปนี้**

(๑) ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความที่ควรต้องแจ้ง ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

(๒) ต้องไม่ปฏิบัติราชการอันเป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำ หรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

(๓) ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

(๔) ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ

(๕) ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผล ประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

(๖) ต้องไม่ป็นสมาชิกพรรคการเมือง กรรมการพรรคการเมือง หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดในพรรคการเมือง

(๗) ต้องไม่ป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรง ตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

(๘) ต้องไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการก่อกวน กัดขี หรือขัดแย้งกันในการปฏิบัติราชการ

(๙) ต้องไม่กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคาม ทางเพศตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔

(๑๐) ต้องไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม สมาชิกรัฐสภาและประชาชน ผู้ติดต่อราชการ

**ข้อ ๔ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดกระทำการประการใดประการหนึ่ง ดังต่อไปนี้ต่อข้าราชการด้วยกันหรือผู้ร่วมปฏิบัติราชการ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในหรือนอกสถานที่ราชการโดยผู้ถูกระทำมิได้ยินยอมต่อการกระทำนั้น หรือทำให้ผู้ถูกระทำเดือดร้อนรำคาญ ถือว่าเป็นการกระทำอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ ตามข้อ ๓ (๙)**

(๑) กระทำการด้วยการสัมผัสทางกายที่มีลักษณะส่อไปในทางเพศ เช่น การจูบ การโอบกอด การจับอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่ง เป็นต้น

(๒) กระทำการด้วยวาจาที่ส่อไปในทางเพศ เช่น วิพากษ์วิจารณ์ร่างกาย พุดหยอกล้อ พุดหยาบคาย เป็นต้น

(๓) กระทำการด้วยอากัปกิริยาที่ส่อไปในทางเพศ เช่น การใช้สายตาลวนลาม การทำสัญญาณหรือสัญลักษณ์ใด ๆ เป็นต้น

(๔) การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีการใด ๆ ที่ส่อไปในทางเพศ เช่น แสดงรูปลามกอนาจาร ส่งจดหมาย ข้อความ หรือการสื่อสารรูปแบบอื่น เป็นต้น

(๕) การแสดงพฤติกรรมอื่นใดที่ส่อไปในทางเพศ ซึ่งผู้ถูกระทำไม่พึงประสงค์หรือเดือดร้อนรำคาญ

**ข้อ ๕ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อ ๒ หรือ ฝ่าฝืนข้อห้ามตามข้อ ๓ ข้าราชการผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัย**





### ข้อ ๖ การกระทำผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้เป็นการผิดวินัยอย่างร้ายแรง

- (๑) การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต
- (๒) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง
- (๓) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสัปดาห์วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ
- (๔) กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติก่อความเสียหายอย่างร้ายแรง
- (๕) ดุหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ช่มเหง หรือทำร้ายสมาชิกรัฐสภาหรือประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง
- (๖) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือได้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๗) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการ ไม่ปฏิบัติตามข้อ ๒ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามข้อ ๓ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

ข้อ ๗ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยตาม กฎ ก.ร. ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘ ว่าด้วยวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ ก่อนวันที่กฎ ก.ร. นี้ใช้บังคับให้ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งลงโทษผู้นั้นตามกรณีการได้กระทำผิดวินัยที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ร. ดังกล่าว<sup>๖</sup>

### แนวทางการลงโทษทางวินัย

การพิจารณาความผิดและกำหนดโทษ คือ การพิจารณาวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยในกรณีใด ตามมาตราใด และควรลงโทษในสถานใด หรือไม่ ทั้งนี้เป็นกระบวนการที่จะต้องกระทำโดยผู้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาโดยเฉพาะตามที่กฎหมายกำหนดไว้ การพิจารณาความผิดและกำหนดโทษพึงกระทำ เมื่อได้ทราบข้อเท็จจริงของเรื่องที่กล่าวหาโดยกระจางชัดพอที่จะพิจารณาความผิดและกำหนดโทษได้แล้ว ทั้งนี้หากเป็นความผิดวินัย ซึ่งมีใช้กรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง จะต้องได้ข้อเท็จจริงจากการสืบสวนหรือสอบสวน หากเป็นความผิดวินัยในกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง อาจได้ข้อเท็จจริงจากคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุด การสืบสวน การรายงาน หรือการรวบรวมข้อมูลแล้วแต่กรณี

**หลักการพิจารณาความผิด** ในการพิจารณาความผิดนั้น มีหลักการที่สำคัญและควรคำนึงถึงอยู่ ๒ หลัก คือ

๑) **หลักนิติธรรม** ได้แก่การพิจารณาตามตัวบทกฎหมาย กล่าวคือการทำอะไรที่เป็นการกระทำอย่างไรเป็นความผิดทางวินัยฐานใดนั้น ต้องมีบทกฎหมายบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดทางวินัย ถ้าไม่มีบทกฎหมายว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดทางวินัย ก็ไม่ถือเป็นการกระทำผิดวินัย ทั้งนี้ การที่จะถือว่าการกระทำอย่างไรเป็นความผิดทางวินัยฐานใดนั้น ต้องพิจารณาให้เข้าองค์ประกอบของความผิดฐานนั้นทุกประการ ถ้ากรณีใดไม่ครบองค์ประกอบความผิดฐานใด

<sup>๖</sup> เรื่องเดียวกัน, ๖๑.

ก็ไม่เป็นความผิดฐานนั้น ถ้าข้อเท็จจริงบ่งชี้เข้าองค์ประกอบความผิดตามมาตราใด ก็ปรับบทเป็นความผิดไปตามมาตรานั้น และลงโทษไปตามความผิดนั้น

**๒) หลักมโนธรรม** ได้แก่ การพิจารณาทบทวนให้รอบคอบโดยคำนึงถึงความ เป็นจริงและความถูกต้องเหมาะสมตามเหตุผลที่ควรจะเป็น เช่น ตามตัวอย่างดังกล่าวใน (๑) ถ้าพิจารณา โดยใช้หลักมโนธรรมด้วย ก่อนที่จะปรับบทความผิด และกำหนดโทษจะต้องคำนึงถึงความเป็นจริง ตามเหตุผลที่ควรจะเป็นในสภาพการณ์เช่นนั้นว่าเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการหรือไม่ด้วย ซึ่งการพิจารณา โดยคำนึงถึงความเป็นจริงตามเหตุผลที่ควรจะเป็นนั้น ต้องอาศัยข้อเท็จจริงและพฤติการณ์แวดล้อม ประกอบ เช่น ดูว่าฐานะของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นเป็นอย่างไร ถ้าฐานะของเขายากจนมาก เงินขาดมือเสมอ ซักหน้าไม่ถึงหลังเป็นประจำ อย่างนี้แม้เงิน ๑๐ บาท ๒๐ บาท ก็อาจฟังว่าเอาไปหมุนใช้ส่วนตัวก่อนได้ แต่ถ้าเป็นคนร่ำรวย ฐานะดี มีเงินติดตัวอยู่เป็นจำนวนพันเสมอ อย่างนี้การที่เงินหลวง ๒๐ - ๓๐ บาท เข้าไปปนอยู่ในกระเป๋า ถึงแม้จะใช้ปนกันไปกับเงินส่วนตัวก็คงจะไม่ได้ประโยชน์แก่ตนเองมากมายอย่างใด ก็ไม่น่าจะปรับบทเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เพราะขาดองค์ประกอบในข้อที่ว่า “เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ ที่มีควรได้” และอาจต้องดูระยะเวลาที่เงินอยู่กับตัวด้วยว่านานเพียงใด ถ้าระยะเวลา นานเป็นเดือน ๆ ก็อาจได้ประโยชน์ส่วนตัวในการที่มีเงินนั้นอยู่ในมือ พอที่จะฟังว่าเป็นการทุจริต ต่อหน้าที่ราชการได้ แต่ถ้าเงินอยู่ในมือเพียง ๒ - ๓ วัน แล้วนำมาส่งเอง โดยไม่มีเหตุบังคับให้ต้องส่ง แม้เงินจะมาก ก็น่าจะไม่ได้ประโยชน์อะไรในการที่มีเงินนั้นอยู่ในมือ จึงขาดองค์ประกอบที่จะฟังว่าเป็น การทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ความผิดที่จะปรับบทคงจะเข้ากรณีเพียงไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ดังนี้ เป็นการพิจารณาโดยอาศัยหลักนิติธรรม และหลักมโนธรรมประกอบกัน ซึ่งจะถูกต้องตามความ เป็นจริง และเหมาะสมกว่าการพิจารณาโดยอาศัยหลักนิติธรรมแต่เพียงอย่างเดียว

### หลักการพิจารณากำหนดโทษ

**๑) หลักนิติธรรม** คือ คำนึงถึงระดับโทษตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งอาจแบ่งได้ เป็น ๓ ระดับ คือ

(ก) ความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจะต้องโทษสถานไล่ออกหรือปลดออก ตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะลดหย่อนก็ได้ แต่ลดลงต่ำกว่าปลดออกไม่ได้

(ข) ความผิดวินัยไม่ร้ายแรง จะต้องลงทัณฑ์ภาคทัณฑ์หรือตัดเงินเดือน

(ค) ความผิดวินัยอันเล็กน้อย อาจวางโทษสถานภาคทัณฑ์ แต่ถ้าเป็น ความผิดเกิดขึ้นในครั้งแรก และผู้บังคับบัญชาเห็นว่ามีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยวางกล่าว ตักเตือน หรือให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือไว้ก่อนก็ได้

**๒) หลักมโนธรรม** คือ การพิจารณาทบทวนให้รอบคอบโดยคำนึงถึงความ ถูกต้องเหมาะสมตามเหตุผลที่ควรจะเป็นภายในขอบเขตระดับโทษตามที่กฎหมายกำหนด เช่น ในกรณี ที่กฎหมายกำหนดว่าความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจะต้องลงโทษไล่ออก หรือปลดออก ดังนี้กรณีไหนควร กำหนดโทษเป็นไล่ออก กรณีไหนควรกำหนดโทษเป็นปลดออก ควรใช้หลักมโนธรรมเข้าประกอบการ พิจารณาด้วย และทำนองเดียวกันในกรณีความผิดไม่ร้ายแรง กรณีไหนจะควรลงทัณฑ์ กักยาม กักขัง หรือภาคทัณฑ์ และกรณีไหนจะควรลดหย่อนโทษ หรืองดโทษ ก็ควรใช้หลักมโนธรรมเข้าประกอบการ พิจารณาด้วย

**๓) หลักความเป็นธรรม** คือ การกำหนดโทษจะต้องให้ได้ระดับเสมอหน้า กัน ใครกระทำความผิดก็จะต้องถูกลงโทษ ไม่มียกเว้น ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง การกระทำผิดอย่างเดียวกัน ในลักษณะ และพฤติการณ์คล้ายคลึงกัน ควรจะกำหนดโทษเท่าเทียมกัน



## คุณธรรมพื้นฐาน ๕ ประการ ของบุคลากรสำนักการพิมพ์

### ๓. สุจริต

“สุจริต” หมายถึง ความซื่อตรง ความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นยืนหยัดในการรักษาความจริง ความถูกต้อง ความเป็นธรรมทั้งปวง กล้าที่จะปฏิเสธการกระทำที่ไม่ซื่อตรงไม่ซื่อสัตย์ของบุคคลอื่น ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวม

“สุจริต” หมายถึง การยึดมั่นในความสัตย์จริงและในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม มีความซื่อตรง และมีเจตนาที่บริสุทธิ์ปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นโดยชอบ ไม่คดโกง

“สุจริต” หมายถึง ประพฤติชอบ ซื่อตรง เจตนาบริสุทธิ์ ไม่คดโกง ประพฤติถูกต้อง ทั้งทางกาย วาจา ใจ

**ลักษณะของสุจริต** คือ ซื่อตรง ซื่อสัตย์ ยึดมั่นในการรักษาความจริง และความถูกต้อง ความเป็นธรรมไม่สนับสนุน ไม่ร่วมมือ ไม่ยินยอม และต่อต้านการทุจริตด้วยความกล้าหาญ รวมทั้งการใช้ดุลยพินิจที่ถูกต้องในการปฏิบัติต่อบุคคลอื่นอย่างเที่ยงธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ ขับเคลื่อนสังคมสู่ความดี ความงามและมีธรรมาภิบาลด้วยการพูด การกระทำ และการปฏิบัติหน้าที่แห่งตน

จะเห็นได้ว่าความแตกต่างระหว่างซื่อตรงกับซื่อสัตย์ ก็คือ “ซื่อสัตย์” จะเป็นคำที่รวมองค์ประกอบของ “จิตใจ” กล่าวคือ นอกจากความประพฤติแล้ว ยังต้องพัฒนาที่จิตใจด้วย เช่นเดียวกับ “สุจริต” ต้องประพฤติถูกต้องตามทำนองคลองธรรม ทั้งทางกาย วาจา และใจด้วย เพราะใจที่ดีที่บริสุทธิ์ ย่อมนำไปสู่การพูดดี คิดดี ทำดี

ทั้งสองคำนี้ จึงสำคัญที่ “จิตใจ” จึงมักถูกใช้ควบคู่กันเป็น “ซื่อสัตย์สุจริต” มีความหมายว่าการประพฤติดีและจริงใจ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง ซึ่งถือเป็นคุณธรรมพื้นฐานของความดีทั้งปวงที่ควรมีอยู่ในตัวของสุจริต

“สุจริตในทางพระพุทธศาสนา” หมายถึง การดำเนินชีวิตที่ดีงามใน ๓ ระดับ ซึ่งคือการเริ่มต้นด้วยการคิดที่ดี (มโนสุจริต) แล้วแสดงออกทางการพูดที่ดี (วจีสุจริต) และการกระทำความดี (กายสุจริต)

- **มโนสุจริต ๓ ประการ** คือ ความสุจริตทางใจ คิดสิ่งที่ดีงามถูกต้อง ประพฤติชอบด้วยใจ ๓ ประการ ได้แก่ ๑. ไม่ละโมภ ไม่เพ่งเล็ง คิดหาทางเอาแต่จะได้ ๒. ไม่คิดร้ายมุ่งเบียดเบียน หรือเพ่งมองในแง่ที่จะทำลาย ๓. มีความเห็นถูกต้องเป็นสัมมาทิฐิ เข้าใจในหลักกรรมว่า ทำดีมีผลดี ทำชั่วมีผลชั่ว รู้เท่าทันความจริงที่เป็นธรรมดาของโลกและชีวิต มองเห็นความเป็นไปตามเหตุปัจจัย

- **วจีสุจริต ๔ ประการ** คือ ความสุจริตทางวาจา พูดสิ่งที่ดีงามถูกต้อง ประพฤติชอบด้วยวาจาหรือการพูด ๔ ประการ ได้แก่ ๑. ละเว้นการพูดเท็จ โกหกหลอกลวง หรือพูดให้ผิดจากความเป็นจริง ๒. ละเว้นจากการพูดส่อเสียด ยุยง สร้างความแตกแยก พูดแต่คำที่สมานและส่งเสริมความสามัคคี ๓. ละเว้นจากการพูดคำหยาบคาย สกปรกเสียหาย พูดแต่คำสุภาพนุ่มนวลควรแก่การฟัง ๔. ละเว้นการพูดเหลวไหลเพ้อเจ้อ ไร้สาระ เลื่อนลอย ไม่มีเหตุผล พูดแต่คำจริง เป็นประโยชน์มีเหตุผลถูกกาลเทศะ

- **กายสุจริต ๓ ประการ** คือ ความสุจริตทางกาย ทำสิ่งที่ดีงามถูกต้องทางกาย ๓ อย่างเรียกว่า กายสุจริต ๓ ได้แก่ ๑. ละเว้นจากการทำลายชีวิต (รักษาศีล ๕ ข้อที่ ๑) ๒. ละเว้นจากการลักทรัพย์ แ่่งชิงลักขโมย เอาไรต์เอาเปรียบ เบียดเบียนทรัพย์สิ่งของ ของผู้อื่นมาเป็นของตน (รักษาศีล ๕ ข้อที่ ๒) ๓. ละเว้นการประพฤติผิดล่วงละเมิดในของรักของหวงแหนของผู้อื่น ไม่ข่มเหงจิตใจ ข่มขืนกระทำชำเรา หรือทำลายลบลู่เกียรติและวงศ์ตระกูลของกัน (รักษาศีล ๕ ข้อที่ ๓)

หากจะถอดหลักการ “ความสุจริต” ทั้ง ๓ ประการที่สัมพันธ์กับการป้องกันการคอร์รัปชันนั้น จะพบประเด็นที่สอดคล้องกัน คือความสุจริตในมิติของมโนสุจริตจะเน้นหนักไปที่การไม่คิดละโมภโลภมากและอยากได้ของบุคคลอื่น หรืออยากได้สมบัติสาธารณะ โดยการคิดแสวงหาช่องทางที่จะเอาอำนาจและหน้าที่ไปกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อที่จะได้มาในสิ่งที่ตนเองปรารถนาอยากได้ในขณะที่กายสุจริต จะเน้นไปที่การตัดสินใจประพฤติทุจริตคอร์รัปชัน โดยการแสดงออกทางกายด้วยลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การใช้กำลังหรืออาวุธแย่งชิงโดยตรง หรือการแย่งชิงและคดโกงด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งของ หรือสมบัติสาธารณะที่ตัวเองได้ตั้งใจและวางแผนเพื่อแย่งชิงหรือคดโกง ส่วนวจีสุจริตนั้นเป็นการใช้วาจาเพื่อโน้มน้าวจิตใจ บิดเบือน โกงหก หรือหลอกลวงด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้คู่กรณี หรือบุคคลอื่น ๆ หลงเชื่อจนได้มาซึ่งสิ่งๆ ที่ตนเองมุ่งหวัง

“ความซื่อสัตย์สุจริตนั้น ขอวิเคราะห์ศัพท์ว่า ความตรงไปตรงมาต่อสิ่งทั้งหมด ในส่วนงานของราชการ ส่วนงานของตนเองเป็นส่วนตัวทั้งหมด คือ ความซื่อสัตย์สุจริต และคำว่าสุจริตนี้ ก็มาจากการท่องเที่ยวของจิตในทางที่ดี หรือคิดให้ดี คิดให้สุจริต ทั้งฉลาดด้วย ทั้งไม่เบียดเบียนผู้อื่น หรือการงานของตัว ทั้งไม่เบียดเบียนส่วนรวมด้วยจึงจะเป็นผู้สุจริต”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่ผู้บังคับบัญชา อาจารย์ และนายทหารนักเรียน  
โรงเรียนเสนาธิการทหารบก ชุดที่๕๗ ซึ่งเดินทางมาศึกษาภูมิประเทศทั่วๆ ไป ทางภาคใต้  
ในโอกาสเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ ศาลาบุหลัน ทักษิณราชนิเวศน์  
วันอังคารที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๒๒

### หลักธรรมที่สนับสนุนและส่งเสริมความสุจริต

การพัฒนาความสุจริตให้ส่งผลในเชิงบวกต่อชีวิตของแต่ละบุคคลนั้น จำเป็นต้องอาศัยหลักธรรมอื่น ๆ เข้ามาช่วยเป็นพลังเสริม เพื่อการพัฒนาองค์ธรรมข้อนี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดรูปธรรมในการแสดงออกต่อตัวเองและสังคมมากยิ่งขึ้น สำหรับหลักธรรมที่สามารถนำมาสนับสนุนความสุจริตทางกาย วาจา และใจนั้น ประกอบด้วยหลักธรรมอย่างน้อย ๓ ประการ ดังต่อไปนี้

๑) **หลักหิริโอตตปปะ** คำว่า “หิริ” หมายถึง “การละอายต่อบาป” ซึ่งคำว่า “บาป” หมายถึง “สิ่งที่ทำให้จิตใจเสีย คือมีคุณภาพต่ำลง ไม่ว่าจะเสียในแง่ใดล้วนเรียกว่าบาปทั้งสิ้น” สิ่งที่ทำแล้วเป็นบาปหรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่ง บาปหมายถึงสิ่งที่มนุษย์นั้นไม่ควรกระทำไม่ว่าด้วยทางกายและวาจาหรือใจ เพราะเป็นสิ่งที่พึงจะนำทุกข์มาให้แก่ตนและผู้อื่น บาปในบริบทนี้ คือสิ่งที่ตรงกันข้ามกับคำว่า “สุจริต” นั่นคือ “ทุจริต” ฉะนั้น หิริ จึงหมายถึงการเกรงกลัวต่อความทุจริตอย่างใดอย่างหนึ่งที่มนุษย์กำลังตัดสินใจกระทำ ไม่ว่าจะเป็นการทุจริตทางใจที่เริ่มจากการคิดและมุ่งหวังจะคดโกงหรือคอร์รัปชัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การคิดแสวงหาช่องทางที่จะกระทำ เมื่อตัดสินใจแล้วจึงนำกายไปคดโกงด้วยอาการอย่างใดอย่างหนึ่ง รวมไปถึงการใช้วาจาพูดจาหวานล่อม หรือบิดเบือนเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตัวเองปรารถนา

“**โอตตปปะ**” หมายถึง “การเกรงกลัวต่อผลของบาปที่จะเกิดขึ้นตามมา” การที่มนุษย์ตระหนักรู้ถึงผลที่จะเกิดขึ้นตามมาภายหลังที่ได้ตัดสินใจทุจริตคดโกงด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการถูกจับได้ การติดคุก และการเสียชื่อเสียงเกียรติภูมิของตัวเองและตระกูล จึงจะเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้มนุษย์หยุดยั้งที่จะตัดสินใจประพฤติทุจริตคดโกงทรัพย์สินสมบัติของบุคคลอื่น หรือสมบัติสาธารณะ



หลักธรรมว่าด้วยhiriโอดตปปะ อันหมายถึงความละอายต่อบาป และเกรงกลัวต่อผลบาปที่จะเกิดตามมานั้น ถือได้ว่าเป็นแรงจูงใจอันสำคัญที่จะทำให้มนุษย์เรายึดมั่นอยู่ในความสุจริตทางใจ ภาย และวาจา แต่เมื่อใดก็ตามที่ธรรมคูนี้นี้ลุ่มสลายลงไปจากใจ จะทำให้มนุษย์ไม่สามารถอยู่ร่วมกันในโลกได้อย่างมีสันติสุข เพราะหลักธรรมชุดนี้ถือได้ว่าเป็นธรรมสำหรับคัมภีร์ครองโลก เพื่อให้ชาวบ้านละอาย และเกรงกลัวที่จะทำให้ผิดพลาดบกพร่องต่อเพื่อนมนุษย์ร่วมโลก

ตัวแปรสำคัญที่จะทำให้มนุษย์เรานั้นไม่ละอาย และเกรงกลัวต่อผลของบาปที่จะเกิดตามมา คือ “ความโลภ” จากกรณีศึกษาจำนวนมากพบว่า เมื่อมนุษย์ถูกความโลภครอบงำจะกลายเป็นแรงจูงใจให้มนุษย์เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนเฉพาะที่จะเกิดขึ้นตรงหน้า ตัวอย่างที่เกิดขึ้นในคัมภีร์พระไตรปิฎก คือ “กรณีที่เกิดขึ้นในอัครคณฺยสูตร” ที่ประชาชนอาศัยอยู่ร่วมกันในสังคม ทั้งนี้ เมื่อข้าวสาตีเกิดขึ้นโดยธรรมชาติ มนุษย์จะเก็บข้าวรับประทานเพียงเพื่อประทังความหิว เมื่ออิ่มแล้วก็กลับไปทำหน้าที่ของตัวเอง แต่เมื่อจำเป็นรากลผ่านไป มนุษย์บางกลุ่มสนใจเฉพาะความอยู่รอดของตัวเอง รวมไปถึงครอบครัวของตนเอง จึงเกิดการสะสมโดยการเก็บเกี่ยวข้าวสาตีที่เป็นสมบัติสาธารณะไปเป็นของตนเอง โดยมีได้สนใจความอยู่รอดของคนอื่น จึงตัดสินใจเก็บเกี่ยวไปเพื่อประโยชน์ส่วนตนโดยไม่สนใจและกลัวว่าคนอื่น ๆ จะอยู่รอดหรือไม่ จากความไม่ละอายใจต่อเพื่อนร่วมสังคม และไม่เกรงกลัวว่าสังคมจะตำหนิหรือไม่ดั่งกล่าว จะทำให้สังคมเกิดความโกลาหล และขาดสันติสุขจนเป็นที่มาของการทุบต้อ และตำหนิซึ่งกันและกัน ฉะนั้น ความละอายและความเกรงกลัวจึงเป็นตัวแปรสำคัญในการคัมภีร์ครองโลกและสังคมให้สามารถ อยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุขมากยิ่งขึ้น

**๒) หลักสัมมาอาชีพ “สัมมาอาชีพะ”** หมายถึง การเว้นมิจฉาอาชีพะ อันได้แก่ การเลี้ยงชีพไม่ชอบ คือการแสวงหาปัจจัยมาบริโภคนิยมที่ชอบ คือการโกงหรือหลอกลวง เว้นการประจบสอพลอ การบีบบังคับขู่เข็ญ และการต่อลาภด้วยลาภ หรือก็คือการแสวงหาลาภโดยไม่ประกอบด้วยความเพียร (สัมมาวายามะ) คือขี้เกียจ อยากรได้มาง่าย ๆ โดยไม่อาศัยกำลังแห่งสติปัญญาและร่างกาย ข้าโลกจนไม่ชอบธรรม เช่น ทุจริตคดโกง การเบียดเบียนลูกจ้าง และการทำลายสิ่งแวดล้อม

หลักสัมมาอาชีพ สะท้อนถึงการไม่ประกอบอาชีพที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวม ซึ่งหลักพระพุทธศาสนาได้ให้กรอบเอาไว้ ๕ ประการ คือ (๑) สัตถวณิชา คือ การขายอาวุธ ได้แก่ อาวุธปืน อาวุธเคมี ระเบิด นิวเคลียร์ อาวุธอื่น ๆ เป็นต้น อาวุธเหล่านี้หากมีเจตนาเพื่อทำร้ายกัน จะก่อให้เกิดการทำลายล้างซึ่งกันและกัน โลกจะไม่เกิดสันติสุข (๒) สัตตวณิชา หมายถึง การค้าขายมนุษย์ ได้แก่ การค้าขายเด็ก การค้าทาส ตลอดจนการใช้แรงงานเด็กและสตรีอย่างทารุณ รวมถึงการขายตัวหรือขายบริการทางเพศทั้งของตัวเองและผู้อื่น (๓) มังสวณิชา หมายถึง ค้าขายสัตว์เป็น สำหรับฆ่า เพื่อเป็นอาหารเป็นการส่งเสริมให้ทำผิดศีลข้อที่ ๑ คือการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต (๔) มัชชวณิชา หมายถึง การค้าขายน้ำเมา ตลอดจนการค้ำสารเสพติดทุกชนิด รวมถึงการเสพเอง และ (๕) วิสวณิชา หมายถึง การค้าขายยาพิษ ซึ่งเป็นอันตรายต่อผู้ใช้ รวมทั้งเป็นอันตรายต่อสัตว์

การเข้าไปเกี่ยวข้องกับมิจฉาชีพทั้ง ๕ ประการดังกล่าว จะเป็นตัวแปร หรือปัจจัยเกื้อหนุนให้มนุษย์เข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจการทุจริตในโอกาสต่าง ๆ ต่อไป เพราะอาชีพเหล่านี้มักจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับกลุ่มคนที่มีอิทธิพล และกลุ่มผลประโยชน์ในลักษณะต่าง ๆ ฉะนั้น การยึดมั่นในสัมมาอาชีพ จึงเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้มนุษย์ตั้งมั่นอยู่ในความสุจริตทั้งทางใจ ภาย และวาจา และประสบความสำเร็จดังที่พระพุทธเจ้าทรงย้ำว่า “ยศยอมเจริญแก่ผู้มีความหมั่น มีสติ มีกิจการงานสะอาด ใคร่ครวญก่อนแล้ว จึงทำสำรวมแล้ว เป็นอยู่โดยธรรม ไม่ประมาท”

๓) **หลักสันโดษ** “ความสันโดษ” คือ ความยินดี ความพอใจ คือความรู้จักพอดี ความรู้จักพอเพียงมีลักษณะ ๓ อย่าง คือ (๑) ยินดีพอใจในสิ่งที่มีที่ได้มา ด้วยเรี่ยวแรงของตนในทางชอบธรรม ไม่ดิ้นรนอยากได้จนทำให้เกิดความเดือดร้อน (๒) ยินดีพอใจกำลังของตน ใช้กำลังที่มีอยู่ เช่น ความรู้ความสามารถให้เกิดผลเต็มที่ ไม่ย่อหย่อนบกพร่อง (๓) ยินดีพอใจแต่ไม่เกินเลย คือรู้จัก พอเป็น อิ่มเป็น และแบ่งปันส่วนที่เกินเลยไปเอื้อเฟื้อผู้อื่นตามสมควร ความสันโดษ เป็นแนวปฏิบัติเพื่อให้เกิดความพอดีในชีวิตประจำวัน ไม่ฟุ้งเฟ้อเกินไป ไม่เชื่องเกินไป ไม่ฟุ้งซ่านจนเกิดเดือดร้อน เป็นต้น เป็นแนวปฏิบัติกลาง ๆ เพื่อให้ชีวิตมีความอิ่ม ไม่พร่อง อันเป็นเหตุให้มีความสุขดังคำกล่าวที่ว่า “รู้จักพอก่อนสุขทุกสถาน”

ความสันโดษเป็นหลักการสำคัญประการหนึ่งที่จะเข้าไปทำหน้าที่ในการพัฒนาความสุจริตให้เกิดขึ้น เพราะเมื่อมนุษย์ยินดีและพอใจการแสวงหาทรัพย์ตามศักยภาพของตนเองแล้ว ย่อมเป็นการง่ายที่จะประพฤติตัวและดำรงตนอยู่ในฐานะของความสุจริต ไม่พยายามที่จะแสวงหาช่องทางในการทุจริตคอร์รัปชันสมบัติสาธารณะหรือสมบัติที่บุคคลอื่น ๆ รัก และหวงแหน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่พระพุทธเจ้าทรงย้ำว่า “จงสันโดษในสิ่งเสพ แต่อย่าสันโดษในกุศลธรรม” เมื่อแต่ละคนรักษาความสันโดษในสิ่งเสพนั้น ย่อมเป็นการง่ายที่จะดำรงตนอยู่ในความสุจริต อีกทั้งเป็นการพัฒนาตัวสุจริตธรรมให้เจริญ และมีขึ้นภายในจิตใจ สุจริตธรรมจะกลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างภูมิคุ้มกันมิให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันขึ้นในสังคม

### ลักษณะของการทุจริตคอร์รัปชัน

“**ทุจริตคอร์รัปชัน**” คือ การคดโกง ไม่ซื่อสัตย์สุจริต การกระทำที่ผิดกฎหมาย เพื่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขันการใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ผิดเพื่อแสวงหาประโยชน์หรือให้ได้รับสิ่งตอบแทน การให้หรือการรับสินบน การกำหนดนโยบายที่เอื้อประโยชน์แก่ตนหรือพวกพ้อง รวมถึงการทุจริตเชิงนโยบาย

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นปัญหาที่สำคัญทั้งของประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันจะทำให้เกิดความเสื่อมในด้านต่าง ๆ เกิดขึ้น ทั้งสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และนับวันปัญหาดังกล่าวก็จะรุนแรงมากขึ้น และมีรูปแบบการทุจริตที่ซับซ้อน ยากแก่การตรวจสอบมากขึ้น จากเดิมที่กระทำเพียงสองฝ่าย ปัจจุบันการทุจริตจะกระทำกันหลายฝ่าย ทั้งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และเอกชน โดยประกอบด้วยสองส่วนใหญ่ ๆ คือ ผู้ให้ผลประโยชน์กับผู้รับผลประโยชน์ ซึ่งทั้งสองฝ่ายนี้จะมีผลประโยชน์ร่วมกัน トラบไคที่ผลประโยชน์สมเหตุสมผลต่อกันก็จะนำไปสู่ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันได้ บางครั้งผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ก็เป็นผู้ให้ประโยชน์ได้เช่นเดียวกัน

๑. **ผู้ให้ผลประโยชน์** คือ กลุ่มเอกชน นักธุรกิจ หรือพ่อค้า มีพฤติการณ์กระทำการทุจริต เช่น การเสนอผลตอบแทน การฮั้วประมูล การเสนอให้ตำแหน่งในบริษัท เป็นต้น แต่ในบางกรณีผู้ให้ผลประโยชน์อาจเป็นเจ้าหน้าที่รัฐเองก็ได้เพื่อแลกกับตำแหน่งที่สูงขึ้น

๒. **ผู้รับผลประโยชน์** คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐมีพฤติการณ์กระทำการทุจริต เช่น การกำหนดเป็นนโยบาย การฝ่าฝืนกฎระเบียบ การทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ การทุจริต จัดซื้อจัดจ้างทั่วไป การเรียกรับเงินหรือผลประโยชน์ การทุจริตงานก่อสร้าง เป็นต้น



### ผลกระทบที่มีต่อประเทศชาติและประชาชน

การทุจริตคอร์รัปชัน ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในทุกด้าน เป็นพื้นฐานที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งของคนในชาติ จากการเห็นประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ของประเทศ ประชาชนได้รับบริการสาธารณะหรือสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เต็มที่อย่างที่ควรจะเป็นเงินภาษีของประชาชนตกไปอยู่ในกระเป๋าของผู้ทุจริตคอร์รัปชัน และผลกระทบเชิงลบอื่น ๆ อีกมากมาย

### ความสุจริต : จากพระพุทธเจ้าจนถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

นอกเหนือจากการที่พระพุทธเจ้าทรงเน้นให้มนุษย์แต่ละคนพัฒนาองค์ธรรมความสุจริต ทั้ง ๓ มิติ คือ กายสุจริต วาจาสุจริต และจิตใจสุจริตดังที่ได้นำเสนอแล้ว ทรงตรัสสอนโดยการขยายความชุดธรรมนี้ว่า เมื่อปฏิบัติตัวดำรงตนอยู่ในหลักการนี้อย่างสม่ำเสมอแล้ว จะก่อให้เกิดความสุขทั้งในโลกนี้ และโลกหน้าด้วยเช่นกัน ดังพุทธพจน์ว่า

“บุคคลพึงประพฤติธรรมให้สุจริต ไม่พึงประพฤติธรรมให้ทุจริต  
ผู้มีปกติประพฤติธรรม ย่อมอยู่เป็นสุขในโลกนี้ และโลกหน้า”

### นอกจากนี้ พระพุทธองค์ทรงตรัสเตือนอีกว่า

“ลูกขึ้นเถิด อย่ามัวประมาทอยู่เลย  
จงประพฤติสุจริตธรรม  
เพราะผู้ประพฤติธรรมย่อมอยู่เป็นสุข  
ทั้งในโลกนี้และโลกหน้า”

จะเห็นว่า พระดำรัสดังกล่าว ทรงกระตุ้นเตือนให้เกิดแรงบันดาลใจ โดยทรงเน้นว่าการลูกขึ้นใช้ชีวิตด้วยความไม่ประมาทนั้น มีนัยที่สะท้อนถึงการให้มนุษย์แต่ละคนยึดมั่นอยู่ในสุจริตธรรม เพราะเมื่อมนุษย์ยึดมั่นอยู่ในสุจริตธรรมโดยการสุจริตต่อธรรมแล้ว ธรรมนั้นจะทำหน้าที่รักษามนุษย์แต่ละคนด้วยความสุจริตเช่นกัน ประเด็นสำคัญมิได้หมายถึงการที่มนุษย์สุจริตต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ทั้งในการดำเนินชีวิตและการทำงาน แต่จำเป็นต้องเริ่มต้นด้วยความ “สุจริตต่อธรรม” เมื่อนั้นธรรมจะทำหน้าที่รักษาผู้ประพฤติธรรมด้วยความสุจริตเช่นเดียวกัน กล่าวคือ การประพฤติดี และประพฤติชอบที่สอดคล้องต่อธรรม ธรรมจะทำหน้าที่รักษาให้ชีวิตแต่ละคนดี และดำรงมั่นอยู่ในความชอบธรรมเช่นกัน

พระพุทธดำรัสดังกล่าว นับว่ามีอิทธิพลสำคัญต่อพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ที่ทรงพระราชทาน ณ ตำหนักจิตรลดารโหฐาน ในวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๐ ว่า “ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นพื้นฐานของความดีทั้งปวง จึงต้องฝึกฝนอบรมให้เกิดในตัวเอง เพื่อจักได้เป็นคนดีมีประโยชน์ และมีชีวิตที่สะอาด ที่เจริญรุ่งเรือง...” ความสุจริตจึงถือได้ว่าเป็นหลักการพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาชีวิตสะอาด เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านได้ใช้เป็นหลักปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ทั้งในการดำเนินชีวิต การประกอบสัมมาชีพ การทำงาน และการเข้าไปเกี่ยวข้องกับชองกับคนอื่นในชุมชน



เมื่อนำพระพุทธพจน์มาเชื่อมโยงกับพระราชดำรัสกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะพบประเด็นที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกันอย่างมีนัยสำคัญดังนี้

การดำเนินชีวิตด้วยหลัก “สุจริตธรรม” หรือ “ความซื่อสัตย์สุจริต” อันเป็นแนวทางที่พระพุทธเจ้าทรงย้ำเตือนให้พุทธศาสนิกชนทั้งหลายได้ตระหนักรู้ว่า การดำรงตนให้อยู่ในครรลองของสุจริตธรรมนั้น ธรรมะจะรักษาที่คนที่คิด พูด และทำอย่างสุจริตให้มีความสุขทั้งในโลกนี้และโลกอื่น ตลอดเวลาในการดำเนินชีวิต และความซื่อสัตย์สุจริตจะเป็นพื้นฐาน หรือตัวชี้วัดความดีงามในการใช้ชีวิตร่วมกันกับคนอื่น ๆ ในสังคม

ชีวิตที่สะอาดตามความมุ่งหมายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวดังกล่าว สอดรับกับพุทธพจน์อย่างมีนัยสำคัญดังบทว่า “มหาบุรุษทรงยินดีในสัจจะ ในธรรม ในการฝึก ในความสำรวม ในความสะอาด ในศีลที่เป็นอาลัย ในอุโบสถกรรม ในความไม่เบียดเบียนสรรพสัตว์ทั้งหลายในกรรม อันไม่สาหัส ทรงสมาทานมัน ทรงประพฤติอย่างรอบคอบ ซึ่งคำว่า “สะอาด” ในคำว่า “ชีวิตสะอาด” นั้น หมายถึง ความสะอาดใน ๓ มิติ คือ สุจริตทางกาย ๓ ประการ คือ กายสุจริต (ประพฤติชอบด้วยกาย) (๒) วจีสุจริต ประพฤติชอบด้วยวาจา (๓) มโนสุจริต ประพฤติชอบด้วยใจ กล่าวคือ ชีวิตสะอาดที่ พระเจ้าอยู่หัวทรงมุ่งเน้นนั้น สอดรับกับความสะอาดตามความมุ่งหมายของพระพุทธเจ้า ที่มีพระประสงค์ให้พัฒนาความสะอาดที่ดำรงอยู่บนฐานของความสุจริตทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ และความสุจริตดังกล่าวจึงได้กลายเป็นพื้นฐานความดีทุกประการดังที่พระเจ้าอยู่หัวทรงเน้น

การยึดมั่นอยู่ใน “สุจริตธรรม” มิได้ส่งผลดีต่อการดำเนินในปัจจุบันเท่านั้น แต่ได้ขยายผลดีไปสู่ชีวิตในอนาคตเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “ชีวิตหลังความตาย” ดังที่มีคำถามถึงพระพุทธเจ้าว่า “อะไรหนอ เป็นเหตุปัจจัยให้บุคคลบางคนในโลกนี้ หลังจากตายไปแล้วจะเข้าถึงความเป็นอยู่กับเทพทั้งหลายผู้น่าเนื่องในหมู่คันธัพพะ” พระพุทธเจ้าตรัสว่า ภิกษุ บุคคลบางคนในโลกนี้ ประพฤติกายสุจริต วจีสุจริต และมโนสุจริต... นี้แล เป็นเหตุปัจจัยให้บุคคลบางคนในโลกนี้หลังจากตายไปแล้วนั้น จะเข้าถึงความเป็นอยู่ร่วมกับเทพทั้งหลายผู้น่าเนื่องในหมู่คันธัพพะ”

นอกจากนี้ พระองค์ทรงย้ำให้เห็นความสำคัญของการยึดมั่นอยู่ในสุจริตธรรมจะก่อให้เกิดความสุขในทุกลมของการดำเนินชีวิตว่า “ภิกษุทั้งหลาย สัตว์เหล่าใดประพฤติชอบด้วยกาย (กายสุจริต) ประพฤติชอบด้วยวาจา (วจีสุจริต) ประพฤติชอบด้วยใจ (มโนสุจริต) ในเวลาเช้า เวลาเช้านี้ก็เป็นเวลาที่ดีของสัตว์เหล่านั้น ประพฤติชอบในเวลาเที่ยง ก็เป็นเวลาที่ดีของสัตว์เหล่านั้น ประพฤติชอบในเวลาเย็น ก็เป็นเวลาที่ดีของสัตว์เหล่านั้น”

หลักสุจริตธรรมนั้นจัดได้ว่าเป็นรากฐานความดีทุกประการ เพราะหากบุคคลใดมีหลักสุจริตธรรมภายในจิตใจ จะกลายเป็นบุคคลที่มีชีวิตที่สะอาด ทั้งทางจิตใจ ทางกาย และทางวาจา ซึ่งความสะอาดของชีวิตทั้ง ๓ ด้านนั้น จะส่งผลต่อการเป็นอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายในครอบครัว ชุมชน องค์กร สังคม และประเทศชาติบ้านเมือง รวมถึงการก้าวไปสู่การสร้างความสะดวกสบายในระดับโลกด้วย โดยจะเห็นว่า ความสะอาดในสังคมหรือระดับประเทศนั้น มีรากฐานสำคัญมากมาจากความสะอาดในเชิงปัจเจก ของประชาชนในครอบครัว ด้วยเหตุนี้ การพัฒนาความสะอาด จึงจำเป็นต้องเริ่มต้นมาจากฐานราก ของชุมชน คือทุกชีวิตที่อาศัยอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัว ด้วยเหตุผลดังกล่าว พระพุทธเจ้าจึงตรัสว่า จงตั้งมั่นอยู่ในคุณธรรมความดี โดยการประพฤติธรรมให้สุจริต อย่าประพฤติธรรมให้ทุจริต เพราะสิ่งที่จะรักษามนุษย์และสังคมให้อยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุขคือสุจริตธรรมนั่นเอง





ถึงกระนั้น การที่เราจะส่งเสริมและพัฒนาความสุจริตได้อย่างครอบคลุมได้นั้น ควรที่จะนำหลักทริโอดตัดปะ คือ ความละเอียดรอบาปหรือความทุจริตทั้งปวง และความเกรงกลัวต่อผลของบาป คือการทุจริต อีกทั้งนำหลักสัมมาอาชีวะ หรือสัมมาชีพเข้ามาช่วยกระตุ้นเตือนเพราะสัมมาชีพหรือการทำมาหาเลี้ยงชีพนั้น ควรอยู่บนครรลองของความสุจริต ไม่แสวงหาช่องทางหรือบิดเบือนเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งทีในช่องทางที่ก่อให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน อันจะส่งผลเสียในภาพรวมต่อการพัฒนาองค์กร และประเทศชาติในอนาคต

ในขณะที่แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาสุจริตธรรมให้เกิดขึ้นแก่ชีวิตและสังคมนั้น ควรจะเริ่มต้นด้วยการจัดการองค์ความรู้เกี่ยวกับความสุจริต การจัดทำแผนว่าด้วยการสร้างความสุจริต การค้นหาภูมิปัญญาในองค์กรว่าด้วยการเสริมสร้างความสุจริต การเปลี่ยนแปลงพัฒนาสู่องค์กรสุจริตต้นแบบ การพัฒนาและต่อยอดองค์กรสุจริตอย่างยั่งยืน การจัดทำหลักสูตรพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอย่างยั่งยืนต่อไป

บทบาท และหน้าที่ในการพัฒนา และส่งเสริมความสุจริตให้เกิดขึ้นในสังคมไทยนั้น จึงไม่ควรผลักภาระให้แก่กลุ่มคน หรือกลุ่มบุคคลใดกลุ่มบุคคลหนึ่ง แต่ควรเริ่มต้นปลูกฝัง และกระตุ้นเตือนในทุกองคาพยพในสังคมไทย ในขณะที่แง่มุมด้านการปฏิบัติงานในองค์กรนั้น ควรเสริมสร้างพลังสุจริตเข้าไปในชีวิตการทำงาน เพื่อให้บุคลากรมีพฤติกรรมละลายความชั่ว และเกรงกลัวต่อการประพฤติทุจริตคอร์รัปชัน อันจะส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมจิตสำนึกดีไม่โกงกินมีจิตสำนึกกตัญญูต่อประเทศชาติบ้านเมือง ซึ่งจะทำให้คนในชาติอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของกันและกัน

### กลไกผลักดันการสร้างสุจริตต่อหน้าที่ราชการ

- ๑) ผู้บังคับบัญชาระดับสูงต้องให้ความสำคัญ สนับสนุน และเป็นต้นแบบที่ดี
- ๒) กำหนดพฤติกรรมจริยธรรมเป็นเงื่อนไขในการพิจารณาความดีความชอบ เลื่อนตำแหน่ง เลื่อนเงินเดือน
- ๓) มีหน่วยงานให้คำปรึกษา ตอบข้อซักถาม และมีช่องทางเพื่อการสอบถามข้อมูลที่สะดวก
- ๔) มีการรายงานผลการดำเนินงานด้านจริยธรรมและจรรยาของเจ้าหน้าที่พร้อมการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของหน่วยงาน
- ๕) ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง
- ๖) มีกระบวนการพัฒนาเจ้าหน้าที่ด้านจริยธรรมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- ๗) มีการติดตาม ประเมินผล
- ๘) มีกิจกรรมการเสริมสร้างจริยธรรมอย่างเป็นระบบในทุกวันทำงาน จนเป็นวัฒนธรรมขององค์กร หรือเป็นวัฒนธรรมของการปฏิบัติงาน

### กลไกการตรวจสอบการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

- ๑) มีมาตรการลงโทษที่ชัดเจนหากมีการฝ่าฝืนจริยธรรม
- ๒) มีกระบวนการตรวจสอบที่ชัดเจน โปร่งใส น่าเชื่อถือ
- ๓) มีหน่วยงาน (Ethical Unit) ที่เป็นอิสระ รับผิดชอบขึ้นตรงกับผู้บริหารระดับสูง และทำหน้าที่ประสานงาน/รับคำปรึกษาจากองค์กรกลางด้านจริยธรรมภายนอก
- ๔) มีช่องทางรับข้อร้องเรียนที่ปลอดภัยและเชื่อถือได้และผู้ร้องเรียนสามารถสอบถามความคืบหน้าเป็นเรื่องลับได้

การที่ทุกภาคส่วนกระตุนเตือนให้มีการตระหนักรู้ในคุณค่าและความสำคัญของ “สุจริตธรรม” อย่างต่อเนื่องผ่านผลสำรวจ และงานวิจัยต่าง ๆ นั้น สะท้อนให้เห็นถึงการที่กลุ่มคนทั่วไป ทั้งผู้นำภาคข้าราชการ และรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ไม่ประพடுத்தัวและดำรงตนให้สอดคล้องกับหลักการสุจริตดังกล่าว และผลกระทบที่ตามมาคือความสูญเสียงบประมาณในแต่ละปีจำนวนมาก การพัฒนาที่ล่าช้าหลังการก่อสร้างที่ขาดมาตรฐาน และศักยภาพในการแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ในอาเซียน และระดับโลกที่ไม่สามารถแข่งขันกับใครได้ เพราะต้องจ่ายส่วนต่าง ๆ จำนวนมากให้แก่บุคคลบางกลุ่ม ฉะนั้น การกระตุ้นเตือนความสุจริตให้เกิดขึ้นในสังคมไทยจนกลายเป็นค่านิยมหลักนั้น จะทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่มีคุณธรรมจริยธรรม และการอยู่ร่วมกันอย่างมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ บนฐานของความรัก แบ่งปัน เคารพ และให้เกียรติซึ่งกันและกัน

สรุปแล้วจะเห็นว่า การยึดมั่นอยู่ในสุจริตธรรมนั้นจึงเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการดำเนินชีวิต และการยึดมั่นดังกล่าว จะก่อให้เกิดความสุขในทุกเวลาของการประพฤติและปฏิบัติ ซึ่งสุจริตธรรม จะทำหน้าที่ในการดูแลรักษาคนที่ปฏิบัติให้มีความสุขทั้งเวลาเช้า เวลาเที่ยง และเวลาเย็น อีกทั้งสุจริตธรรมที่พัฒนาให้เกิดมีในจิตใจนั้น จะส่งผลต่อการทำงาน ครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และสังคมโลกต่อไป

### คุณธรรมพื้นฐาน ๕ ประการ ของบุคลากรสำนักการพิมพ์

#### ๔. จิตอาสา

“จิตอาสา” ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Volunteer Mind ความหมายของจิตอาสาอันมีหลากหลายความหมาย ดังต่อไปนี้

“จิตอาสา” หมายถึง ความคิด ที่ไม่เห็นแก่ตัว มีความปรารถนาที่จะช่วยเหลือ ช่วยแก้ปัญหาให้แก่ผู้อื่น และมองโลกในแง่ดีบนพื้นฐานของความเป็นจริง

“จิตอาสา” หมายถึง กระบวนการคิดและ ลักษณะของบุคคล ที่มีการปฏิบัติในระดับบุคคล ไปสู่สาธารณะ โดยมีความรักและความรู้สึกเป็นเจ้าของ สาธารณะที่ต้องการจะทำประโยชน์มากกว่าที่จะรับจากสาธารณะ

“จิตอาสา” หมายถึง การรู้จักเอา ใจใส่และเข้าร่วมในเรื่องของส่วนรวม โดยพิจารณาจากความรู้ความเข้าใจหรือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงลักษณะ ดังนี้ ๑. การหลีกเลี่ยงการใช้หรือการกระทำที่จะทำให้เกิดการชำรุดเสียหายต่อส่วนรวมและการถือเป็นหน้าที่ ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันในวิสัยที่ตนสามารถทำได้ ๒. การเคารพสิทธิผู้อื่น ในการใช้ของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยไม่ยึดครองของส่วนรวมนั้นเป็นของตนเอง และไม่ปิดกั้นโอกาสของบุคคลอื่นที่จะใช้ของส่วนรวมนั้น<sup>๗</sup>

โดยสรุปแล้ว จิตอาสา หมายถึง การตระหนักรู้ตนที่จะทำสิ่งใด ๆ เพื่อเห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวม การคิดที่สร้างสรรค์ที่เป็นกุศล และมุ่งทำกรรมดีที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมคิดสร้างสรรค์คิดในทางที่ ดี ไม่ทำลายบุคคล สังคม วัฒนธรรม ประเทศชาติ และสิ่งแวดล้อม ทั้งการกระทำ และคำพูดที่มาจากความคิด ที่ดีเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ต่อสังคม ไม่เห็นแก่ตัว ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน ไม่คอร์รัปชัน ไม่เอาเปรียบผู้อื่น เคารพสิทธิเสรีภาพผู้อื่น มีจิตที่กว้าง ไม่คับแคบ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นรับฟังข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ ที่แตกต่างจากคนที่เคยรู้เคยมีมา แสวงหาความรู้ใหม่อยู่เสมอ คาดการณ์ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น และหาทางป้องกันปัญหาเหล่านั้นเพื่อลดความรุนแรงของปัญหานั้น ๆ

<sup>๗</sup> ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. (กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้น, ๒๕๔๖)



นอกจากคำว่า “จิตอาสา” แล้วยังมีคำอื่นที่มีความหมายใกล้เคียงกันมาก ซึ่งบางครั้งอาจใช้แทน กันได้ คือคำว่า “จิตสำนึกสาธารณะ” จิตสำนึกสาธารณะ ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า public consciousness ซึ่งมีความหมาย ดังต่อไปนี้

**จิตสำนึกสาธารณะ** หมายถึง การตระหนักรู้และคำนึงถึงส่วนรวม ร่วมกันหรือคำนึงถึงผู้อื่นที่ร่วมความสัมพันธ์เป็นกลุ่มเดียวกับตน

**จิตสำนึกสาธารณะ** หมายถึง กระบวนการคิดและลักษณะของ บุคคลที่มีการปฏิบัติ โดยมีกระบวนการในระดับบุคคลไปสู่สาธารณะ มีความรักและรู้สึกเป็นเจ้าของสาธารณะ ต้องการที่จะทำประโยชน์มากกว่าที่จะรับจากสาธารณะ

**จิตสำนึกสาธารณะ** หมายถึง ความสำนึกของบุคคลต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมและประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งแสดงความรับผิดชอบโดยการเข้าไปมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสังคม

**จิตสำนึกสาธารณะ** หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจของ บุคคลเกี่ยวกับการมองเห็นคุณค่า หรือการให้คุณค่าต่อการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคม ที่ไม่มีผู้ใดผู้หนึ่งเป็นเจ้าของเป็นสิ่งที่สามารถสังเกตได้จากความรู้สึกนึกคิดที่แสดงออกมา

จากที่กล่าวมาเห็นได้ว่า ความหมายของจิตอาสา นั้นใกล้เคียงกับความหมายของจิตสำนึกสาธารณะจนสามารถใช้แทนกันได้ เพราะมีแก่นของความหมายอยู่ที่การตระหนักรู้ในการรับผิดชอบต่อส่วนรวม และการเข้าไปมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือองค์กรหรือสังคมต่อไป

### ความสำคัญของจิตอาสา

จิตอาสาเป็นรูปแบบพฤติกรรมทางสังคมอย่างหนึ่ง เนื่องจากการกระทำของบุคคลที่อยู่ในสังคมซึ่งกระทำสิ่งต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือสังคมด้วยความสมัครใจและไม่หวังผลตอบแทน ผู้มีจิตอาสาจะไม่ช่วยเหลือเฉพาะชุมชนหรือคนที่ตนเองรู้จักเท่านั้น แต่จะเป็นผู้ที่มีความปรารถนาที่จะช่วยเหลือทุกคน

ลักษณะเด่นของการมีจิตอาสา ก็คือ การให้หรือความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยเห็นแก่ประโยชน์ของผู้อื่นเป็นที่ตั้งและมีพฤติกรรมเพื่อสังคมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Altruism) มีองค์ประกอบที่สำคัญ ๓ ประการ ได้แก่ ความปรารถนาที่จะให้ความรู้สึกเข้าใจและเห็นใจผู้อื่น และไม่มีแรงจูงใจที่จะรับสิ่งใดจากสิ่งที่ตนเองกระทำเพื่อผู้อื่น และพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม (Prosocial behavior) ซึ่งพฤติกรรมเอื้อเฟื้อต่อสังคมนั้นมีลักษณะพฤติกรรมที่สำคัญ ๔ ลักษณะคือ การช่วยเหลือ (helping) การแบ่งปัน (sharing) การปลอบโยน (comforting) และการร่วมรู้สึก (empathy) ทั้งนี้ผลของการกระทำจะส่งผลกระทบต่อผู้อื่นหรือสังคมในทางบวก พฤติกรรมเอื้อเฟื้อต่อสังคมจึงมีความเชื่อมโยง กับความรู้สึกเอื้อเฟื้อเสียสละ เป็นพฤติกรรมทางสังคมที่สะท้อนถึงการมีจิตอาสาของบุคคล การที่บุคคลในสังคมมีความเอื้อเฟื้อเสียสละ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันย่อมเป็นสิ่งดี และเป็นสิ่งที่จะนำพาสังคมนั้นให้เกิดความสามัคคีกลมเกลียว อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้นประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ต่างก็ให้ความสำคัญต่อการมีจิตอาสาของประชาชน รวมทั้งประเทศไทยด้วย

### องค์ประกอบของจิตอาสา ๓ องค์ประกอบสำคัญ มีดังต่อไปนี้

**องค์ประกอบที่ ๑** คือ การหลีกเลี่ยงการใช้หรือการกระทำที่จะเกิดความชำรุดเสียหายต่อส่วนรวม

**องค์ประกอบที่ ๒** คือ การถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในวิสัยที่ตนสามารถทำได้

**องค์ประกอบที่ ๓** คือ การเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของสังคม

### จิตอาสาสามารถแบ่งกรอบแนวคิด ๓ ด้าน ที่สำคัญดังต่อไปนี้

**๑. ด้านการรู้จักคิด** หมายถึง การตระหนักรู้ถึงปัญหา ได้แก่ การแสดงวิสัยทัศน์ การวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์ และรับรู้ความสามารถของตนในการผลักดันเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมอันเนื่องมาจากการขาดจิตอาสา

**๒. ด้านเจตคติ** หมายถึง ความรู้สึกดีต่อผู้อื่น ได้แก่ การมีความรัก ความเมตตา เอื้ออาทร และสามัคคี เคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ไม่ปิดกั้นโอกาสของบุคคลอื่น ในการใช้สิ่งของที่เป็นสาธารณะ

**๓. ด้านพฤติกรรม** หมายถึง การปฏิบัติหรือการกระทำที่แสดงออกถึงการมีจิตอาสา ได้แก่ การทุ่มเทและอุทิศตนมุ่งปฏิบัติเพื่อส่วนรวมและทำประโยชน์ต่อส่วนรวม ไม่เอาผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นที่ตั้งและลงมือปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เพื่อส่วนรวมและการเข้าร่วมเครือข่ายในการทำกิจกรรมทางสังคม

### ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อจิตอาสาของบุคคล

การมีจิตอาสานั้น เป็นสิ่งที่เกิดตามวิถีการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคลสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ตั้งแต่ ระดับครอบครัว ชุมชน และสังคม โดยที่จิตอาสาอยู่ภายใต้อิทธิพลของปัจจัยแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอก ดังนี้

**ปัจจัยภายนอก** เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับภาวะทางความมีสัมพันธภาพของมนุษย์ และภาวะทางสังคมเป็นภาวะที่ลึกซึ้งที่มีผลต่อจิตสำนึกด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ เป็นภาวะที่ได้อบรมกล่อมเกล่า และสะสมอยู่ในส่วนของการรับรู้ที่ละเอียดที่ละน้อยทำให้เกิดสำนึกที่มีรูปแบบหลากหลาย ซึ่งภาวะแวดล้อมทางสังคมนี้เริ่มตั้งแต่ครอบครัว องค์กร ประเทศชาติ ตลอดจนระดับความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรม กฎหมาย ศาสนา รวมทั้งสภาวะแวดล้อมด้านสื่อสารมวลชน และส่วนที่กำหนดจิตสำนึกของบุคคล คือ การได้สัมผัสจากการใช้ชีวิตที่มีพลังต่อการเกิดจิตสำนึก อาทิ การเดินทาง การทำงาน การดูภาพยนตร์ การฟังผู้คนสนทนากัน เป็นต้น

**ปัจจัยภายใน** คือ จิตสำนึกที่เกิดจากการคิดวิเคราะห์ของตัวเองในการพิจารณาตัดสินคุณค่า และความดีงาม ซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมที่แสดงออกและการประพฤติปฏิบัติโดยเฉพาะการปฏิบัติทางจิตใจ เพื่อขัดเกล่าจิตสำนึกของตนเองให้เป็นไปทางใดทางหนึ่ง โดยการมองเห็น ฟัง รับรู้ การคิด และเกิดการเรียนรู้ แล้วนำมาพิจารณาเพื่อตัดสินใจว่าต้องการสร้างสำนึกแบบใด ก็จะมีการฝึกฝน และสร้างสมสำนึกเหล่านั้น

### แนวทางการพัฒนาจิตอาสา

จิตอาสาเป็นสิ่งที่เกิดจากการฝึกอบรมตนเองตลอดเวลา และจะพัฒนาไปเรื่อย ๆ การปลูกฝังจิตอาสาควรเริ่มตั้งแต่สิ่งใกล้ตัวเรา โดยอาศัยการสั่งสอน ฝึกฝน จากบุคคล สิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นกฎธรรมชาติของการอยู่ร่วมกันในสังคม การมีกิจกรรม และใช้สิ่งของร่วมกันในสังคม การพัฒนาจิตอาสาให้แก่บุคลากรในการใช้สิ่งของร่วมกัน ดูแลทรัพย์สินสมบัติส่วนรวม และมีน้ำใจแบ่งปันสิ่งของให้แก่กันและกัน จะเห็นได้ว่าการพัฒนาจิตอาสาเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งต้องปลูกฝังหรือเสริมสร้างไว้ตลอดเวลา เพื่อให้ได้รับประสบการณ์ที่เพียงพอเป็นพื้นฐานที่สามารถนำไปพัฒนาตนเอง โดยในการปลูกฝังนั้นควรให้บุคลากรได้มีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของจิตอาสา รวมทั้งมีการฝึกฝนให้บุคลากรได้ปฏิบัติจริง เพื่อให้บุคลากรเกิดการกระทำที่เกี่ยวกับการพัฒนาจิตอาสาอย่างแท้จริงจนเกิดเป็นลักษณะนิสัย และควรทำให้เหมาะสมกับอายุ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามอายุ และเกิด



การพัฒนาตามลำดับ ซึ่งในการฝึกอบรม ปลูกฝัง หรือพัฒนาจิตอาสาให้แก่บุคลากรนั้น ควรเป็นผู้รู้หรือวิทยากรคอยดูแลชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง บุคลากรจะได้ยึดเป็นแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องและเหมาะสม

**จิตอาสาเป็นการทำงานของจิตที่ปรากฏรูปออกมาเป็นความคิด ซึ่งส่งผลให้มีการแสดงออกทางกายภาพ ๒ ทาง คือ**

ทางวาจาและทางพฤติกรรม สำหรับแนวทางและกลไกที่ใช้ในการสร้างจิตอาสา อาจจะสามารถสรุปได้ เป็น ๓ กระบวนการดังนี้

**๑. การสร้างความคิดเชิงบวก** หมายถึง การคิดที่มุ่งประโยชน์ของผู้อื่นมากกว่ามุ่งประโยชน์ส่วนตน (Utilization VS Individualization) ในทางพุทธศาสนาจะประกอบด้วยปัจจัย ๒ ประการ คือ

**การเรียนรู้จากแหล่งอื่น** (ปรโตโมสะ = Learning from Others) ได้แก่ การรับฟังคำแนะนำสั่งสอน การศึกษาเล่าเรียน การแสวงหาความรู้ การแลกเปลี่ยนสนทนาซักถาม ฟังคำบอกเล่าชักจูงของผู้อื่น โดยเฉพาะการสดับพระสัทธรรมจากผู้เป็นกัลยาณมิตรที่ประสงค์ดีต่อเรา

**การคิดโดยการใช้เหตุผล** (โยนิโสมนสิการ = Reasoned Attention) ได้แก่ การใช้ความคิดถูกวิธี การรู้จักคิดโดยมองสิ่งทั้งหลายด้วยความคิดพิจารณา รู้จักสืบเสาะหาเหตุผล แยกแยะออกให้เห็นตามสภาวะและความสัมพันธ์แห่งเหตุปัจจัย โดยสรุปความคิดเชิงบวก คือ ความคิดสร้างสรรค์ เชื่อมโยงเหตุและผล ความคิดเชิงวิเคราะห์ แยกแยะที่สัมพันธ์สิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

**๒. การยึดหลักธรรม/คุณธรรมความดี เป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต โดยอาจจะคำนึงถึงกลไกและกระบวนการของหลักแห่งความดีงาม ดังนี้**

**หลักแห่งความพอเพียง** ซึ่งจะเห็นได้จากการรู้จักจัดสรรทรัพย์ที่หามาได้ด้วยความสุจริต โดยการแบ่งออกเป็น ๔ ส่วน (โภคทรัพย์ ๔) คือ แบ่ง ๑ ส่วนไว้เลี้ยงตน แบ่งสองส่วนไว้ประกอบหน้าที่การงาน และแบ่ง ๑ ส่วนสำหรับการเก็บออม

**หลักแห่งการสงเคราะห์** ได้แก่ การสงเคราะห์ด้วยการให้ที่แบ่งออกเป็น ๒ อย่าง คือ การให้สิ่งของ จะเป็นทรัพย์หรือวัสดุก็ได้ กับการให้ความรู้สั่งสอน (ธรรมทาน) การสงเคราะห์ที่เป็นการใช้ถ้อยคำที่เป็นประโยชน์ ประกอบด้วยเหตุผลที่ทำให้ผู้ฟังเกิดความนิยมยินดี (ปิยวาจา) โดยสรุปก็คือ การสงเคราะห์ช่วยเหลือที่เป็นการใช้ด้วยพฤติกรรม และการให้ด้วยวาจาที่อ่อนหวาน ก่อให้เกิดความซาบซึ้งใจของผู้ฟัง จึงเป็นการสงเคราะห์ที่จะต้องปฏิบัติด้วยความเมตตา คือ ความหวังดีโดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ

**หลักแห่งการประพฤติ** การกระทำที่เป็นประโยชน์ ได้แก่ ความช่วยเหลือที่มอบให้ผู้อื่นด้วยความเต็มใจในการประกอบกิจการงานต่าง ๆ การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ตลอดจนช่วยเหลือปรับปรุงส่งเสริมในทางจริยธรรมแก่ผู้อื่น

**หลักแห่งการสงเคราะห์และทำคุณประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ** โดยไม่มุ่งหวังเอาผลประโยชน์เข้าสู่นตนเอง เป็นการสร้างจิตสาธารณะที่ช่วยเหลือและทำตนเป็นประโยชน์ โดยการมีส่วนร่วมในกิจการต่าง ๆ ของส่วนรวม ด้วยการพิจารณาความเหมาะสมของกาลเทศะและฐานะของตนเอง

**หลักแห่งความเอื้ออาทร** เพื่อสร้างจิตอาสาให้มีความเอื้อเฟื้อต่อบุคคลแวดล้อมและสิ่งแวดล้อมรอบตัว โดยการแสดงออกถึงความเป็นกัลยาณมิตรที่เป็นผู้ชี้ช่องทางแห่งประโยชน์ แนะนำให้ส่วนรวมดำเนินไปบนแนวทางประโยชน์อันยิ่งใหญ่ แนะนำให้ส่วนรวมดำเนินไปบนแนวทางของคุณธรรมจริยธรรม สามารถเรียงลำดับความสำคัญของความเอื้ออาทร ดังต่อไปนี้

- **เอื้ออาทรด้วยการบูชา** บำรุงให้มีความสุข คือ การเอื้ออาทรต่อบิดามารดา
- **เอื้ออาทรด้วยการประพฤติตนเป็นเจ้าบ้านปกป้องคุ้มครอง ดูแล** คือการเอื้ออาทรต่อบุตร ภรรยา และคนในการปกครอง
- **เอื้ออาทรด้วยการแสดงความเคารพคารวะ** คือ การเอื้ออาทรโดยเคารพต่อผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนให้ความรู้ ชี้แนะประโยชน์ในทางประพฤติปฏิบัติชอบแก่บุคคลอื่น

๓. **การประกอบกิจกรรมที่เป็นประโยชน์** คือการแสดงออกถึงความมีจิตอาสา เช่น การเข้าร่วมอาสาทำกิจกรรมของส่วนรวมที่เป็นการสร้างสรรค์ประโยชน์ เช่น ปลูกป่า รมรงค์การจับจ่ายใช้สอยอย่างประหยัด การรีไซเคิลของที่ใช้แล้ว การดูแลและร่วมสร้างโลกสีเขียว การใช้พลังงานไฟฟ้าทดแทนการใช้เชื้อเพลิงที่สร้างมลภาวะให้สิ่งแวดล้อม ฯลฯ

“แนวทางในการเสริมสร้างจิตอาสาของบุคลากรในสำนักงานพิมพ์ สามารถเกิดขึ้นได้จากการคลุกคลีอยู่กับความถูกต้อง การปลูกฝังอบรมให้ความรู้เรื่องของคุณธรรมและจริยธรรม การฝึกฝนปฏิบัติ การได้เห็นตัวอย่างที่ชวนให้เกิดความประทับใจ ปัจจัยเหล่านี้จะค่อย ๆ โน้มน้าวจิตใจของบุคลากรให้เกิดจิตสำนึกที่ถูกต้อง และการสร้างจิตอาสาให้เกิดขึ้นจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกคนในองค์กรเป็นสำคัญ”

#### คุณธรรมพื้นฐาน ๕ ประการ ของบุคลากรสำนักงานพิมพ์

##### ๕. กตัญญู

**กตัญญู** หมายถึง สำนึกว่าคุณและแสดงออกถึงความกตัญญูต่อผืนแผ่นดินเกิด สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สถาบันองค์กรและผู้มีพระคุณ นับตั้งแต่ บิดา มารดา ญาติผู้ใหญ่ ครูบาอาจารย์ เป็นต้น ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งของ อาจเป็นการกระทำ หรือความจริงใจ บนหลักพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรม ความถูกต้องดีงาม ระลึกว่าใครเคยทำดีเคยช่วยเหลือเกื้อกูลตนมาก็ยอมรับ และไม่ลืมบุญคุณของผู้นั้น รวมถึงผู้ที่รู้สึกถึงบุญคุณของสัตว์ บุญคุณของที่อยู่อาศัยบุญคุณของธรรมชาติสิ่งแวดล้อมที่ช่วยให้ตนได้รับความสะดวกสบายอยู่เย็นเป็นสุขตลอดมา<sup>๘</sup>

“นิมิตต์ สาธุรูปานํ กตัญญูกตเวทิตา”  
ความกตัญญูกตเวทิตาเป็นเครื่องหมายแห่งคนดี

พุทธสุภาษิตสะกิดใจ

พระเทพรัตนกวี (สุรินทร์ ชุตินฺธโร ป.ธ.๗)

นอกเหนือไปจากเบญจศีล - เบญจธรรม ที่ช่วยให้สังคมสงบสุขและน่าอยู่แล้ว อีกหลักธรรมหนึ่ง ที่ควรกล่าวถึงคือพุทธศาสนสุภาษิตความว่า “ความกตัญญูกตเวทิตา” ที่พระพุทธเจ้าเองก็ยังตรัสไว้ว่า “นิมิตต์ สาธุรูปานํ กตัญญู กตเวทิตา ความกตัญญูกตเวทิตา เป็นเครื่องหมายแห่งคนดี” ซึ่งหมายความว่า ใครก็ตามประพฤติปฏิบัติตนด้วยหลักธรรมนี้ ย่อมเหมือนมีตัวชี้วัดบ่งบอกได้ว่า คนผู้นั้นย่อมเป็นคนดีอย่างแน่นอน และคนดีที่ว่านี้ไม่เพียงแต่จะทำให้ตนเองมีความสุข มีความเจริญก้าวหน้า แต่ยังช่วย “รักษา” สิ่งรอบตัวเขาให้ดีไปด้วย ไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์ หรือสิ่งของ เหตุใดจึงกล่าวเช่นนั้น เรามาเล่าสู่กันฟัง คำว่า “กตัญญูกตเวทิตา” ประกอบด้วยคำว่า “กตัญญู” หมายถึง การรู้จักคุณ ระลึกคุณของผู้มีพระคุณ ส่วน “กตเวทิตา” หมายถึง การตอบแทนบุญคุณ การปฏิบัติตนตอบแทนผู้มีพระคุณ ดังนั้น “กตัญญูกตเวทิตา” จึงหมายถึง การรู้จักคุณและตอบแทนคุณต่อผู้มีพระคุณต่อเรา

<sup>๘</sup> พระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๐. พระสุตตันตปิฎกเล่มที่ ๑๒ (กรุงเทพฯ: มหাজุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย), ๓๕๘.



### สำหรับสิ่งที่เราควรกตัญญูและตอบแทนบุญคุณ มีดังต่อไปนี้

๑. กตัญญูต่อบรรพบุรุษ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ พ่อแม่ พี่น้อง ครูบาอาจารย์ พระภิกษุสงฆ์ นักบวช ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน สามีภรรยา ฯลฯ กล่าวได้ว่าบุคคลเหล่านี้ล้วนแต่มีพระคุณต่อเราทั้งสิ้น ตัวอย่างเช่น บรรพบุรุษหรือพ่อแม่ ท่านก็เป็นต้นธารแห่งกำเนิดของเราหากไม่มีท่าน เราก็ไม่มีตัวตนเช่นวันนี้ หากเราไม่มีชาติและพระมหากษัตริย์ เราก็อาจจะเป็นพวกเร่ร่อน ไม่มีแผ่นดินให้อยู่อาศัย ต้องถูกไล่ไปไล่มา หากแผ่นดินไม่มีศาสนา เราก็จะไม่มีหลักยึดชีวิตอาจล่องลอยไร้แก่นสาร หาความสุขความเจริญไม่ได้ ไม่มีครูบาอาจารย์สอนสั่ง เราก็อาจไม่มีวิชาความรู้ กลายเป็นคนเบาปัญญา หรือไม่มีวิชาชีพทำมาหากิน ไม่มีผู้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงาน ก็ไม่มีคนดูแลสอนงานหรือช่วยงาน เราก็อาจไม่มีเงินใช้จ่ายในการดำรงชีวิต ไม่มีสามีภรรยา เราก็จะไม่มีเพื่อนคู่คิดมิตรคู่ใจ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า คนเหล่านี้ล้วนมีส่วนช่วยให้เรามีชีวิตที่สมบูรณ์ เราจึงควรตอบแทนด้วยการแสดงความรัก ความหวังดีอย่างเหมาะสมตามโอกาส และให้ความช่วยเหลือท่านตามสมควร ทั้งนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานที่ไม่เบียดเบียน หรือสร้างความเดือดร้อนต่อตนเองหรือผู้อื่นด้วย จึงจะเป็นการกตัญญูทศเวทีที่ถูกต้อง ไม่ใช่ว่าเพื่อนที่มีพระคุณ ใช้ให้เราไปทำร้ายศัตรูของเขา เราก็ยอมไปทำเพราะถือว่าต้องแทนคุณ เช่นนี้ก็ไม่ถูกต้อง และจะกลายเป็นการสร้างบาปแก่เราและผู้มีพระคุณเพิ่มขึ้น ดังนั้นเราจึงต้องรู้จักเลือกแทนคุณให้ดีและเหมาะสมด้วย

๒. กตัญญูต่อสัตว์ที่มีคุณและทำประโยชน์ให้เรา สัตว์เหล่านี้แม้จะเป็นเพียงสัตว์เดรัจฉานและเราเป็นผู้เลี้ยงดูมัน แต่มันก็มีบุญคุณต่อเราไม่น้อยทีเดียว เช่น วัว ควาย ที่เราใช้ในการไถนา ใช้เป็นพาหนะ ใช้ในการทำมาหากิน ใช้การแสดงโชว์เพื่อหารายได้ หรือสุนัขที่เราเลี้ยงเป็นเพื่อนแก้เหงา ช่วยเฝ้าบ้าน หรือช่วยนำทาง (คนตาบอด) เหล่านี้ต่างก็ถือได้ว่ามีคุณต่อเรา ไม่มีเขา เราก็จะต้องลำบาก เราจึงควรดีต่อเขาด้วยการไม่ทำร้าย เลี้ยงดูอย่างเหมาะสม พาไปรักษาเมื่อเจ็บป่วย และไม่ทอดทิ้งเขาเมื่อหมดประโยชน์แล้ว

๓. กตัญญูต่อสิ่งของเครื่องใช้ที่เป็นคุณประโยชน์ต่อตน สิ่งเหล่านี้ส่วนใหญ่มักจะเป็นสิ่งของที่ใช้ในการทำมาหากิน ตั้งแต่เริ่มต้นชีวิต จนมีฐานะมั่นคงขึ้น หลายคนจะรู้สึกว้าเหววว่าสิ่งนั้น ๆ มีพระคุณเป็นของ “คู่ชีพคู่ใจ” ที่ช่วยให้ตนมีวันนี้ได้ เช่น รถที่บางคนใช้ทั้งเป็นพาหนะประจำตัวเพื่อไปติดต่องานหรือใช้รับจ้างทั่วไป ไม้คานที่เคยใช้หาบของขายตอนเริ่มทำกิน หม้อก๋วยเตี๋ยวที่ใช้ตั้งแต่ยังเป็นแผงข้างทาง จนสามารถแข่งคูหาหน้าร้านได้ เป็นต้น สิ่งของเหล่านี้แม้จะไม่มีชีวิตจิตใจ แต่ก็ใช่ว่าเป็นอุปกรณ์เครื่องมือหากินที่หลายคนรู้สึกขบขี้ใจในคุณของมันที่มีส่วนในการก่อร่างสร้างตัว จึงมักเก็บไว้เป็นของที่ระลึกหรือบูชา โดยไม่ขายทิ้งถือเป็นของนำโชคประจำตระกูล

นอกจากสิ่งของที่ใช้ในการทำมาหากินแล้ว สิ่งมีคุณอื่น ๆ เช่น บ้าน บริษัท องค์กร ที่ทำงาน โรงเรียน ห้องสมุด หรือของใช้สาธารณะ อย่างเครื่องออกกำลังกายตามสวนสาธารณะ ห้องน้ำสาธารณะ รวมถึงสภาพแวดล้อมอย่างแม่น้ำ ลำคลอง อากาศ พืช ฯลฯ ก็ล้วนมีคุณไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมต่อเราทั้งสิ้น เมื่อเราสามารถใช้ประโยชน์จากสิ่งเหล่านี้ ก็ควรจะแทนคุณ ด้วยการใช้อย่างถูกต้อง คำนวณค่า ระวังรักษา และช่วยกันดูแลรักษาให้อยู่ในสภาพดี อยู่เสมอ เพื่อเราจะได้ใช้ไปนาน ๆ และยังเอื้อประโยชน์ต่อผู้อื่นด้วย

๔. กตัญญูต่อบุญ คือรู้ว่าคนเราเกิดมามีอายุยืนยาว ร่างกายแข็งแรง ผิวพรรณดี สติปัญญาเฉลียวฉลาด มีความสุขความเจริญ มีความก้าวหน้า มีทรัพย์สมบัติมาก ก็เนื่องมาจากผลของบุญจะไปสวรรค์กระทั่งไปนิพพานได้ก็ด้วยบุญ กล่าวได้ว่า ทุกอย่างสำเร็จได้ด้วยบุญทั้งบุญเก่าที่ได้สั่งสมมาดีแล้ว และบุญใหม่ที่เพียรสร้างขึ้นประกอบกัน จึงมีความรู้คุณของบุญมีความอ่อนน้อมในตัวไม่ดูถูกบุญตามระลึกถึงบุญเก่าให้จิตใจชุ่มชื่น และไม่ประมาทในการสร้างบุญใหม่ให้ยิ่ง ๆ ขึ้นไป

๕. กตัญญูต่อตนเอง คือรู้ว่าร่างกายของเรานี้เป็นอุปกรณ์สำคัญ ที่เราจะใช้อาศัยในการกระทำความดี ใช้ในการสร้างบุญกุศลนานาประการ เพื่อความสุขความเจริญก้าวหน้าแก่ตนเอง จึงทะนุถนอมดูแลร่างกาย รักษาสุขภาพให้ดี ไม่ทำลายด้วยการกินเหล้า เสพสิ่งเสพยาเสพติด เที่ยวเตร่ดึก ๆ ตื่น ๆ และไม่นำร่างกายนี้ไปประกอบการทำความชั่ว เช่น ฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ เจ้าชู้ อันเป็นการทำลายตนเอง

จะเห็นได้ว่า ใครก็ตามที่มี “ความกตัญญูทเวท” ไม่ว่าจะ เป็นต่อบุคคล สัตว์ สิ่งของ หรือสิ่งแวดล้อมอย่างที่พูดถึง คนผู้นั้นก็จะทำการตอบแทนหรือตอบสนองต่อสิ่งเหล่านั้น ด้วยความรักจากใจอย่างสม่ำเสมอและความปรารถนาดีตลอดเวลา เพราะรู้และตระหนักถึงอุปการะคุณที่ได้รับและสิ่งนี้เองที่จะนำมาซึ่งการ “รักษา” นั่นคือ การช่วยกันดูแล ปกป้อง พิทักษ์บุคคล สัตว์ สิ่งของเหล่านั้นให้อยู่ดี มีความสุขและสามารถทำประโยชน์ต่อตัวเราหรือผู้อื่นไปได้ตราบนานเท่านาน

### ความสำคัญของผู้มีกตัญญูในการสร้างความดี

การที่คนเราจะมี ความคิดใฝ่หาความดี ตั้งใจทำความดี สร้างสมคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นในตนเอง เป็นสิ่งที่บังเกิดขึ้นได้ยาก แต่ที่ยากยิ่งกว่านั้นก็คือ ทำอย่างไรจึงจะรักษาความตั้งใจที่ดีนั้นไว้ โดยไม่ทอดทิ้งไม่เลิกกลางคัน เพราะในการทำความดีย่อมมีอุปสรรค มีปัญหาขัดขวางมากมาย ไหนจะปัญหาภายนอกจากรอบข้าง จากสิ่งแวดล้อม ไหนจะปัญหาภายในจากกิเลสกรรมลุ่มประดังกันเข้ามา เราจะเอาตัวรอดยืนหยัดสู้ปัญหาทั้งหลายที่เข้ามาผลงายได้โดยไม่ทอดทิ้ง ก็ต้องมีสิ่งที่จะยึดเหนี่ยวใจไว้ นั่นคือความกตัญญู

การเรียนหนังสือ แม้จะยากแสนยาก ท้อถอยจะเลิกเสียก็หลายครั้ง เพื่อนฝูงบางคนชวนไปเที่ยวเตร่เฮฮา ดูน่าสนุกกว่ามาก แต่เมื่อนึกถึงคุณพ่อคุณแม่ คิดว่าท่านอุตส่าห์ทะนุถนอมเลี้ยงดูเรามาจนเติบโตใหญ่ ลำบากลำบากในการทำมาหากิน เพื่อส่งเสียให้เราได้เล่าเรียน ท่านฝากความหวังไว้กับตัวเรา อยากเห็นตัวเราได้ตีมีความเจริญก้าวหน้าในชีวิต พอคิดได้เท่านั้น ความกตัญญูก็จะเกิดขึ้น มีแรงสู้มีกำลังใจ แม้จะยากแสนยาก แม้จะเหนื่อยแสนเหนื่อย ก็กัดฟันสู้มานะตั้งใจเรียนให้ดีให้ได้ ไม่ยอมประพฤติดัวไปในทางเสื่อมเสียแก่วงศ์ตระกูล ให้คุณพ่อคุณแม่ครูบาอาจารย์ได้อายโดยเด็ดขาด

แม้ในหมู่ผู้ปฏิบัติงาน ผู้ตั้งใจจะทำหน้าที่ราชการให้เต็มความสามารถ แน่นนอนว่าในการทำงานนั้น บางครั้งอาจจะต้องมีการกระทบกระทั่งกัน คนเราหลายคนก็หลายความเห็น ต่างคนก็ต่างตั้งใจดีกันทั้งนั้น แต่ความคิดความอ่านความสามารถในหลาย ๆ เรื่องอาจไม่เท่ากัน และบางครั้งก็เกิดทิวฐิมานะคิดไปเองว่า “ถึงแก่จะหนึ่งแต่ฉันก็แน่เหมือนกัน” ทำให้ไม่ยอมกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะต่างก็กำลังฝึกฝนตนเองอยู่ กิเลสในตัวก็ยังมี ยังไม่ได้หมดไป ดังนั้นถ้าไม่รู้จักควบคุมให้ดี จึงมีโอกาสขัดใจกันได้ หรือบางทีขณะกำลังทำงานก็พบกับคนที่ยังไม่เข้าใจ ไม่เห็นด้วย พุดนินทาว่าร้ายเยาะเย้ยถากถางเอาบ้าง เพราะเหตุนี้ผู้ที่ตั้งใจทุ่มเททำงานเพื่อองค์กรส่วนรวมหลาย ๆ คน จึงรู้สึกเบื่อหน่าย ท้อถอย และเลิกการมุ่งมั่นผลสัมฤทธิ์ไปกลางคันอย่างน่าเสียดาย แต่ถ้าเป็นผู้ที่มีความกตัญญูเป็นพื้นใจแล้ว เมื่อมีความท้อถอย ความเบื่อหน่ายเอือมระอาเกิดขึ้น เพียงแต่นึกว่า ที่ตัวเราได้มีโอกาสเรียนรู้ธรรมะ รู้การสร้างบุญกุศล รู้ถึงวิธีการดำเนินชีวิตอันประเสริฐ รู้บุญรู้บาปอยู่ทุกวันนี้ก็เพราะพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์ได้ทรงเสียสละอุทิศชีวิตทุ่มเทค้นคว้าจนตรัสรู้หลักอริยสัจ ๔ คือความจริงอันประเสริฐสูงสุดทั้งหลายในโลกมาสอนเรา เมื่อคิดถึงชีวิต เลือดเนื้อ ความเพียรพยายามที่พระองค์ได้ทรงทุ่มเทลงไปตามตลอดระยะเวลาที่ทรงได้บำเพ็ญพระบารมีอยู่นานถึง ๒๐ อสงไขยกับแสนกัลป์ ว่ามากมายมหาศาลเพียงใด (เวลากัลป์หนึ่งอุปมาได้กับมีภูเขาหินรูปทรงสี่เหลี่ยมลูกบาศก์ กว้าง ๑๖ กิโลเมตร ยาว ๑๖ กิโลเมตร และสูง ๑๖ กิโลเมตร ทุก ๑๐๐ ปี มีเทวดาเอาผ้าทิพย์บางเบา มาลูบครั้งหนึ่ง เมื่อใดภูเขาลูกนี้สึกหมดเรียบเสมอพื้นดิน ระยะเวลาสั้นเท่ากับกัลป์หนึ่ง ; ๑ อสงไขย = ๑๐๑๔๐ คือจำนวนที่มีเลข ๑ และมี





เลข ๐ ต่อท้าย ๑๔๐ ตัว) ตลอดจนถึงพระคุณของบรรพชนคนไทยทั้งหลาย ที่ท่านอุตสาหะทำความดี เสียสละเลือดเนื้อและชีวิตปกป้องเมือง โดยไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยาก คิดเพียงเท่านี้ ความท้อถอย ก็หาย ความเหนื่อยหน่ายก็คลาย แม้ความตายก็ไม่หวั่น เกิดกำลังใจที่จะทำความดีต่อไปโดยไม่มีที่สิ้นสุด ความกตัญญูจึงเป็นคุณธรรมที่สำคัญยิ่งยวด ที่จะประคองใจของเราให้ดำรงมั่นคงอยู่ในคุณธรรม จริยธรรมอันยิ่ง ๆ ขึ้นไป

### ความกตัญญูต่เวทิตาต่อประเทศชาติ มีดังต่อไปนี้<sup>๙</sup>

๑. ประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีเป็นพลเมืองดีของชาติ เช่น เคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน มีความรับผิดชอบ มีกิริยามารยาทงดงาม มีความซื่อสัตย์ และมีความเมตตากรุณา เป็นต้น
๒. ศรัทธาและยึดมั่นในพระรัตนตรัย
๓. ประกอบอาชีพสุจริต รู้จักเลี้ยงชีพและแสวงหาทรัพย์ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
๔. บำรุงรักษาชาติด้วยการเสียภาษี การใช้จ่ายสิ่งของของตนเอง และของสาธารณะ อย่างเห็นคุณค่า และประหยัดอดออมไม่ฟุ่มเฟือย
๕. มีความสามัคคี รวมเป็นน้ำหนึ่งใจเดียว รักใคร่กลมเกลียวกัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกัน และกัน
๖. มีความขยันหมั่นเพียรไม่ท้อถอย เพียรพยายามที่จะทำให้ชาติบ้านเมืองมีความเจริญก้าวหน้า
๗. รักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรงเพื่อจะได้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพสามารถทำประโยชน์ให้ประเทศชาติได้อย่างเต็มที่
๘. รักษาและหวงแหนวัฒนธรรมประเพณีที่ดั้งเดิมของชาติ
๙. จงรักภักดีต่อองค์พระมหากษัตริย์
๑๐. ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติอย่างเคร่งครัด

### ผลแห่งการมีความกตัญญูในตน

๑. ทำให้รักษาคุณความดีเดิมไว้ได้
๒. ทำให้สร้างคุณความดีใหม่เพิ่มได้อีก
๓. ทำให้เกิดสติ ไม่ประมาท
๔. ทำให้เกิดหิริโอตตปปะ
๕. ทำให้เกิดขันติ
๖. ทำให้จิตใจผ่องใส มองโลกในแง่ดี
๗. ทำให้เป็นที่สรรเสริญของคนดี
๘. ทำให้มีคนอื่นอยากคบหาสมาคม
๙. ทำให้ทั้งมนุษย์และเทวดาอยากช่วยเหลือ
๑๐. ทำให้ไม่มีเวรไม่มีภัย
๑๑. ทำให้ลาภผลทั้งหลายเกิดขึ้นโดยง่าย
๑๒. ทำให้บรรลุมรรคผลนิพพานโดยง่าย

<sup>๙</sup> พระมหาปรีชา ปภสฺสโร. เข็มทิศพิชิตความสุข. (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์กายใจ, ๒๕๕๖).

### ๑.๔.๒ บุคลากรสำนักการพิมพ์ทบทวนความดีที่เคยปฏิบัติ

เมื่อมีความเชื่อมั่นว่ามีความดีอยู่ในตนเองแล้วจึงคิดทบทวนประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตแล้วคิดเชื่อมโยงว่าสิ่งที่ตนเองประพฤติและปฏิบัติเป็นความดีด้านใด เป็นการคิดทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในอดีต พิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบด้าน จนค้นพบความดีที่มีอยู่ในตนเอง ซึ่งอาจมีเพียงหนึ่งสิ่งหรือหลายสิ่งก็ได้

### ๑.๔.๓ ทำความดีออกมาให้ปรากฏ

ความดีที่มีอยู่ในแต่ละบุคลากรแต่ละคนจำเป็นอย่างไรที่จะต้องแสวงหาโอกาสในการแสดงออกมาเป็นพฤติกรรม และมีความเชื่อมโยงกับความดีของบุคคลอื่น ความดีต่าง ๆ ของบุคลากรแต่ละคนเมื่อนำมารวมกันจะกลายเป็นพลังสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างไม่มีขอบเขตจำกัด การปฏิบัติความดีอย่างสม่ำเสมอจะนำไปสู่การมีพฤติกรรมความดีนั้นอย่างเป็นปกติธรรมดา การสร้างพฤติกรรมเคยชินที่ดี และพฤติกรรมเคยชินที่ดีนี้คือศีลซึ่งแปลว่าพฤติกรรมดีงามที่เป็นปกติของบุคคล การทำความดีออกมาจะส่งผลให้ผู้กระทำมีศรัทธาต่อความดีนั้นมากขึ้น ยิ่งทำความดีมากขึ้นเท่าใดศรัทธาในการทำความดีก็จะเพิ่มขึ้นเท่านั้น

### ๑.๔.๔ ถอดบทเรียนและขยายความดี

เป็นการตรวจสอบความรู้สึก ความคิดของตนเองที่มีต่อการปฏิบัติความดีออกมาเป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น โดยจะต้องมุ่งเน้นในสาระสำคัญว่าการทำความดีแล้วไม่ต้องให้ใครมาชื่นชมเรา เราทำความดีก็เพื่อดำรงความดีเอาไว้ เมื่อเราทำความดีความสุขเกิดขึ้นทันทีในใจเรา และต้องระวังความคิดว่า “เรา” เป็นคนดี “คนอื่นที่ไม่ทำเหมือนเราเป็นคนไม่ดี”

๑.๔.๕ เครื่องวัดคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรสำนักการพิมพ์ คือ ความดีที่พวกเราได้ลงมือทำสามารถวัดผลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

#### ๑. ความดีลำดับขั้นที่หนึ่ง เป็นการทำความดีเพื่อตนเอง

- ไม่สนใจผู้อื่นว่าจะเป็นอย่างไร
- คิดเห็นแต่ประโยชน์ตนเป็นหลัก
- เป็นความดีระดับเบื้องต้น คือ (ดีธรรมดา)

#### ๒. ความดีลำดับขั้นที่สอง เป็นการทำความดีเพื่อผู้อื่น

- ทำดีโดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ตนเองเลยสักนิด
- ทำดีโดยสนใจและคำนึงถึงการทำให้ประโยชน์ของผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา
- เป็นความดีระดับปานกลาง คือ (ดีมาก)

#### ๓. ความดีลำดับขั้นที่สาม เป็นการทำความดีเพื่อตนเองและผู้อื่น

- ประเพณีนี้ก็ถือว่ามีภาระระดับความดีควบคู่กันทั้งเพื่อตนเองและผู้อื่น
- ทำดีเพื่อตนแล้ว ยังทำเพื่อคนอื่น รวมถึงสังคมด้วย
- เป็นความดีระดับสูง คือ (ดีที่สุด)



#### ๔. ความดีลำดับขั้นที่สี่ การทำความดีที่ไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้น

- เมื่อมีโอกาสทำความดีก็ทำทันที ไม่ต้องเดี๋ยว ไม่ต้องรอ
  - ถ้าเป็นเรื่องดี คิดแล้วทำทันที
  - ถ้าเป็นเรื่องไม่ดี ต้องคิดแล้วคิดอีก คิดเป็นร้อยครั้งพันครั้ง
  - จิตลืมนไปเลยว่าเราเคยคิดทำเรื่องไม่ดี (ลืมความคิดชั่ว ทำแต่ดี มีคุณธรรมจริง)
  - ไม่หยุดทำความดี ทำดีตลอดเวลา
  - เป็นความดีระดับดีที่สูงกว่าที่สุด จนหาประมาณมิได้
-

## บทที่ ๒

### เรื่องเล่าความดี บุคลากรสำนักการพิมพ์

สำนักการพิมพ์ ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมเรื่องเล่าความดี โดยการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้บุคลากรในแต่ละกลุ่มงานมีส่วนร่วม โดยการร่วมส่งบทความการกระทำความดีของตนเองที่ได้ลงมือกระทำในโอกาสต่าง ๆ ที่ผ่านมา และมีความรู้สึกประทับใจในการกระทำความดีนั้น ๆ เพื่อเป็นการเผยแพร่คุณงามความดีที่บุคลากรได้ลงมือกระทำ และสามารถนำมาเป็นต้นแบบทางด้านคุณธรรมให้บุคลากรอื่น ๆ ได้ปฏิบัติตาม ส่งผลให้เกิดคุณค่าในการสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจริยธรรม ตามแนวคิดคุณธรรม ๕ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” จำนวนทั้งสิ้น ๑๐ เรื่อง

#### ๑. เรื่อง การทำความดีเพื่อสังคม

นายเมธุน ศุภศาสตร์ เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส กลุ่มงานบริหารทั่วไป

#### ๒. เรื่อง พอเพียง เพียงพอ ปันน้ำใจ เพิ่มสุข

นายชินทร์ แพนไฮสง วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานบรรณาธิการและเทคโนโลยีการพิมพ์

#### ๓. เรื่อง ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ

นางสาวจุฑามาศ ศุภนารถ เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส กลุ่มงานบรรณาธิการและเทคโนโลยีการพิมพ์

#### ๔. เรื่อง บุญเกิดจากใจ แสดงออกได้ด้วยการทำดี

นายธีระยุทธ นิยมทรัพย์ วิทยากรจ้างเหมา กลุ่มงานบรรณาธิการและเทคโนโลยีการพิมพ์

#### ๕. เรื่อง คุณยายแต้ว และคุณตาปีเตอร์

นายเอกภพ คละไฮ นายช่างพิมพ์อาวุโส กลุ่มงานการพิมพ์

#### ๖. เรื่อง ทำความดีเป็นเรื่องง่ายและใกล้ตัว

นายโฆษิวัฒน์ ดาษกุล นายช่างพิมพ์ชำนาญงาน กลุ่มงานการพิมพ์

#### ๗. เรื่อง สังคมจิตอาสา เรา ร่วมกันสร้างได้

นายธานินทร์ ธีรakitย พนักงานเรียงพิมพ์ กลุ่มงานการพิมพ์

#### ๘. เรื่อง จิตอาสา ทำดีด้วยหัวใจ

นายอนันตศักดิ์ ปริญญานุพรชัย พนักงานเรียงพิมพ์ กลุ่มงานการพิมพ์

#### ๙. เรื่อง การทำบุญตักบาตร โดยยึดหลักธรรมทางศาสนา และคุณธรรม ๕ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู”

นางสาวเขมิกา เทียนกระจ่าง เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส กลุ่มงานบริการพัสดุสิ่งพิมพ์และคลังสิ่งพิมพ์

#### ๑๐. เรื่อง การทำบุญปล่อยปลาและการให้อาหารปลา

นางสาวชลธิชา เอกเจริญ เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส กลุ่มงานบริการพัสดุสิ่งพิมพ์และคลังสิ่งพิมพ์

## เรื่องเล่าความดี

### เรื่อง “การทำความดีเพื่อสังคม”



นายเมณุน ครุศาสตร์  
ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการอาวุโส

ข้าพเจ้ามีความประทับใจในความดีของข้าพเจ้า คือ การได้เป็นจิตอาสา ซึ่งจิตอาสาของข้าพเจ้าหมายถึงงานแห่งการให้ความดีทั้งปวงแก่เพื่อนมนุษย์โดยเต็มใจ สมครใจ อิ่มใจ ปิติสุข ที่พร้อมจะเสียสละเวลา แรงกาย และสติปัญญา เพื่อสาธารณประโยชน์แก่ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทนและมีความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น ส่วนงานในหน้าที่ คือ กิจกรรมที่ต้องทำด้วย “ความรับผิดชอบ” โดยปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ให้ประสบความสำเร็จและเกิดความสุขในการทำงานนั้น และจะต้องเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อผู้บังคับบัญชาและต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ส่วนตัวของข้าพเจ้านั้นมองว่า งานจิตอาสาไม่ได้ต่างไปจากงานในหน้าที่เลย เพราะได้ตระหนักและนำเอาคุณธรรมพื้นฐานมาใช้ในการดำเนินงาน ไม่ว่าจะด้วยความขยัน ซื่อสัตย์ มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่พร้อมทั้งเสียสละแรงกายแรงใจช่วยเหลือและทำงาน ซึ่งทำให้ผลงานที่ออกมาประสบความสำเร็จ ปัจจุบันข้าพเจ้าสังกัดอยู่ในสำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ซึ่งผู้อำนวยการสำนักการพิมพ์ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานและเพื่อนร่วมงานได้สนับสนุนด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยยึดมั่นกับคุณธรรมเป้าหมาย ๕ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” และสอดคล้องกับประมวลจริยธรรม ของข้าราชการรัฐสภา ข้อ ๘ “ข้าราชการรัฐสภาต้องรู้จักสามัคคี มีจิตสำนึกที่ดีและมีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ โดยยึดมั่นและปฏิบัติตนให้อยู่ในหลักคุณธรรมจริยธรรม โดยเฉพาะข้อ ๑๓ “ข้าราชการรัฐสภาต้องเสียสละ มีความขยันหมั่นเพียร อุทิศเวลาให้การทำงานอย่างเต็มที่ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานและผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทนอื่นใด

ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมเป็นจิตอาสาเพื่อสังคมในโครงการตรวจคัดกรองมะเร็งเต้านมด้วยเครื่อง Mammogram ให้กับบุคคลในวงงานรัฐสภา โดยช่วยตรวจคัดกรองประวัติในเบื้องต้น และช่วยวัดความดันให้แก่ผู้มารับบริการ ณ บริเวณชั้น ๑ อาคารรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา และข้าพเจ้าได้เป็นจิตอาสาเพื่อสังคมได้ร่วมทำกิจกรรมพัฒนาโรงเรียนซับบอน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี พร้อมมอบอุปกรณ์กีฬา เสื้อกีฬาให้กับคุณครูและนักเรียน ซ่อมแซมและทาสีเครื่องเล่นต่าง ๆ ล้างขัดพื้นสนามเด็กเล่น และร่วมเลี้ยงอาหารกลางวันแก่นักเรียน

ข้าพเจ้าได้เรียนรู้อะไรเกี่ยวกับการทำงานจิตอาสา ๓ ข้อหลัก ๆ ที่สำคัญสำหรับข้าพเจ้า ได้แก่ ข้อที่ ๑ เมื่อมาทำงานจิตอาสาได้เรียนรู้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น พร้อมวิธีแก้ไขปัญหาให้สำเร็จ ข้อที่ ๒ ได้รู้จักคำว่าเสียสละ แบ่งปัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ ข้อที่ ๓ ประสบการณ์ที่มีความสุขในชีวิต มีโอกาสได้พบเห็นสิ่งใหม่ ๆ ได้ทำให้สิ่งไม่เคยทำ ข้าพเจ้าประทับใจที่ได้มอบเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม และได้เลี้ยงอาหารกลางวันน้อง ๆ นักเรียนชั้นประถมศึกษา ได้เห็นรอยยิ้มอย่างมีความสุขของเด็ก ๆ ข้าพเจ้าก็มีความสุขไปด้วย

ข้าพเจ้าได้ทำความดีเพื่อสังคม ทำให้จิตใจของข้าพเจ้าเติบโตและเป็นคนดี โดยทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกเต็มเปี่ยมไปด้วยความสุขและความพึงพอใจและได้ข้อคิดในการดำเนินการชีวิต คือ จงทำดีในทุกครั้งที่มีโอกาสทำดีอย่าไปกลัว อย่าไปอาย ขอให้ระลึกว่าความดีนั้นทำได้ทุกโอกาสและทุกเวลา สามารถทำได้ตั้งแต่วินาทีนี้เลย “การทำความดี เสียสละช่วยเหลือผู้อื่นมีโอกาสทำไปเรื่อย ๆ อย่าหยุดทำ แต่ต้องพึงระลึกไว้อยู่เสมอตลอดเวลาว่า การทำดีและช่วยเหลือผู้อื่นเราควรทำเท่าที่ตนเองมีกำลังทำได้และไม่ลำบากตนเองจนเกินไป”



เรื่องเล่าความดี  
เรื่อง “พอเพียง เพียงพอ ปันน้ำใจเพิ่มสุข”

นายชรินทร์ แพนไธสง  
ตำแหน่ง วิทยากรชำนาญการ

ข้าพเจ้านายชรินทร์ แพนไธสง พร้อมด้วยภรรยาได้ซื้อสวนปลูกพืช ผัก ผลไม้ ที่ป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งใจเอาไว้ว่าเมื่อยามที่เกษียณราชการแล้วจะเลี้ยงชีพตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการใช้เวลาหลังเกษียณให้เกิดประโยชน์ ดูแลสวน และผัก ผลไม้ที่ปลูกไว้ เป็นการดำรงชีพแบบพอเพียง เมื่อมีเหลือก็แบ่งปัน ซึ่งขณะนี้พืชสวนที่ข้าพเจ้าปลูกไว้ก็ได้ออกดอกออกผลสามารถเก็บกินเก็บขายได้แล้ว ข้าพเจ้าก็นำพืชและผักผลไม้ที่สวนของตนเองไปถวายวัดที่อยู่ในละแวกใกล้เคียงบริเวณสวนของข้าพเจ้าอยู่เนืองนิตย์ เมื่อเวลาที่ข้าพเจ้ามีโอกาสไปดูสวนที่ป่าละอู ข้าพเจ้าก็มักจะเก็บ พืช ผัก และผลไม้ที่สวนของตนเองใส่รถยนต์นำมาแบ่งปันแจกจ่ายให้กับเพื่อน ๆ ที่สำนักงานพิมพ์เป็นประจำ เพื่อให้เขาไปปรุงเป็นอาหารรับประทานโดยไม่ต้องเสียเงินซื้อแต่อย่างใด ซึ่งจะทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายประจำวันไปได้ส่วนหนึ่ง



ข้าพเจ้าได้นำผักและผลไม้จากสวนของตนเอง ณ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มาแบ่งปันให้กับบุคลากรสำนักงานพิมพ์ ในโครงการสำนักงานพิมพ์ จัดกิจกรรมปันสุข ปันน้ำใจ “พี่เขารู ปันสุข” ณ บริเวณ Co - Working Space ห้องโถงพ่อของพิมพ์ เพื่อเป็นการร่วมกิจกรรมปันสุข ปันน้ำใจ กิจกรรมดังกล่าวเป็นการแสดงออกถึงความเสียสละประโยชน์ส่วนตน และปันน้ำใจสู่สังคม

การแบ่งปันสิ่งของนับว่าเป็นการให้ทาน หรือ ทานมัย อันหมายถึง การให้ การสละ หรือการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แบ่งปัน ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของทรัพย์สินและเงินทอง ข้าวของเครื่องใช้หรือสิ่งประกอบในทานอื่นใด และไม่ว่าจะให้แก่ใครนั้นก็ถือเป็นบุญทั้งสิ้น เพราะการให้ทานนั้นเป็นการลดความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว ลดความตระหนี่ถี่เหนียว และความคับแคบในจิตใจให้น้อยลง ทำให้เราไม่เกิดอารมณ์ยึดติดในวัตถุนิยม อีกทั้งสิ่งที่เราบริจาคหรือให้ทานแก่ผู้อื่นนั้นก็ย่อมจะช่วยบรรเทาความทุกข์ความเดือดร้อน และเป็นประโยชน์โดยตรงต่อผู้รับและสังคมโดยรวม ซึ่งการให้ทานนั้นเราอยู่ที่ไหน ๆ ก็สามารถทำได้ และไม่จำเป็นต้องเป็นเงิน เช่น การแบ่งของกินให้กับเพื่อน ๆ ในที่ทำงาน หรือแม่บ้าน เป็นต้น ข้อสำคัญสิ่งที่บริจาคหรือให้ทานแก่ผู้อื่นนั้นควรเป็นสิ่งยังใช้ได้ มิใช่เป็นการกำจัดของเหลือใช้ที่หมดอายุ หมดคุณภาพให้ผู้อื่น ซึ่งผลของการให้ทานดังกล่าว จะทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดความปิติสุขอิมเอิบ สุขกายสบายใจ สมดังคำบาลีว่า “ทพมานो ปิโย โหติ” อันว่าผู้ให้ย่อมเป็นที่รักของหมู่ชนทั้งหลาย



## เรื่องเล่าความดี

### เรื่อง “ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ”



นางสาวจุฑามาศ ศุภนารถ  
ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการอาวุโส

“ความกตัญญู คือความรู้คุณ หมายถึงความเป็นผู้มีใจกระจ่าง มีสติปัญญาบริบูรณ์ รู้อุปการคุณที่ผู้อื่นกระทำแล้วแก่ตน ผู้ใดก็ตามที่ทำความแก่ตนแล้ว ไม่ว่าจะมากก็น้อยก็ตาม เช่น เลี้ยงดู สักสอน ให้ที่พัก ให้งานทำ ฯลฯ ย่อมระลึกถึงด้วยความซาบซึ้งอยู่เสมอ ไม่ลืมอุปการคุณนั้นเลย” ดิฉัน นางสาวจุฑามาศ ศุภนารถ มีกิจกรรมการทำบุญทุกครั้งที่มีโอกาส ไม่ว่าจะเป็นการทำบุญตักบาตรอุทิศส่วนกุศลให้แก่บิดามารดา บรรพบุรุษผู้ล่วงลับไปแล้ว การสวดมนต์ปฏิบัติธรรม การบริจาคเงินทำบุญต่อสาธารณประโยชน์ และเดินทางไปทำบุญตามวัดต่าง ๆ ในช่วงวันหยุด แต่จะกิจกรรมหนึ่งที่ดิฉันจะทำบุญไม่ขาดในทุกเดือนคือ การสวดพระอภิธรรมศพหลวงปู่สด จันทรสโร ณ วัดปากน้ำภาษีเจริญ

ทำไมดิฉันถึงไปทำบุญสวดพระอภิธรรมศพหลวงปู่สด จันทรสโร ที่วัดปากน้ำภาษีเจริญ เพราะกิจกรรมที่ดิฉันทำนั้นมีครบทุกอย่าง ตั้งแต่เดินทางไปปล่อยปลา ณ วัดกระทู้มเสื่อปลา เป็นการทำทานเพื่อให้สัตว์รอดชีวิต รอดจากการถูกขัง และถวายภัตตาหารเพลพระภิกษุสงฆ์เพื่อทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา รวมถึงการสวดพระอภิธรรมศพฯ โดยดิฉันจะจดรายชื่อบิดามารดา ปู่ย่าตายาย และบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้วเขียนใส่ในกระดาษเล็ก ๆ และรวบรวมรายชื่อบรรพบุรุษจากญาติมิตรหมู่คณะที่ไปด้วยกัน ส่งให้พระสงฆ์ทำพิธีสวดพระอภิธรรมศพฯ โดยเมื่อถวายไทยธรรมเสร็จ พระสงฆ์สวดมาติกาบังสุกุลอุทิศบุญส่วนกุศล และเผากระดาษรายชื่อฯ ในขามกระบือจนเป็นขี้เถ้า และส่งให้ญาติโยมกรวดน้ำอุทิศบุญกุศลให้ผู้ล่วงลับไปแล้ว

ดิฉันได้แสดงความกตัญญูต่อญาติผู้ใหญ่เมื่อยามมีชีวิต ดิฉันได้เลี้ยงดูยาและป่าที่เลี้ยงดูดิฉันมาที่เปรียบเสมือนบิดามารดา และปรณนิบัติดูแลยามเจ็บป่วยจนกระทั่งถึงแก่กรรม และหมั่นทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้อย่างสม่ำเสมอ ดิฉันเชื่อว่าความกตัญญูที่ดิฉันนำมาทั้งต่อผู้มีพระคุณ กตัญญูต่อพระพุทธศาสนา กตัญญูต่อที่ทำงานโดยตอบแทนด้วยความขยัน ความซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบงานในหน้าที่ ดำรงชีวิตโดยปราศจากอบายมุข จะส่งผลให้ดิฉันมีความประสบความสำเร็จ เจริญก้าวหน้า ในหน้าที่การงาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง เพราะการคิดดี พูดดี ทำดี ส่งผลให้ดิฉันมีความสุข สุขภาพร่างกายแข็งแรง มีเกียรติศักดิ์ศรี สามารถดำรงชีวิตได้อย่างไม่น้อยหน้าคนอื่นได้



## เรื่องเล่าความดี เรื่อง “บุญเกิดจากใจ แสดงออกได้ด้วยการทำดี”

นายธีระยุทธ นิยมทรัพย์  
ตำแหน่งวิทยากร

การมีจิตอาสา คือการให้บริการหรือช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่ได้รับค่าตอบแทนในรูปแบบของเงิน มันเกิดขึ้นจากความต้องการที่จะช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม เกิดจากจิตสำนึกที่อยากจะเข้าไปช่วยเหลือผู้อื่นที่เดือดร้อน มีความเสียสละเพื่อสร้างสังคมที่ดีขึ้น การมีจิตอาสาสามารถทำได้ในหลายอย่าง เช่น การช่วยเหลือผู้อื่นกำลังประสบอุบัติเหตุ, ร่วมทำความสะอาดถนนหรือสถานที่ส่วนรวม, การเป็นอาสาสมัครสอนหนังสือ, การเป็นอาสาในโรงพยาบาลช่วยเหลือผู้ป่วย การมีจิตอาสามีผลดีต่อสังคมและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยเพิ่มคุณค่าให้กับชีวิตและสังคมให้น่าอยู่



ข้าพเจ้ามีจิตอาสาพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อประสบเหตุการณ์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะบนท้องถนน อาคารบ้านเรือนหรือสถานที่ต่าง ๆ ข้าพเจ้ามีความรู้ความสามารถในการช่วยเหลืออย่างถูกต้องถูกวิธี ข้าพเจ้าผ่านการฝึกอบรมการกู้ชีพกู้ภัย มีประสบการณ์เป็นอาสาสมัครกู้ภัยการปฐมพยาบาลเบื้องต้น การแจ้งเหตุประสานเหตุให้หน่วยงานอื่น ๆ เข้ามาช่วยเหลือขั้นสูง และนำส่งต่อผู้บาดเจ็บให้ถึงโรงพยาบาลอย่างปลอดภัยต่อไป

การมีจิตอาสา คือการเสียสละที่จะช่วยเหลือผู้อื่นแม้ผู้นั้นจะไม่ได้ร้องขอความช่วยเหลือนั้น แต่เราสามารถเข้าไปช่วยเหลือ แสดงถึงความเสียสละ การมีน้ำใจเป็นการลดความเห็นแก่ตัว แสดงความกล้าหาญที่จะเข้าไปช่วยเหลือผู้อื่นทำให้เกิดมิตรภาพที่ดีต่อเพื่อนร่วมสังคม ถือว่าการได้เข้าไปช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์เป็นบุญเป็นกุศลอันสูงสุด รักและเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ทุกคน





## เรื่องเล่าความดี

### เรื่อง “คุณยายแต้ว และคุณตาปีเตอร์”

นายเอกภพ คละไฮ  
ตำแหน่งนายช่างพิมพ์อาวุโส

เช้าวันเสาร์ที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๗ ประมาณ ๘ โมงแสงแดดอ่อน ๆ แต่เนื้อตัวก็เต็มไปด้วยเหงื่อที่ไหลออกมา “สวัสดี ค่ะ” “สวัสดี ค่ะ” เสียงทักทายอย่างอ่อนนุ้ม พร้อมด้วยคำว่า “Hello” “Hello” คำทักทายของคุณยายคนไทย และคุณตาฝรั่ง ตาสีฟ้า วัยเกือบ ๗๐ กว่าปี ซึ่งเดินมาพร้อมกับกระเป๋าใบใหญ่ ทั้งสองสายตามองหาแท็กซี่ แลดูซ้าย ดูขวา เหมือนวันนี้เป็นวันที่รีบเร่งไปที่ใดที่หนึ่ง แต่ที่แน่ ๆ วันนี้เป็นวันพิเศษวันหนึ่งในฐานะผู้เป็นพ่อก็อยากที่จะพาลูก ๆ ไปเที่ยวในสถานที่เด็ก ๆ ทุกคนต้องการไปสถานที่นั้นก็คือ “ทำเนียบรัฐบาล” ไข่แล้วครั้นวันนี้ คือ “วันเด็กแห่งชาติ ๒๕๖๗” วันนี้ถือเป็นวันที่ดีและพิเศษมากที่เด็ก ๆ รอคอย เพราะว่าทั้งคืนมีการชักซ้อมท่องคำขวัญกันเป็นอย่างดี “มองโลกกว้าง คิดสร้างสรรค์ เคารพความแตกต่าง ร่วมกันสร้างประชาธิปไตย” คำขวัญวันเด็ก ๒๕๖๗ จากท่านนายกรัฐมนตรีนายเศรษฐา ทวีสิน ก้องอยู่ในหัวของผมผู้เป็นพ่อตลอดเวลา “คุณพ่อครับ คุณพ่อครับ” เสียง “พอเพียง” “อยากได้ของเล่นเยอะ ๆ ไปแจนน้องไอต้า กับน้องอิงเปา และเด็ก ๆ ที่ต่างจังหวัด เพราะว่าเขามาเที่ยวที่นี่ไม่ได้นะ !” พอเพียงพูด ครั้นพอเพียงพูดจบเสียงพาขวัญ พูดดังขึ้น “ใช่ ๆ” ขณะที่คุยกันตามภาษาเด็ก ๆ พร้อมกับเสียงหัวเราะในบริเวณป้ายรถเมล์หน้ารัฐสภา



ขณะที่รอรถแท็กซี่ ประมาณ ๒๐ นาที เสียงพูดหญิงคนไทยที่มีอายุดังขึ้น “สวัสดีค่ะ สวัสดีค่ะ” และเสียงคุณตาฝรั่งตัวใหญ่ชาวต่างชาติ เดินมาและหยุดตรงป้ายรถเมล์พร้อมกับเสียงทักทายว่า “Hello” “Hello” “ I want to go to Government House.” ไข่แล้วคุณยายกับคุณตาฝรั่ง เขาได้มาสอบถามทางไปทำเนียบรัฐบาล “คุณ คุณ ค่ะ” เสียงนุ่ม ๆ ของคุณยาย “ฉันต้องการไปทำเนียบรัฐบาลไปอย่างไร” “ฉันขึ้นแท็กซี่มาจากสนามบิน ค่ะ แล้วคนขับแท็กซี่มาส่งฉันที่นี่ ค่ะ” ที่นี่คือ รัฐสภาไทยครับ ถ้าต้องการไปทำเนียบต้องไปอีกนิดนึงนะครับ ผมตอบคุณยาย และขณะที่ตอบคุณยายอยู่นั้นรถแท็กซี่กำลังเคลื่อนมาแต่ไกล “ถ้าคุณยายจะไปทำเนียบรัฐบาลคุณยายขึ้นมากับพวกผม “รถมาแล้วครับ” พอเพียงพูดจบไม่รีรอพร้อมกับเปิดประตูรถแท็กซี่พร้อมจัดแจงว่า “คุณพ่อ คุณยาย และพวกผมนั่งด้านหลัง คุณตานั่งด้านหน้าจะครับ” ด้วยรถแท็กซี่คันเล็กทำให้ วันนั้น ผมกับทุก ๆ คน นั่งเบียดกันเหมือนปลากระป๋อง แต่เบียดกันไปด้วยความสุขเป็นอย่างมาก ระหว่างที่นั่งรถแท็กซี่ไปทำเนียบรัฐบาล ได้พูดคุยจูงใจชื่อคุณยายว่าชื่อคุณยายแต้วกับคุณตาปีเตอร์ คุณยายแต้วกล่าวชื่นชม และรู้สึกประทับใจมากที่ได้เจอกับเด็ก ๆ ที่เอ่ยชวนคุณยายแต้วกับคุณตาปีเตอร์มาด้วยกัน คุณยายแต้วและคุณตาปีเตอร์มาจากประเทศเยอรมันและมีภารกิจที่ต้องเข้าทำเนียบรัฐบาลวันนี้ด้วย คุณยายแต้วและคุณตาปีเตอร์เป็นคนที่มื่ออัธยาศัยดีมาก ในขณะที่ผม และลูก ๆ นั่งรถแท็กซี่มาด้วยกันไม่กี่นาที ก็ได้รับความรู้ แนวคิดในการใช้ชีวิตที่เป็นประโยชน์ต่าง ๆ มากมาย และทุกคำทุกประโยคที่คุณยายแต้ว พูดคุยกับผมนั้นเป็นแนวคิดดีมีแต่เรื่องที่มีมองบวก ๆ สายตาของคุณยายแต้วที่มองผมกับลูก ๆ นั้นมีประกายแห่งความสุข ยายแต้วถึงจะไม่ขาวแต่ใบหน้าของคุณยายแต้วเต็มไปด้วยรอยยิ้ม เสียงพูดเบา ๆ ที่ไพเราะ

คุณยายแต้วถึงจะไม่ขาวแต่ใบหน้าของคุณยายแต้วเต็มไปด้วยรอยยิ้ม เสียงพูดเบา ๆ แต่ทรงพลัง คุณยายแต้วให้คำอวยพรและให้แนวคิดอันแสนเรียบง่ายแต่กินใจเป็นอย่างยิ่ง “คนเรานั้นถ้ามองว่าเขาเป็นพ่อของเรา เราก็จะรักเขาเหมือนพ่อ คนเรานั้นถ้ามองว่าเขาเป็นแม่เรา เราก็จะรักเขาเหมือนแม่ของเรา และถ้าเรามองว่าเป็นลูกเรา เราก็จะรักเขาเหมือนลูกเรา” เข้าใจไหมคะ คุณยายแต้วถาม ? คุณยายแต้ว พูดว่า “ความสุขเล็ก ๆ นี้นี้ ทุกคนมองไม่เห็น แต่คุณ และลูก ๆ ของคุณช่วยเหลือคุณยายโดยไม่สนใจว่าเคยรู้จักกันมาก่อนหรือไม่ คุณได้ก้าวข้ามความกลัว และมองโลกในแง่ดี ขอขอบคุณในความมีน้ำใจของคุณและลูก ๆ ของคุณด้วยนะคะ โดยคุณยายแต้วยังให้กำลังใจกับการกระทำดีขอให้มีชีวิตที่ยอดเยี่ยม ก่อนที่จะแยกกันไปคุณยายแต้ว และคุณตาปีเตอร์ได้ถ่ายรูป และเพิ่มเพื่อนผ่านไลน์ไว้เป็นที่ระลึกด้วย จากวันนั้นถึงวันนี้ผม และลูก ๆ ยังรักษาไมตรีซึ่งเป็นมิตรภาพที่ประทับใจต่อกันไว้ และพร้อมที่จะทำความดีอย่างยั่งยืนต่อไป

จากเรื่องเล่าความดีที่เราได้กระทำ นอกจากจะทำให้คุณยายแต้วและผม ลูก ๆ มีความประทับใจแล้วนั้น ยังเป็นการสร้างมิตรภาพที่ดีต่อกันอย่างไม่มีวันสิ้นสุด ความดีที่เราได้กระทำไปนั้นแม้ว่าจะเป็นสิ่งเล็ก ๆ ก็ทำให้เราสุขใจที่เป็นผู้ให้ และขณะเดียวกันผมเชื่อว่าคุณยายแต้วก็น่าจะมีความสุขเช่นกัน สิ่งสำคัญที่สุดนั้นทำให้ผมได้รับความรู้ และแนวคิดที่เป็นประโยชน์จากคุณยายแต้วด้วย เช่น การมีจิตใจที่อาสาช่วยเหลือผู้อื่น การทำความดีโดยไม่หวังผลสิ่งใดตอบแทน และนำหลักธรรมมาใช้ในชีวิตประจำวัน ก็เกิดความสุขใจแล้วครับ ขอขอบคุณครับ



## เรื่องเล่าความดี

### เรื่อง “การทำความดีเป็นเรื่องง่ายและใกล้ตัว”

นายไชยวัฒน์ ดาษกุล  
ตำแหน่งนายช่างพิมพ์ชำนาญงาน

ในความคิดของข้าพเจ้านั้น คำว่า “ความดี” ทุกคนสามารถเข้าใจ และรู้จักกับความหมายของคำนี้ได้โดยไม่จำเป็นต้องไปเปิดพจนานุกรม เพราะมีความหมายที่ชัดเจนและตรงตัวอยู่แล้ว แต่อย่างไรก็ตามคำว่า “ความดี” คงจะไม่มีใครที่สามารถหาคำตอบได้เหมาะสมและอธิบายความหมายได้อย่างถูกต้อง เพราะทุกคนสามารถรับรู้เสมอว่า “ความดี” ของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันออกไป



การทำความดีจึงเป็นเรื่องง่ายเพียงเพราะทุกคนจะประพடுத்தินให้อยู่ในกรอบของความถูกต้อง ไม่ว่าจะตนเองจะอยู่ในฐานะใดก็ตาม ซึ่งความดีที่ข้าพเจ้าได้ทำมาโดยตลอด แม้จะเป็นเพียงเรื่องง่ายและเล็กน้อย ข้าพเจ้ามั่นใจว่าความดีในรูปแบบที่ข้าพเจ้าได้กระทำไปแล้วนั้นย่อมส่งผลให้คนรอบข้าง แม้จะไม่ใช่คนในครอบครัวก็จะมองเห็นความดีที่แท้จริงที่ข้าพเจ้าได้กระทำไป ความดีที่ข้าพเจ้าได้กระทำมานั้น ไม่ว่าจะเป็นการหยุดรถพร้อมทั้งส่งสัญญาณให้บุคคลอื่นหยุดรถ เพื่อให้คนสามารถข้ามถนนได้ปลอดภัย หรือแม้กระทั่งการทำทานให้กับขอทานที่นั่งริมถนนซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่ดีและทำได้ง่ายตาย อีกอย่างหนึ่งที่ข้าพเจ้าและครอบครัวทำ คือ การทำบุญและทำทาน หากมีเวลาว่างในวันหยุดหรือตามงานเทศกาลต่าง ๆ ข้าพเจ้าจะเดินทางไปวัดต่าง ๆ เพื่อทำบุญกุศล และทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา พร้อมทั้งได้บริจาคทุนทรัพย์บางส่วนของข้าพเจ้า เพื่อเป็นการช่วยเหลือทางวัดในการนำปัจจัย (เงิน) ที่ข้าพเจ้าได้บริจาค นำไปบูรณะและปฏิสังขรณ์เสนาสนะและซ่อมแซมหรือใช้จ่ายอื่น ๆ ในสิ่งที่ทางวัดเห็นว่าสำคัญต่อไป หลังจากทำบุญหรือทำทานเสร็จในทุกครั้ง ๆ ข้าพเจ้าจะมีความรู้สึกจิตใจสงบชื่นมิ่งโลกในแง่ดีมากขึ้นข้าพเจ้ารู้สึกได้เสมอเมื่อมีการทำความดี และเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่สามารถ ยึดเหนี่ยวจิตใจให้ไปสู่คุณธรรมขั้นสูงได้

แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับข้าพเจ้าในการทำความดี คือความคิดและจิตใจ ซึ่งเป็นตัวกำหนดว่าบุคคลนั้นเป็นคนเช่นใด การทำความดีจึงมีเพียงแต่ “ความคิด” และ “จิตใจ” บางครั้งการทำความดีก็ไม่จำเป็นต้องแสดงออกมาว่าทำอะไร หรือพูดอะไร ขอเพียงแค่มุ่งจิตใจและความดีที่ดีต่อผู้อื่นและสังคม ข้าพเจ้าก็จะเป็นคนดีและทำความดีง่าย ๆ แค่นั้นเอง



## เรื่องเล่าความดี เรื่อง “สังคมจิตอาสา เราร่วมกันสร้างได้”

นายธานินทร์ ธีราภิตย์  
ตำแหน่งพนักงานเรียงพิมพ์



ข้าพเจ้า นายธานินทร์ ธีราภิตย์ พนักงานราชการ ตำแหน่งพนักงานเรียงพิมพ์ กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ ขณะกำลังขับรถยนต์กลับบ้านพัก ได้พบเห็นผู้ประสบอุบัติเหตุ ซึ่งเป็นเยาวชนขับซิ่งจักรยานยนต์เสียหลักพุ่งชนเสาไฟฟ้า บริเวณหน้าหมู่บ้านศิริชัย ๓ จังหวัดนนทบุรี โดยได้รับบาดเจ็บที่ศีรษะและบริเวณหน้าผากมีแผลฉกรรจ์ลึกเห็นกะโหลก ซึ่งขณะนั้นยังมีสติดีอยู่ ข้าพเจ้าจึงได้รับแจ้งประสานไปยัง สายด่วน ๑๖๖๙ แจ้งอาการบาดเจ็บและช่วยนำตัวผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาลบางโพ และนำรถจักรยานยนต์ของผู้บาดเจ็บซึ่งพังเสียหายไม่สามารถขับขี่ได้ เคลื่อนย้ายไปฝากจอดไว้ที่ลานจอดรถบริเวณใกล้เคียงที่เกิดเหตุไว้ก่อน วันรุ่งขึ้นจึงได้นำรถจักรยานยนต์ไปส่งให้กับผู้ปกครองของเยาวชน ณ คอนโด รีเจนท์ โฮม บางซ่อน เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

ด้วยอุบัติเหตุบนท้องถนนสามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลา ทุกวินาที การขับรถบนถนนตามปกติอยู่ดี ๆ แต่มีสิ่งของตกใส่จากการก่อสร้างสะพานได้รับบาดเจ็บสาหัสก็มี หรือจอตอรอสัญญาณไฟแต่กลับมีรถขับข้ามเลนมาชนก็ได้ จึงอย่าได้ประมาทในการใช้ชีวิตบนท้องถนนไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดๆ ก็ตาม เหตุผลที่ข้าพเจ้าตัดสินใจเข้าช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุในทันทีนั้น เนื่องจากผู้บาดเจ็บนั้นเป็นเยาวชนย่อมมีผู้ปกครองที่ต้องเป็นห่วงเป็นกังวลถึงความปลอดภัยของบุตรหลานตนเองอยู่แล้ว บางครั้งอาจรู้สึกเจ็บปวดมากกว่าลูกหลานตนเองที่บาดเจ็บเสียด้วยซ้ำ ซึ่งข้าพเจ้าก็มีลูกเช่นกัน จึงรู้สึกถึงจิตใจผู้เป็นพ่อเป็นแม่เป็นอย่างดี หากลูกตนเองได้รับบาดเจ็บไม่ว่าจะมากหรือน้อยก็ตามย่อมรู้สึกทุกซอกซี้ใจเสียวอย่างแน่นอน ดังนั้นจึงรีบเข้าช่วยเหลือในเหตุการณ์ดังกล่าว โดยหวังแต่เพียงว่าจะช่วยน้องให้เร็วที่สุด เพื่อความปลอดภัยเพราะเราไม่สามารถรู้ได้เลยว่าสิ่งที่เห็นภายนอกกับสภาพร่างกายภายในเป็นอย่างไร จึงคิดแต่เพียงว่าต้องส่งน้องให้ถึงมือหมอโดยเร็วที่สุด

และหากเราพบเห็นเหตุการณ์ลักษณะอื่นที่คล้ายคลึงกัน ถ้าเราสามารถช่วยเหลือได้ก็ควรช่วย เพราะไม่เพียงเป็นการช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ แต่ยังช่วยรักษาจิตใจลดความกังวลของผู้ปกครองของเยาวชนได้ด้วย รวมทั้งในความเป็นจริงตัวเราเองก็อาจเป็นผู้ประสบอุบัติเหตุเสียเองเมื่อไหร่ก็ได้เช่นกัน โดยข้าพเจ้าได้ใช้หลักคุณธรรม ๕ ประการ ในการตัดสินใจเข้าช่วยเหลือโดยไม่หวังว่าจะได้อะไรตอบแทน แต่รู้สึกว่าการช่วยเหลือจะมากจะน้อยก็ต้องรีบเข้าช่วยเหลือไว้ก่อน

คุณธรรมด้านจิตอาสา : ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่ต้องร้องขอ ไม่หวังสิ่งตอบแทนใดๆ หากตัวเราเป็นผู้ได้รับบาดเจ็บไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ก็คงต้องการความช่วยเหลือจากใครสักคนเช่นกัน อาจนึกห่วงกังวลถึงคนข้างหลัง ใครจะดูแลพวกเขาต่อไป แล้วเราจะกลายเป็นคนพิการเป็นภาระต่อครอบครัวหรือไม่ การที่มีใครสักคนยื่นมือเข้าช่วยเหลืออย่างเต็มใจแม้ไม่รู้จักกัน แม้ไม่ได้มีการร้องขอสังคมย่อมเป็นสุข สังคมจิตอาสา ใคร ๆ ก็ร่วมกันสร้างได้ “คุณเองก็เป็นส่วนหนึ่งของสังคมนี้ได้เช่นกัน”

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ พ.ศ. ๒๕๔๒ ความหมายของ “จิตอาสา” ดังนี้

๑) “จิต” เป็นคำนาม หมายถึง ใจ สิ่งที่มีหน้าที่ รู้คิด และนึก

๒) “อาสา” เป็นคำกริยา หมายถึง เสนอตัวเข้ารับทำ

ดังนั้น “จิตอาสา” จึงหมายถึง จิตแห่งการให้ความดีงามทั้งปวงแก่เพื่อนมนุษย์โดยเต็มใจ สัมผัสใจ อิ่มใจ ซาบซึ้งใจ ปีติสุข ที่พร้อมจะเสียสละเวลาแรงกาย แรงสติปัญญา เพื่อสาธารณประโยชน์ ในการทำกิจกรรม หรือสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน และมีความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น เป็นจิตที่ไม่นิ่งดูเฉย เมื่อพบเห็นปัญหา หรือความทุกข์ยากที่เกิดขึ้นกับผู้คน เป็นจิตที่มีความสุข เมื่อได้ทำความดีและเห็นน้ำตาเปลี่ยนแปลงเป็นรอยยิ้ม เป็นจิตที่เปี่ยมด้วย “บุญ” คือความสงบ เยือกเย็น และพลังแห่งความดี อีกทั้งยังช่วยลด “อัตราน้ำ” หรือความเป็นตัวตนของตนเองลงได้



## เรื่องเล่าความดี เรื่อง “จิตอาสา ทำดีด้วยหัวใจ”

นายอนันตศักดิ์ ปริญญาพรชัย  
ตำแหน่งพนักงานเรียงพิมพ์

ข้าพเจ้านายอนันตศักดิ์ ปริญญาพรชัย พนักงานราชการ ตำแหน่งพนักงานเรียงพิมพ์ กลุ่มงานการพิมพ์ มีความรู้สึกชื่นชอบและภาคภูมิใจในทางที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น ตั้งแต่สมัยที่ยังเรียนอยู่ในช่วงมหาวิทยาลัยปี ๑ ได้เริ่มเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือผู้อื่น เริ่มจากการติดตามรุ่นพี่ที่รู้จักไปช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เป็นระยะเวลา ๑ ปี จึงได้เริ่มสมัครและได้เข้าร่วมอบรมตามหลักสูตรที่มูลนิธิอาสาสมัครร่วมกตัญญู จนทำให้ได้ไปสมัครเป็นอาสาสมัครร่วมกตัญญู และได้มีการเรียนรู้เพิ่มเติมเรื่องการปฐมพยาบาลเบื้องต้น จึงได้ทำเป็นอาสาสมัครนิรร่วมกตัญญูมาโดยตลอด จนมาเริ่มทำงานที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาในปี ๒๕๕๗ และได้ใช้เวลาช่วงกลางคืนเป็นอาสาสมัครร่วมกตัญญูเรื่อยมา จนกระทั่งเมื่อวันวันพฤหัสบดีที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เวลาประมาณ ๑๖.๔๐ นาฬิกา ได้พบผู้ประสบอุบัติเหตุรถจักรยานยนต์ชนกันกับรถจักรยานยนต์ ในบริเวณหน้าอาคารสุขประพสุติ ถนนประชาชื่น แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ จำนวน ๒ คน เป็นผู้ชาย ๑ คน และผู้หญิง ๑ คน มีอาการบาดเจ็บเล็กน้อยบริเวณขา หัวไหล่ข้างขวา และมีแผลถลอกตามร่างกาย ดังนั้นข้าพเจ้าซึ่งมีความรู้ในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น เนื่องจากเป็นเจ้าหน้าที่อาสาสมัครมูลนิธิร่วมกตัญญู เข้าช่วยเหลือและดำเนินการปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บร่วมกับเจ้าหน้าที่อาสาสมัครมูลนิธิปอเต็กตึ๊งและนายธีระยุทธ นิยมทรัพย์ บุคลากรสำนักงานการพิมพ์ ซึ่งให้ความช่วยเหลืออยู่ก่อนแล้ว และได้ทำการแจ้งประสานเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลเกษมราษฎร์ สาขาประชาชื่น เพื่อขอรถฉุกเฉินมารับผู้บาดเจ็บเพื่อทำการรักษาต่อไป



ทั้งนี้ การทำงานอาสาสมัครมูลนิธิร่วมกตัญญู คือการได้ช่วยเหลือผู้อื่นโดยที่เราไม่ได้หวังสิ่งใดตอบแทน เป็นการปิดทองหลังพระ ทำให้ข้าพเจ้ามีความสุขและรู้สึกถึงการมีความรักที่มีต่อเพื่อนมนุษย์แบบไม่มีการแบ่งแยกเราเขา ร่วมดูแล แบ่งปันความรักความปรารถนาดีต่อกันและมีความสุขทุกครั้งที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น

เรื่องเล่าความดี  
เรื่อง “การทำบุญตักบาตร โดยยึดหลักธรรมทางศาสนา”  
และคุณธรรม ๕ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู”

นางสาวเขมิกา เทียนกระจ่าง  
ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการอาวุโส



ข้าพเจ้า นางสาวเขมิกา เทียนกระจ่าง ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการอาวุโส กลุ่มงานบริการพัสดุสิ่งพิมพ์และคลังสิ่งพิมพ์ สำนักการพิมพ์ ได้ยึดมั่นและปฏิบัติตนเป็นชาวพุทธที่ดีหลักธรรมตามศาสนา โดยกระทำความดีในการตักบาตรทุกเช้า หรือในเทศกาลที่เกี่ยวข้องทางพระพุทธศาสนาพุทธ ซึ่งการทำความดีต้องลงมือทำเอง “ไม่มีขาย” ข้าพเจ้าได้ร่วมตักบาตรที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เมื่อมีกิจกรรมที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้จัดขึ้นในวันสำคัญต่าง ๆ และในทุกเช้าก่อนเดินทางมาทำงาน ข้าพเจ้าได้ทำบุญตักบาตรในบริเวณหน้าบ้านของข้าพเจ้า บ้านเลขที่ ๕๑/๑๗ ซอยโรงสูบ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ โดยในทุกวันจะมีพระภิกษุสงฆ์เดินบิณฑบาต ๑ รูป ซึ่งในแต่ละครั้งของการตักบาตร “หลวงพ่อบิณฑบาต” ก็จะมีการสนทนาธรรมะบ้าง สนทนาธรรมะกับลูกของข้าพเจ้า “ต้นหอม” ส่งผลให้ “ต้นหอม” มีธรรมะในจิตใจ เป็นเด็กที่มีจิตใจดีงามอ่อนโยน เข้าใจในสังขารธรรมของมนุษย์ และสามารถสวดมนต์ได้โดยไม่ต้องดู และข้าพเจ้าก็ได้สั่งสอนให้ลูก ก่อนนอนต้องสวดมนต์ทุกครั้ง และในบางครั้งก็จะชวนกันไปทำบุญที่วัด ณ วัดเทวสุนทร โดยไปถวายอาหารเพลกับเจ้าอาวาสวัดเทวสุนทร เนื่องจากว่าท่านชราภาพมากแล้ว ทุกครั้งที่ไปก็จะได้มีการสนทนาแลกเปลี่ยนธรรมะเป็นเวลานานกว่าตอนตักบาตร เจ้าอาวาสมักจะเล่าเรื่องในอดีตเกี่ยวกับประวัติของวัดให้ฟัง ว่าตัวของท่านบวชมานาน เห็นความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันมาก พบว่าคนในปัจจุบันเข้าวัดน้อยลง ท่านได้กล่าวชื่นชมลูกของข้าพเจ้าว่าเป็นเด็กดี รู้จักเข้าวัดตั้งแต่เด็กฝึกไว้ละดีแล้ว เป็นประโยชน์ต่อตัวตัวเอง น้อยคนที่จะพาลูกเข้าวัด หลังจากได้สนทนาธรรมะ ท่านก็จะให้กรวดน้ำให้แก่ผู้มีพระคุณ ญาติพี่น้องที่ล่วงลับไปแล้ว ซึ่งคุณลุงของข้าพเจ้า ท่านเจ้าอาวาสมีความสนิสนมเป็นอย่างดี พร้อมกับเล่าถึงความดีของลูกข้าพเจ้าในการออกเงินค่าเครื่องบวชให้กับเด็กผู้ชายที่ไม่มีเงิน อันนี้เป็นกุศลผลบุญที่ดีมาก หาได้ยากยิ่งในสมัยก่อน และก่อนเดินทางกลับบ้านก็จะแวะไปไหว้บรรพบุรุษ ที่บรรพบุรุษอยู่ที่วัดส่วนนี้ทำให้ลูกของข้าพเจ้า ได้ระลึกถึงผู้ท่านมีพระคุณที่ได้จากไป แม้การเข้าวัดทำบุญเป็นเวลาไม่มาก แต่ก็ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งในพระพุทธศาสนา ที่สอนให้เราทุกคนเป็นดี และได้มีการสั่งสอนต่อยอดให้กับลูก ได้ระลึกถึงคุณงามความดีของผู้ที่ล่วงลับให้เป็นที่จดจำ ต่อไป

**การตักบาตร** เป็นการทำบุญที่ชาวพุทธทั่วไปรู้จักและปฏิบัติมากกว่าการทำบุญประเภทอื่น ๆ การตักบาตรนั้น ยังถือว่าเป็นการทำบุญประจำวันของชาวพุทธ และชาวพุทธไทยเชื่อว่าการออกบิณฑบาตของพระสงฆ์เป็นการช่วยโปรดสัตว์ที่อยู่ในอบายภูมิ เช่น เปรตวิสัย ให้ได้รับส่วนบุญด้วยเหตุผลทางจริยธรรม ในการทำบุญตักบาตรนั้น **พอสรุปได้ดังนี้**

๑. เป็นการสั่งสมบุญในแต่ละวัน เพราะการสั่งสมเป็นเหตุนำความสุขมาให้
๒. เป็นการเริ่มต้นวันใหม่ด้วยการทำบุญทำให้จิตใจแจ่มใส เพื่อให้มีกำลังใจที่เข้มแข็ง เพราะผู้ที่ไม่มียุญก้อนุญอยู่ในใจ ย่อมพ่ายแพ้ต่อบาปได้ง่าย
๓. เป็นการทำที่พึ่งคือบุญให้แก่ตนเองในอนาคต
๔. เป็นการช่วยรักษาพุทธประเพณี เพราะพระพุทธเจ้าทั้งหลายในอดีต และที่จะมาตรัสรู้ในอนาคตด้วยแต่ดำรงพระชนม์ชีพด้วยอาหารบิณฑบาต
๕. เป็นการช่วยสืบทอดอายุพระพุทธศาสนา เพราะพระสงฆ์เป็นผู้ศึกษา และปฏิบัติตามพระธรรมวินัย นำสิ่งที่ดีมาสั่งสอนให้ประชาชน ได้รับรสแห่งพระธรรมด้วย อีกทั้งยังดำรงตนเป็นตัวอย่างด้านความประพฤติที่ดีงามของสังคม ฉะนั้น ชาวพุทธเรานั้นควรทำบุญตักบาตรเป็นประจำในทุกวัน เพื่อเป็นการสั่งสมบุญให้แก่ตนเองที่จะต้องนำไปดุยเสียบยงเดินทาง ในการท่องเที่ยวเวียนเกิด และเวียนตายอยู่ในวัฏฏสงสาร อันไม่ปรากฏเบื้องต้นและที่สุด และบุญที่สั่งสมไว้นี้ย่อมจะช่วยเกื้อกูลให้เราพ้นจากทุกข์ทั้งปวงได้

ประโยชน์ส่วนรวมที่จะเกิดขึ้น คือ เป็นการสืบทอดอายุพระพุทธศาสนา เพราะพระสงฆ์ ซึ่งเป็นผู้นำของพุทธบริษัท ที่เป็นฐานกำลังสำคัญแห่งกองทัพธรรมนั้น ท่านดำรงชีพอยู่ได้ด้วยปัจจัยที่ศฤงคารจัดถวาย ท่านจึงสามารถมีกำลังกาย กำลังใจที่จะศึกษาพระพุทธพจน์ คือ พระไตรปิฎก ให้เข้าใจทรงจำ นำมาประพฤติ ปฏิบัติ และกล่าวสอนมวมลมนุษย์ได้

#### **ด้านความกตัญญู**

เพื่อเป็นการส่งต่อบุญกุศลให้กับย่า พ่อ และผู้มีพระคุณทั้งหลายที่ล่วงลับไป ข้าพเจ้าได้ระลึกถึง “คุณย่า” คือผู้มีพระคุณที่สุดในชีวิตของข้าพเจ้า เพราะตอนที่ท่านมีชีวิตอยู่ ได้เลี้ยงดูข้าพเจ้าแทนพ่อและแม่ท่านแสดงออกถึงความรัก ความเมตตา มอบการศึกษาที่ดีให้แก่ข้าพเจ้ามาตลอดชีวิตของท่าน การทำบุญจึงถือเป็นแสดงความกตัญญูในจิตใจของข้าพเจ้า เพื่อที่เราจะอุทิศบุญกุศลที่กระทำให้แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว ให้ท่านทั้งหลายมีความสุข และไปเกิดในภพภูมิที่ดี



## เรื่องเล่าความดี

### เรื่อง “การทำบุญปล่อยปลาและการให้อาหารปลา”

นางสาวชลธิชา เอกเจริญ  
ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการอาวุโส



ข้าพเจ้านางสาวชลธิชา เอกเจริญ ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการอาวุโส กลุ่มงานบริการพัสดุสิ่งพิมพ์ และคลังสิ่งพิมพ์ ได้มีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมปล่อยปลา..มีสุข ตามที่สำนักงานเลขานุการวุฒิสภาจัดขึ้น และเมื่อมีเวลาว่างในวันหยุดราชการหรือวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ข้าพเจ้าและครอบครัวจะไปซื้อปลาหน้าเขียงในตลาด และนำไปปล่อยพร้อมให้อาหารปลาที่วัดใกล้บ้านอยู่เป็นประจำ ซึ่งในการปล่อยปลาและให้อาหารปลาในแต่ละครั้งที่ได้ทำ ถือว่าเป็นความสุขใจที่ได้ช่วยเหลือปลาให้รอดพ้นจากความตาย และเป็นการใช้เวลาว่างกับครอบครัวอย่างมีความสุข คนในครอบครัวก็จะได้ซึมซับการทำความดีเพียงเล็กน้อย ถือเป็นการทำความดีได้ง่าย ๆ และเหมาะสมกับทุกเพศทุกวัย สามารถบอกต่อให้กัลยาณมิตรปฏิบัติตามได้ และเป็นการหาเวลาว่างให้เป็นประโยชน์สำหรับครอบครัว ข้าพเจ้ามีความศรัทธาในการทำบุญปล่อยปลา ในช่วงเวลาสำคัญทางพุทธศาสนาจะทำให้การกระทำใด ๆ ในช่วงนั้นได้รับผลบุญมากขึ้น และอยากเชิญชวนทุกท่านที่มีจิตศรัทธาไปร่วมปล่อยปลาและให้อาหารปลา เพื่อเป็นการสะสมบุญกุศลให้กับตัวเราเอง ข้าพเจ้ามีความเชื่อในทางพุทธศาสนาว่าการทำบุญปล่อยปลาและให้อาหารปลาจะได้านิสงส์ ดังนี้

**การทำบุญปล่อยปลา** เป็นการทำความดี ซึ่งถือเป็นสิ่งหนึ่งที่ชาวพุทธนิยมปฏิบัติ เป็นการลดความเห็นแก่ตัวให้น้อยลง ไม่ว่าจะเป็นการให้ชีวิตมนุษย์หรือสัตว์ ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่ทำให้มีจิตใจที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มากขึ้น เมื่อได้ทำบุญปล่อยปลาในสถานที่ต่าง ๆ ส่งผลให้เป็นผู้ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ ก็เปรียบเสมือนการให้สัตว์เหล่านั้นนำโรคภัยไข้เจ็บที่มีอยู่กับตนเองปล่อยทิ้งไปด้วย ทำให้อาการที่ไม่สบายนั้นทุเลาเบาบางลง และส่งผลให้ภพชาติ ปราศจากโรคภัยต่างๆ ที่เคยเกิดกับตนเองในภพชาตินี้ ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ประพฤติกุศลปฏิบัติตนเป็นคนดี บำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม มีความละเอียดต่อการกระทำความชั่วทั้งปวง จะเห็นว่าผู้ที่ปล่อยปลาด้วยจิตที่ประกอบด้วยความเมตตาเป็นประจำ และอุทิศส่วนกุศลบ่อยๆ มีานิสงส์ใหญ่ที่สามารถส่งผลให้เห็นเป็นอัครจริยในปัจจุันชาตินี้ทีเดียว โดยย่อก็คือให้ทาน รักษาศีล เจริญภาวนา ที่สำคัญที่สุดคือการทำภาวนาให้เข้าถึงพระรัตนตรัยภายใน ชีวิตจะได้ปลอดภัยไปทุกภพทุกชาติ จนกว่าจะหมดกิเลสเข้าสู่นิพพานกันทุกคนสามารถนำมาปรับใช้เป็นหลักการหรือแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ดีงาม



**การให้อาหารปลา** ผู้ให้ถือว่าเป็นคนที่มีจิตใจดี มีเมตตา รู้จักโอบอ้อมอารี แบ่งปัน แก่สรรพสัตว์ทั้งหลาย ในการดำรงชีวิตอยู่บนโลกใบนี้ เราอยู่ร่วมกัน ทั้งสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต ทุกชีวิต ล้วนแล้วเกิดมามีคุณค่าในตนเอง มีวิถีในแบบของตนเอง แต่เราก็ล้วนมีการพึ่งพาอาศัยกันในสังคม ยามว่าง หากไม่รู้จะทำอะไร แนะนำให้ไปทำบุญ ให้อาหารปลา สะสมบุญเล็ก ๆ น้อย ๆ พัฒนาจิตใจ ของเราให้สูงขึ้นและเพื่อเป็นการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบที่โดดเด่น โดยยึดมั่นในหลักธรรมทาง ศาสนา ซึ่งสอดคล้องกับคุณธรรม ๕ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู”

**คุณธรรมด้านกตัญญู** : กตัญญูในด้านการปฏิบัติตามหลักธรรมตามพระพุทธศาสนา เพื่อให้การดำเนินชีวิตของข้าพเจ้าเป็นการทำบุญ เป็นการให้ทานอย่างหนึ่ง สามารถนับได้ว่าข้าพเจ้าเป็นคน เอื้อเฟื้อและเผื่อแผ่ รู้จักการแบ่งปันไม่เพียงแต่เพื่อนมนุษย์เท่านั้น แต่ยังเผื่อแผ่ไปถึงสัตว์ที่เกิดร่วมโลกด้วย ทำให้ข้าพเจ้ามีจิตใจอ่อนโยน และมีความรู้สึกดีทางจิตใจ



## บทที่ ๓

### ประโยชน์ของการส่งเสริมการกระทำความดีภายในสำนักการพิมพ์ สามารถแบ่งได้ ๕ ด้าน ดังต่อไปนี้

#### ๑. ประโยชน์ของการส่งเสริมการกระทำความดีด้านความพอเพียง

๑. บุคลากรของสำนักการพิมพ์ มีความพอประมาณในการใช้ชีวิตบนความพอดี ไม่ทำอะไรจนเกินตัวเกินกำลัง ไม่ฟุ่มเฟือยฟุ้งเฟ้อในการจับจ่ายใช้สอยสิ่งที่ไม่เกิดประโยชน์ และมีการวางแผนทางการเงินการใช้จ่าย

๒. บุคลากรของสำนักการพิมพ์ มีสติและคำนึงถึงเหตุผล รวมถึงไม่ใช้ชีวิตอย่างประมาท และมีการเอาใจใส่ดูแลเพื่อนร่วมงานมากยิ่งขึ้น

๓. บุคลากรของสำนักการพิมพ์ มีภูมิคุ้มกันปัญหาการดำเนินชีวิต มีการพัฒนาทางด้านจิตใจ ป้องกันตัวเองจากปัญหาในด้านต่าง ๆ และสร้างทางเลือกเพื่อเอาไว้อายมฉุกเฉินจากการร่วมกันวางแผนการดำเนินชีวิต

๔. ลดการเกิดปัญหาการเงินส่วนบุคคล มีใช้จ่ายใช้สอยในสิ่งที่สำคัญ จำเป็น ไม่ใช้จ่ายฟุ้งเฟ้อจนเกินความพอดี และนำรายได้ส่วนหนึ่งฝากเป็นเงินออม หรือลงทุนออมทางการเงินที่ตัวเองมีความรู้และความเข้าใจในการลงทุน ย่อมส่งผลให้เกิดสภาพคล่องทางการเงิน หรือหาช่องทางสร้างรายได้เสริมจากงานประจำที่ทำอยู่เพิ่มเติมได้

๕. ไม่เกิดปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงินของครอบครัว เมื่อทุกคนในครอบครัวรู้จักใช้จ่ายอย่างมีเหตุมีผล โดยใช้แนวทางของหลักเศรษฐกิจพอเพียงย่อมส่งผลให้เกิดความคล่องตัวทางการเงินของครอบครัว และมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้น บุคลากรของสำนักการพิมพ์ไม่ว่ายุคสมัยไหน หรือจะเกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจภายในประเทศอีกกี่ครั้ง บุคลากรของสำนักการพิมพ์จะสามารถผ่านพ้นวิกฤติดังกล่าวไปได้ด้วยดี

๖. เกิดความเจริญก้าวหน้าในอาชีพการงาน หากทุกคนได้นำแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้กับการทำงาน ทำหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มที่เต็มความสามารถ ไม่เกียจคร้าน หรือทำงานเกินกว่ากำลัง (ความพอเพียงและความมีเหตุผล) และหมั่นหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาคุณภาพตัวเอง (ความมีภูมิคุ้มกัน) ย่อมส่งผลดีต่องาน สุขภาพ และการเงิน เมื่อทุกคนในองค์กรได้ทำงานอย่างเต็มที่เต็มความสามารถและหมั่นพัฒนาความรู้ บุคลากรของสำนักการพิมพ์ย่อมมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่ราชการที่ตนเองรับผิดชอบ

๗. ลดการเกิดปัญหาสุขภาพ การนำแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้กับการดูแลสุขภาพ ด้วยการรับประทานอาหารและออกกำลังกายอย่างพอเหมาะ พร้อมหาความรู้ในการดูแลสุขภาพเพิ่มเติม บุคลากรของสำนักการพิมพ์ทุกคนย่อมจะมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ไม่เกิดปัญหาโรคร้ายตามมาในภายหลัง

#### ๒. ประโยชน์ของการส่งเสริมการกระทำความดีด้านวินัย

๑. บุคลากรของสำนักการพิมพ์ มีทัศนคติเชิงบวกต่อการทำงานและการบริหารจัดการสิ่งต่าง ๆ รอบตัวให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผล และยึดถือประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ



๒. บุคลากรของสำนักงานการพิมพ์ สามารถวิเคราะห์สถานการณ์และกำหนดตัวเองได้ว่า ต้องทำอะไรในการจะตอบสนองต่อสถานการณ์อย่างไรให้เหมาะสม เพื่อให้บรรลุในสิ่งที่เป็ นความต้องการหลักขององค์กร

๓. บุคลากรของสำนักงานการพิมพ์ สามารถควบคุมกิจกรรมการทำงาน ให้สามารถจัดการปัญหา ต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานได้ง่ายขึ้น รู้หน้าที่ว่าต้องปฏิบัติอะไรก่อนหลัง เพิ่มความจดจ่อใส่ใจกับสิ่งที่ทำ ช่วยเพิ่มทั้งศักยภาพและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้มากยิ่งขึ้น

๔. ลดข้อขัดแย้งในการปฏิบัติงาน บุคลากรทุกคนรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดี

๕. บุคลากรของสำนักงานการพิมพ์ใส่ใจ และอุทิศตนอุทิศเวลาของตนเองเพื่อประโยชน์ต่อราชการ อย่างเต็มความสามารถ

๖. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของบุคลากรสำนักงานการพิมพ์เพิ่มขึ้น และไม่มีข้อร้องเรียน จากผู้ขอใช้บริการ

### ๓. ประโยชน์ของการส่งเสริมการทำความดีด้านสุจริต

๑. บุคลากรของสำนักงานการพิมพ์ มีการยึดมั่นและยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง

๒. บุคลากรของสำนักงานการพิมพ์ มีความซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบต่อหน้าที่ราชการ

๓. บุคลากรของสำนักงานการพิมพ์ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

๔. บุคลากรของสำนักงานการพิมพ์ ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

๕. บุคลากรของสำนักงานการพิมพ์ มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

๖. บุคลากรของสำนักงานการพิมพ์ ไม่ใช้อำนาจหน้าที่ที่ตนมีประพฤติดุจจริตคิดมิชอบ

๗. บุคลากรของสำนักงานการพิมพ์ ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่เอื้อผลประโยชน์ตนเองและพวกพ้อง

### ๔. ประโยชน์ของการส่งเสริมการทำความดีด้านจิตอาสา

๑. บุคลากรของสำนักงานการพิมพ์เป็นคนคิดบวก มองผู้อื่นในแง่ที่ดี ไม่คิดร้ายต่อผู้อื่น

๒. บุคลากรของสำนักงานการพิมพ์สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้เป็นอย่างดี และปรับตัวเข้ากับ สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น

๓. บุคลากรของสำนักงานการพิมพ์เป็นที่รักใคร่จากผู้คนรอบข้าง ผู้มาขอใช้บริการ และได้รับความ เมตตาเป็นพิเศษ

๔. บุคลากรของสำนักงานการพิมพ์เป็นคนไม่เห็นแก่ตัว คิดถึงส่วนรวมเป็นหลักมากกว่าประโยชน์ ส่วนตน

๕. บุคลากรของสำนักงานการพิมพ์เป็นคนเข้าใจผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

๖. บุคลากรของสำนักงานการพิมพ์เป็นคนมีเหตุมีผล เข้าใจและเห็นใจในความทุกข์ความเดือดร้อน ของผู้อื่นโดยไม่เหยียดหยามหรือที่ถ่มมู้อื่น

๗. บุคลากรของสำนักงานการพิมพ์เข้ากับผู้อื่นได้ง่าย และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

๘. บุคลากรของสำนักงานการพิมพ์เป็นคนใจกว้าง มีความรักให้แก่ผู้คนและสิ่งรอบข้าง ไม่ว่าจะเป็ นคน, สัตว์, พืช หรือสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เป็นต้น



๙. บุคลากรของสำนักการพิมพ์กลายเป็นผู้มีจิตบริการ และขอความช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่ลังดาโดยไม่คิดว่าไม่ใช่เรื่องของตน แล้วละเลยปล่อยให้ผู้อื่นเดือดร้อน

๑๐. เมื่อถึงคราวที่บุคลากรของสำนักการพิมพ์มีความเดือดร้อน จะมีผู้ยื่นมือเข้ามาช่วยเหลืออันเป็นการทดแทนคุณของกัลยาณมิตรที่ดีอย่างแน่นอน

## ๕. ประโยชน์ของการส่งเสริมการทำความดีด้านกตัญญู

๑. บุคลากรของสำนักการพิมพ์ เกิดจิตสำนึกความตระหนักรู้ในการทำความดีด้านต่าง ๆ เพื่อสร้างชื่อเสียงให้ตนเอง องค์กร และประเทศชาติ

๒. บุคลากรของสำนักการพิมพ์ เป็นผู้รู้คุณของการที่องค์กรได้ทำให้เกิดอาชีพการงานที่มั่นคง และมีรายได้ในการหาเลี้ยงครอบครัว ทำให้เกิดการทำความดีตอบแทนองค์กรและประเทศชาติ เช่น การร่วมกันประหยัดน้ำ ประหยัดไฟ การใช้วัสดุสำนักงานอย่างเกิดประโยชน์สูงสุด การอุทิศตนให้กับทางราชการอย่างเต็มที่ ไม่เบียดบังเวลาราชการ เป็นต้น

๓. บุคลากรของสำนักการพิมพ์ ช่วยสอดส่อง ดูแล และติดตามข่าวผู้ไม่ประสงค์ดีต่อบ้านเมือง และร่วมต่อต้านไม่สนับสนุนพฤติกรรมดังกล่าวอย่างสุดกำลัง

๔. บุคลากรของสำนักการพิมพ์ เกิดความรักและสำนึกถึงบุญคุณขององค์กรและประเทศชาติ รวมทั้งให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมด้านต่าง ๆ ขององค์กรและประเทศด้วยความเต็มใจ

๕. บุคลากรของสำนักการพิมพ์ ประพฤติตนเป็นคนดีของสังคม และตอบแทนประเทศชาติด้วยการเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

.....

## บรรณานุกรม

พุทธทาสภิกขุ. (๒๕๕๒). “ความเป็นอุบาสก อุบาสิกที่ท่านยังไม่รู้จัก”. **ธรรมมาตา**. ปีที่ ๓ เล่มที่ ๑. กรุงเทพฯ: ธรรมาสครมธรรมมาตา.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ประยูร ธมฺมปญฺโญ). (๒๕๕๒). **จะพัฒนาคนกันได้อย่างไร**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๐. สมุทรปราการ: วัดญาณเวศกวัน.

พระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๐. **พระสุตตันตปิฎกเล่มที่ ๑๒**. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.

พระมหาปรีชา ปภสฺสโร. (๒๕๕๖). **เข็มทิศพิชิตความสุข**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์กายใจ.

ราชบัณฑิตยสถาน. (๒๕๔๖). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๖**. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.

ราชบัณฑิตยสถาน. (๒๕๔๖). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๖**. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนาวิไล ฅ ป้อมเพชร. (๒๕๕๒). “โครงการพระราชดำริโรงเรียนพี่-โรงเรียนน้อง” **จดหมายข่าวโครงการตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี**. ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑. กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลิฟวิ่ง จำกัด.

สาโรช บัวศรี (๒๕๓๗). “**จริยธรรมศึกษา**” ใน ศาสตราจารย์สาโรช บัวศรี รำลึก. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (๒๕๕๗). **รวมกฎหมายว่าด้วยข้าราชการรัฐสภาสามัญ**. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

# ภาคผนวก

การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม  
ของบุคลากรในสำนักการพิมพ์  
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓







คำสั่งสำนักการพิมพ์

ที่ ๑๘ /๒๕๖๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต  
ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักการพิมพ์  
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ตามที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕๕ บัญญัติให้  
ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา มีหน้าที่ดำเนินการให้มีการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจให้แก่  
ข้าราชการรัฐสภา เพื่อให้เป็นข้าราชการที่มีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม คุณภาพชีวิต มีขวัญกำลังใจ  
ในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อการดำเนินงานของทางราชการ ทั้งนี้ การดำเนินการของ  
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเป็นไปตามบทบัญญัติดังกล่าว คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.)  
ได้เห็นชอบให้มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการด้านคุณธรรมและความโปร่งใส โดยบูรณาการ  
เป็นตัวชี้วัดที่ ๒.๓ ร้อยละความสำเร็จของการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม  
และความโปร่งใสของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา เพื่อวัดระดับความสำเร็จในการดำเนินการด้านคุณธรรม  
และความโปร่งใสของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ นั้น

ดังนั้น เพื่อรักษามาตรฐานการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบและการขับเคลื่อนภารกิจ  
ด้านคุณธรรม จริยธรรมและความโปร่งใสของสำนักการพิมพ์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสำนักงาน  
เลขาธิการวุฒิสภา โดยการรักษาและต่อยอดการเป็นองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรมและความโปร่งใส่อย่าง  
ยั่งยืน สำนักการพิมพ์ จึงได้แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต  
ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ประกอบด้วย

- |   |                     |
|---|---------------------|
| ๑. ผู้อำนวยการสำนักการพิมพ์                                       | ที่ปรึกษาคณะกรรมการ |
| ๒. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริหารทั่วไป                             | ประธานคณะกรรมการ    |
| ๓. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานการพิมพ์                                 | รองประธานคณะกรรมการ |
| ๔. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบรรณาธิการ<br>และเทคโนโลยีการพิมพ์       | รองประธานคณะกรรมการ |
| ๕. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการพัสดุสิ่งพิมพ์<br>และคลังสิ่งพิมพ์ | รองประธานคณะกรรมการ |
| ๖. นางสาวปัทมา สุดจันทร์  | คณะกรรมการ          |
| ๗. นายชรินทร์ แพนไธสง   | คณะกรรมการ          |
| ๘. นางสาวชมพูนุช ลาภเกิด  | คณะกรรมการ          |
| ๙. นายศักดิ์พันธ์ุ เกิดแก่น                                       | คณะกรรมการ          |
| ๑๐. นางสาวรัฐนันท์ กาญจนะธนะกิจ                                   | คณะกรรมการ          |
| ๑๑. นางสาวจุฑามาศ ศุภนารถ   | คณะกรรมการ          |

๑๒. นางสาว



- ๒ -

๑๒. นางสาวยิ่งลักษณ์ ชั่วเอ็ง	คณะทำงาน
๑๓. นางอารีย์ พรรัตนศรีเจริญ	คณะทำงาน
๑๔. นายธนภุต ลียะวณิช	คณะทำงาน
๑๕. ว่าที่ร้อยตรี นพรัตน์ เสนบุญ	คณะทำงาน
๑๖. นายปรินทร์ แสนอุบล	คณะทำงาน
๑๗. นายปริญญา ปรีชาศิลป์	คณะทำงาน
๑๘. นางสาวชลธิชา ไกรสิน	คณะทำงาน
๑๙. นางสาววิไลลักษณ์ พฤตนิมาเลิศ	คณะทำงาน
๒๐. นายเอกภพ คละโฮ	คณะทำงาน
๒๑. นายคณาศักดิ์ นพอมรพิทักษ์	คณะทำงาน
๒๒. นางสาวเดือนกมล ดาราชาติ	คณะทำงาน
๒๓. นายเมธุน ครุศาสตร์	คณะทำงาน
๒๔. นายปิยะ เสาวรัฐ	คณะทำงาน
๒๕. นางสาวนันทวัน ทองดอนน้อย	คณะทำงาน
๒๖. นางสาวนวรรตน์ เอี่ยมสำอางค์	คณะทำงาน
๒๗. นางสาวกิริติกานต์ ชื่นแซม	คณะทำงาน
๒๘. นางสาวนงลักษณ์ ประมาพันธ์	คณะทำงานและเลขานุการ
๒๙. นางกัญญ์วรา แซ่เจี๋ย	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๐. นางสาวทิตากร พอกพูนวิทย์	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๑. นางสาวเขมิกา เทียนกระจ่าง	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะทำงานฯ มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. วางแผนการขับเคลื่อนกระบวนการรักษามาตรฐานการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบของสำนักการพิมพ์ และกระบวนการสร้างองค์ความรู้และแหล่งเรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และความโปร่งใส และสำนักงานสีเขียวของสำนักการพิมพ์

๒. การดำเนินการตามหลักธรรมศาสนา หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทย และคุณธรรม ๕ ประการ ป้องกันการทุจริต คอร์รัปชันตลอดจนการจัดกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์

๓. การประเมินผลคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของสำนักการพิมพ์

๔. รายงานผลการดำเนินการต่อผู้บังคับบัญชา

๕. ดำเนินการอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายอิทธิพร พุกเศรษฐี)  
ผู้อำนวยการสำนักการพิมพ์



## บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงด้านทุจริต ส่งเสริมคุณธรรม

และความโปร่งใสของสำนักงานการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๖๖

ที่ \_\_\_\_\_ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง การดำเนินกิจกรรมเรื่องเล่าความดีของสำนักงานการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

เรียน ประธานคณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงด้านทุจริตฯ

ตามที่ สำนักงานการพิมพ์ได้มีแผนบูรณาการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และป้องกันการทุจริตของสำนักงานการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งได้กำหนดให้มีการจัดกิจกรรม “เรื่องเล่าความดี” โดยให้เขียนบทความดังกล่าวจำนวน ๑๐ เรื่อง ที่สอดคล้องกับคุณธรรมเป้าหมาย ๕ ประการ ได้แก่ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู โดยเป็นการส่งเสริมให้บุคลากรสำนักงานการพิมพ์ทำความดี สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งคณะทำงานจะดำเนินการจัดทำเป็นองค์ความรู้ “เรื่องการส่งเสริมการทำความดี” ของสำนักงานการพิมพ์ต่อไป นั้น

ในการนี้ คณะทำงานฯ จึงได้กำหนดให้ทุกกลุ่มงานร่วมกันดำเนินการเขียนบทความเรื่องเล่าความดี ตามสัดส่วน ดังนี้

- |   |                |
|---|----------------|
| ๑. กลุ่มงานบริหารทั่วไป                         | จำนวน ๑ เรื่อง |
| ๒. กลุ่มงานบรรณาธิการและเทคโนโลยีการพิมพ์       | จำนวน ๓ เรื่อง |
| ๓. กลุ่มงานการพิมพ์                             | จำนวน ๔ เรื่อง |
| ๔. กลุ่มงานบริการพัสดุสิ่งพิมพ์และคลังสิ่งพิมพ์ | จำนวน ๒ เรื่อง |

ทั้งนี้ มีหลักเกณฑ์ในการเขียนบทความเรื่องเล่าความดี ดังนี้

๑. มีชื่อเรื่องในการเล่าเรื่องความดี ชื่อ - สกุลผู้เล่าเรื่อง ตำแหน่ง สังกัด
๒. การเขียนเนื้อหาการเล่าเรื่องใช้ภาษาราชการ สละสลวย และวลีที่สวยงาม โดยสอดคล้องกับคุณธรรมเป้าหมาย ๕ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู”
๓. การเขียนเรื่องเล่าความดี ใช้กระดาษขนาด A4 ไม่น้อยกว่า ๒๐ บรรทัด และมีภาพประกอบ มีข้อความ ๓ ย่อหน้า (ที่มา/ประวัติ, ทำความดีอะไร ที่ไหน อย่างไร และได้ประโยชน์จากการทำความดีหรือนำมาพัฒนาถ่ายทอดให้แก่ผู้ร่วมงานอย่างไร) ตามแบบฟอร์มที่แนบ
๔. การเล่าเรื่องความดี เป็นการเล่าเรื่องจากการใช้ชีวิตประจำวันการปฏิบัติงานจากประสบการณ์ที่ซาบซึ้ง น่าประทับใจ การเป็นคนดี คนเก่ง คนกล้า การทำความดีต้องลงมือทำเอง “ไม่มีขาย” โดยสามารถนำมาพัฒนาตนเองจากภายในสู่ภายนอกได้อย่างไร



๕. ส่งบทความเรื่องเล่าความดี เป็นไฟล์ PDF ภายในวันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๗  
ได้ที่คณะทำงานฯ นางอารีย์ พรรัตนศรีเจริญ กลุ่มงานการพิมพ์ ชั้นใต้ดิน B๑  
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และจะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

นางสาวนารี พ่วงซัง  
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานการพิมพ์  
รองประธานคณะทำงาน

ทราบ

(นางสาวสุธพรณจิภา มณีหลงวงศ์)  
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริหารทั่วไป  
ประธานคณะทำงาน

เจ้าของเรื่อง : นางอารีย์ พรรัตนศรีเจริญ  
คณะทำงาน  
๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗



## บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงด้านทุจริต ส่งเสริมคุณธรรม  
และความโปร่งใสของสำนักงานการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๕๖๖  
ที่ ..... วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗  
เรื่อง ขออนุมัติแพร่กระจายนิตยสารเรื่องเล่าความดีของสำนักงานการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗  
เรียน ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน และรักษาการผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน

ตามที่ สำนักงานการพิมพ์ได้มีแผนบูรณาการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการ  
ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และป้องกันการทุจริตของสำนักงานการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ  
พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งได้กำหนดให้มีการจัดกิจกรรม “เรื่องเล่าความดี” โดยให้เขียนบทความดังกล่าว  
จำนวน ๑๐ เรื่อง ที่สอดคล้องกับคุณธรรมเป้าหมาย ๕ ประการ ได้แก่ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา  
กตัญญู โดยเป็นการส่งเสริมให้บุคลากรสำนักงานการพิมพ์ทำความดี สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน  
ซึ่งคณะกรรมการจะดำเนินการจัดทำเป็นองค์ความรู้ “เรื่องการส่งเสริมการทำความดี” ของสำนักงานการพิมพ์  
ต่อไป ซึ่งประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงด้านทุจริตฯ นั้น

ในการนี้ คณะทำงานฯ จึงได้กำหนดให้ทุกกลุ่มงานร่วมกันดำเนินการเขียนบทความ  
เรื่องเล่าความดี ตามสัดส่วน ดังนี้

- |   |                |
|---|----------------|
| ๑. กลุ่มงานบริหารทั่วไป                         | จำนวน ๑ เรื่อง |
| ๒. กลุ่มงานบรรณาธิการและเทคโนโลยีการพิมพ์       | จำนวน ๓ เรื่อง |
| ๓. กลุ่มงานการพิมพ์                             | จำนวน ๔ เรื่อง |
| ๔. กลุ่มงานบริการพัสดุสิ่งพิมพ์และคลังสิ่งพิมพ์ | จำนวน ๒ เรื่อง |

ทั้งนี้ มีหลักเกณฑ์ในการเขียนบทความเรื่องเล่าความดี ดังนี้

๑. มีชื่อเรื่องในการเล่าเรื่องความดี ชื่อ - สกุลผู้เล่าเรื่อง ตำแหน่ง สังกัด
๒. การเขียนเนื้อหาการเล่าเรื่องใช้ภาษาราชการ สละสลวย และวลีที่สวยงาม  
โดยสอดคล้องกับคุณธรรมเป้าหมาย ๕ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู”
๓. การเขียนเรื่องเล่าความดี ใช้กระดาษขนาด A4 ไม่น้อยกว่า ๒๐ บรรทัด และมี  
ภาพประกอบ มีข้อความ ๓ ย่อหน้า (ที่มา/ประวัติ, ทำความดีอะไร ที่ไหน อย่างไร และได้ประโยชน์  
จากการทำความดีหรือนำมาพัฒนาถ่ายทอดให้แก่ผู้ร่วมงานอย่างไร) ตามแบบฟอร์มที่แนบ
๔. การเล่าเรื่องความดี เป็นการเล่าเรื่องจากการใช้ชีวิตประจำวันการปฏิบัติงาน  
จากประสบการณ์ที่ซาบซึ้ง น่าประทับใจ การเป็นคนดี คนเก่ง คนกล้า การทำความดีต้องลงมือทำเอง  
“ไม่มีขาย” โดยสามารถนำมาพัฒนาตนเองจากภายในสู่ภายนอกได้อย่างไร



๕. ส่งบทความเรื่องเล่าความดี เป็นไฟล์ PDF ภายในวันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๗  
ได้ที่คณะทำงานฯ นางอารีย์ พรรตตันศรีเจริญ กลุ่มงานการพิมพ์ ชั้นใต้ดิน B๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

นางสาวนารี พ่วงซัง  
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานการพิมพ์  
รองประธานคณะทำงาน

เจ้าของเรื่อง : นางอารีย์ พรรตตันศรีเจริญ  
คณะทำงาน  
๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗



# ปฏิญญาคุณธรรมของสำนักการพิมพ์

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

## โดยยึดหลักคุณธรรม 5 ประการ ได้แก่

### “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู”

“สำนักการพิมพ์บริการด้วยความเต็มใจ  
มีวินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู รู้รักสิ่งแวดลอม  
น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”



#### Do's

#### พฤติกรรมที่พึงประสงค์

1. **พอเพียง** : ยึดถือความประหยัด พอประมาณ ลดความฟุ่มเฟือย
2. **วินัย** : รักษาวินัยอย่างเคร่งครัด และปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจและเสมอภาค
3. **สุจริต** : ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักความถูกต้อง ซื่อสัตย์ สุจริต
4. **จิตอาสา** : มีจิตอาสาช่วยเหลือส่วนรวมโดยไม่ต้องร้องขอ และไม่หวังผลตอบแทน
5. **กตัญญู** : กตัญญูต่อบุพการี องค์กรและประเทศชาติ ตอบแทนผู้มีพระคุณ
6. **สิ่งแวดลอม** : รักษาสิ่งแวดลอม ลดการใช้พลังงาน ทรัพยากรที่สิ้นเปลือง ส่งเสริมผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดลอมอย่างยั่งยืน



#### Don'ts

#### พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

1. **พอเพียง** : ฟุ่มเฟือย ไร้ของสิ้นเปลือง
2. **วินัย** : ฟุ้งเฟ้อไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ วินัย ของทางราชการ
3. **สุจริต** : เพิกเฉยในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เลือกปฏิบัติ ไม่ชัดเจน ต่อตนเองและคองงผู้อื่น
4. **จิตอาสา** : หลบเลี่ยงการเข้าร่วมกิจกรรม ไม่ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน เห็นแก่ตนเองเป็นสำคัญ
5. **กตัญญู** : เกรงคนต่อบุพการี ไม่หวงดีต่อองค์กร และประเทศชาติ
6. **สิ่งแวดลอม** : ใช้พลังงานทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง ใช้ผลิตภัณฑ์และบริการที่ไม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดลอม







# ขอเชิญชวนบุคลากรสำนักการพิมพ์

เข้าร่วมสรรหาข้าราชการรัฐสภาภายในสำนักการพิมพ์  
ที่เห็นสมควรได้รับการคัดเลือกเป็นข้าราชการรัฐสภาผู้มีคุณธรรมและจรรยาบรรณดีเด่น  
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

โดยแบ่งประเภทตำแหน่งละ 1 คน ได้แก่

- 1 ข้าราชการรัฐสภาสามัญ  
ประเภทวิชาการ
- 2 ข้าราชการรัฐสภาสามัญ  
ประเภททั่วไป
- 3 พนักงานราชการ



ในวันพุธที่ 28 กุมภาพันธ์ 2567 ผ่านระบบ Google Form  
ตั้งแต่เวลา 08.30 – 10.00 นาฬิกา

โดยจะมีการประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต  
ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567  
เพื่อสรุปผลการสรรหาข้าราชการรัฐสภาภายในสำนักการพิมพ์ที่เห็นสมควรได้รับการคัดเลือก  
เป็นข้าราชการรัฐสภาผู้มีคุณธรรมและจรรยาบรรณดีเด่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

เวลา 14.00 นาฬิกา  
ณ ห้องประชุมกรมการหมายเลข CA 326 ชั้น 3 อาคารรัฐสภา



คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต ส่งเสริมคุณธรรม  
และความโปร่งใสของสำนักการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

## สำนักการพิมพ์

ขอประกาศผลบุคลากรที่ได้รับการคัดเลือกเป็นข้าราชการรัฐสภา  
ผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมดีเด่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567  
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกข้าราชการรัฐสภาผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมดีเด่น  
และสำนักที่มีผลงานด้านการส่งเสริมตามประมวลจริยธรรม  
ข้าราชการรัฐสภาและความโปร่งใส พ.ศ. 2563

เมื่อวันพุธที่ 28 กุมภาพันธ์ 2567 ตั้งแต่เวลา 08.30 - 10.00 นาฬิกา  
สำนักการพิมพ์ โดยคณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียง ด้านทุจริต  
ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567  
ได้จัดกิจกรรมคัดเลือกข้าราชการรัฐสภาเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมดีเด่น  
ของสำนักการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ผ่านระบบ Google Form  
โดยมีบุคลากรที่ได้รับการคัดเลือก จำนวน 3 ประเภท ดังนี้



### 1. ประเภทวิชาการ

นางสาววันทนี มรรษทวี

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน  
กลุ่มงานบริการพิเศษสิ่งพิมพ์และคลังสิ่งพิมพ์

คำขวัญประจำใจ

"ทัศนคติเชิงบวก การพัฒนาตนเอง และความซื่อสัตย์สุจริต"



### 2. ประเภททั่วไป

ว่าที่ร้อยตรี นพรัตน์ เสนบุญ  
นายช่างพิมพ์อาวุโส กลุ่มงานการพิมพ์

คำขวัญประจำใจ

"อดีตผ่านไปแล้ว อนาคตยังไม่ถึง จงทำปัจจุบันให้ดีที่สุด"



### 3. ประเภทพนักงานราชการ

นางสาวสิรินดา สันติปรีชาจิตต์  
นักวิชาการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์  
กลุ่มงานบรรณารักษ์และเทคโนโลยีการพิมพ์

คำขวัญประจำใจ

"ชีวิตเราเริ่มใหม่ได้เสมอ ถ้าเราไม่คิดจะล้มเลิก"

## บุคลากรสำนักการพิมพ์

เข้าร่วมกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ  
กับหน่วยงานภายนอก รุ่นที่ 2 ณ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 14 มีนาคม 2567 เวลา 08.00-12.00 นาฬิกา ณ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

อาคารวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิตล ชั้น 16 ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ

นายเจษฎา ขำนาญป่า ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล และนางสาวสุภาวดี มงคลธรรมกุล ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน

นำคณะบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ที่ปฏิบัติหน้าที่ STRONG ที่ได้รับมอบหมายจากสำนัก/กลุ่ม จำนวน 40 คน

เข้าร่วมกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบกับหน่วยงานภายนอก รุ่นที่ 2

โดยมี รศ.นพ.สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) และทีมงานให้การต้อนรับและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ในหัวข้อ "แนวทางการยกระดับมาตรฐานการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ "

ในการนี้ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน รักษาการแทนผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน และบุคลากรผู้แทนสำนักการพิมพ์

ได้เข้าร่วมศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบกับหน่วยงานภายนอก รุ่นที่ 2 ดังกล่าวด้วย

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการรักษามาตรฐานการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบและก้าวไปสู่องค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่นต่อไป



คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จัดพอเพียงต้านทุจริตส่งเสริมคุณธรรม  
และความโปร่งใสของสำนักการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567



# บุคลากรสำนักการพิมพ์เข้าร่วมกิจกรรม ๑ “คลินิกคุณธรรม” ของสำนักการพิมพ์



**นางสาววรรณรท หงส์จรรยา**  
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ  
กลุ่มงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม  
สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลเป็นวิทยากร

**เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๗ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา  
บุคลากรสำนักการพิมพ์ เข้าร่วมกิจกรรม “คลินิกคุณธรรม”**

นำโดยนางสาวสุพวรรณจิกา มณีหลวงวงศ์ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริหารทั่วไป ในฐานะประธานคณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จัดพอเพียงด้านทุจริต ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักการพิมพ์ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน “รักษาการแทนผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน และคณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG๑” เข้าร่วมกิจกรรมคลินิกคุณธรรม”



สำหรับกิจกรรม “คลินิกคุณธรรม” นางสาววรรณรท หงส์จรรยา วิทยากรได้ให้ความรู้และคำแนะนำกับการดำเนินการตามแผนบูรณาการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและตอบข้อซักถามต่าง ๆ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติต่าง ๆ ในการจัดทำองค์ความรู้ คลิปวิดีโอ และการจัดทำรายงานต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินการของคณะทำงานฯ บรรลุผลสำเร็จเป็นไปตามแผนที่กำหนด

ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าว เป็นการรักษามาตรฐานการเป็นองค์กรคุณธรรม ต้นแบบและก้าวไปสู่องค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่นต่อไป



**คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จัดพอเพียงด้านทุจริตส่งเสริมคุณธรรม  
และความโปร่งใสของสำนักการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗**



การส่งเสริมการทำความดี  
ของบุคลากรสำนักการพิมพ์

**“พอเพียง”**



บุคลากรสำนักการพิมพ์ เข้าร่วมกิจกรรม

# ปันสุข ปันน้ำใจ "พี่เชาว์ปันสุข"

ประจำเดือนมกราคม 2567



เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2567

เวลา 11.30 นาฬิกา ณ บริเวณ Co - Working - Space ห้องโถงพ่อของพิมพ์

สำนักการพิมพ์จัดกิจกรรมปันสุข ปันน้ำใจ "พี่เชาว์ปันสุข" ประจำเดือนมกราคม 2567 นำโดยนางปิ่นนิตา สท้านไตรภพ รองเลขาธิการวุฒิสภา พร้อมด้วยผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงาน และบุคลากรสำนักการพิมพ์ เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว โดยพร้อมเพรียงกัน

โอกาสนี้ นายชรินทร์ แพนไฮสง (พี่เชาว์) วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานบรรณาธิการ และเทคโนโลยีการพิมพ์ ได้นำผักและผลไม้จากสวนของตนเอง ณ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มาแบ่งปันให้กับบุคลากรสำนักการพิมพ์ เพื่อเป็นการร่วมกิจกรรมปันสุข ปันน้ำใจ "พี่เชาว์ปันสุข" ประจำเดือนมกราคม 2567

ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าวเป็นการแสดงออกถึงความเสียสละ การปันน้ำใจสู่สังคม เพื่อรักษามาตรฐานการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ และก้าวไปสู่องค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่นต่อไป



คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงด้านทุจริต  
ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567








# บุคลากรสำนักการพิมพ์ เข้าร่วมกิจกรรม

ประจำปีเดือนพฤษภาคม 2567

## “ปันสุข ปันน้ำใจ”

เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2567 เวลา 12.30 น. ณ บริเวณห้องโถงของอเนกนิรมิต (Co-Working Space) ชั้น B1



สำนักการพิมพ์จัดกิจกรรม “ปันสุข ปันน้ำใจ” ประจำเดือนพฤษภาคม 2567 นำโดยนายอชิภัทร พุกเศรษฐี ผู้อำนวยการสำนักการพิมพ์ พร้อมด้วยผู้บังคับบัญชาลูกหลาน และบุคลากรสำนักการพิมพ์ เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว โดยพร้อมเพรียงกัน สำหรับกิจกรรม “ปันสุข ปันน้ำใจ” เป็นกิจกรรมที่บุคลากรสำนักการพิมพ์นำผลไม้ พืชผักสวนครัว หรือของฝากที่ได้จากการเดินทางกลับจากต่างจังหวัดในวันหยุดราชการมาแลกเปลี่ยนแบ่งปันกัน ซึ่งเป็นการสร้างความรัก ความสามัคคีและความสุข สร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงาน และเอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรมให้กับบุคลากรภายในสำนักการพิมพ์ ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าวเป็นการแสดงออกถึงความเสียสละ ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การปันน้ำใจสู่สังคม เพื่อรักษามาตรฐานการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ และก้าวไปสู่องค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่นต่อไป



---

การส่งเสริมการทำความดี  
ของบุคลากรสำนักการพิมพ์

**“วินัย”**



# บุคลากรสำนักการพิมพ์

เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ให้บุคลากรปฏิบัติตามวินัย โครงการ

## "กลุ่มงานวินัยฯ พบบุคลากร"

เมื่อวันอังคารที่ 30 มกราคม 2567 เวลา 13.30 นาฬิกา ณ ห้องประชุมกรมการหมายเลข CA 427 ชั้น 4 อาคารรัฐสภา บุคลากรสำนักการพิมพ์เข้าร่วมโครงการ "กลุ่มงานวินัยฯ พบบุคลากร"



นำโดยนางสาวสุรพรณิจา มณีหลวงศ์ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริหารทั่วไป ในฐานะประธานคณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จัดพอเพียงด้านทุจริตฯ ของสำนักการพิมพ์ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน รักษาการแทนผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน พร้อมด้วยบุคลากรสำนักการพิมพ์เข้าร่วมโครงการ "กลุ่มงานวินัยฯ พบบุคลากร" โดยทีมวิทยากรจากกลุ่มงานวินัยฯ และเสริมสร้างงานวินัย สำนักบริหารงานกลาง จำนวน 3 ราย ดังนี้

๑. นางจินดา ศรีเพ็งแก้ว นิตกรชำนาญการพิเศษ
๒. มว.ท. ฉัตรชัย ก่อเกิด นิตกรชำนาญการพิเศษ
๓. นายพนตล ลอยลม นิตกรชำนาญการ

โดยทีมวิทยากรได้ให้คำปรึกษา แนะนำเพื่อสร้างความตระหนักรู้ ความเข้าใจและตระหนัก เรื่อง ระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการรัฐสภา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และระงับคดีให้บุคลากรสำนักการพิมพ์ปฏิบัติตามวินัย และป้องกันมิให้เกิดการกระทำผิดวินัยและประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา

ทั้งนี้ การเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว เป็นการรณรงค์ให้บุคลากรสำนักการพิมพ์ปฏิบัติตามวินัยข้าราชการรัฐสภาสามัญ เพื่อรักษามาตรฐานการเป็นองค์กรคุณธรรม ต้นแบบเนก้าวไปสู่องค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่นต่อไป



### บุคลากรสำนักการพิมพ์



กลุ่มงานวินัยฯ และเสริมสร้างงานวินัย สำนักบริหารงานกลาง



คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จัดพอเพียงด้านทุจริตฯ ส่งเสริมคุณธรรม และความโปร่งใสของสำนักการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567



---

การส่งเสริมการทำความดี  
ของบุคลากรสำนักการพิมพ์

**“สุจริต”**



บุคลากรสำนักการพิมพ์  
ร่วมปฏิบัติตามนโยบาย

# No Gift Policy

## "ไม่รับ - ไม่ให้"

ของขวัญและของกำนัลทุกชนิด  
จากการปฏิบัติหน้าที่  
เพื่อเป็นการเสริมสร้างวัฒนธรรม  
การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์และโปร่งใส

นายอริภัทร พุกเศรษฐี  
ผู้อำนวยการสำนักการพิมพ์



คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริตส่งเสริมคุณธรรม  
และความโปร่งใสของสำนักการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567



# บุคลากรสำนักการพิมพ์ เข้าร่วมโครงการส่งเสริมเครือข่าย และเผยแพร่องค์ความรู้ด้านคุณธรรมและต่อต้านการทุจริต ณ โรงเรียนวัดประชาศรัทธาธรรม เขตบางซื่อ กทม.



เมื่อวันศุกร์ที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2567 เวลา 09.30 นาฬิกา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จัดโครงการส่งเสริมเครือข่าย และเผยแพร่องค์ความรู้ด้านคุณธรรมและต่อต้านทุจริตและร่วมพิธีลงนาม MOU ความร่วมมือด้านคุณธรรมและความโปร่งใส ระหว่างโรงเรียนวัดประชาศรัทธาธรรมและสำนักต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยมีกิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านคุณธรรมและความโปร่งใส (พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู) การเล่นเกมมอบของขวัญ และเลี้ยงอาหารกลางวันกับนักเรียนของโรงเรียนวัดประชาศรัทธาธรรม



โอกาสนี้ สำนักการพิมพ์ได้ส่งผู้แทนบุคลากรสำนักการพิมพ์เข้าร่วมโครงการฯ ดังกล่าวและแบ่งกลุ่มร่วมกิจกรรมสร้างเครือข่าย ในหัวข้อ “จิตอาสา” ร่วมกับสำนักกรรมการ 1, สำนักกรรมการ 3 และสำนักนโยบายและแผน จำนวน 3 ราย ดังนี้

1. นางสาวปัทมา สุดจันทร์ วิทยากรชำนาญการพิเศษ
2. นายชรินทร์ แพนไรสง วิทยากรชำนาญการ
3. นางสาวจุฑามาศ ศุภนารถ เจ้าหน้าที่งานธุรการอาวุโส



ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าวเป็นการส่งเสริมเครือข่ายและการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านคุณธรรมและการต่อต้านทุจริต เพื่อรักษามาตรฐานการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบและก้าวไปสู่องค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่นต่อไป





**การมอบรางวัลการประกวดการต่อต้านการทุจริตของสำนักการพิมพ์  
กิจกรรมประกวดคำขวัญการต่อต้านการทุจริต  
ของสำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา**



**รางวัลชนะเลิศ  
นายณรงค์ กองประสม**



**รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑  
นางสาวเมธิกา เทียนกระจ่าง**



**รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๒  
นายเอกภพ คณะไธ**



**รางวัลชมเชย  
นางสาวชมพูนุช ลากเกิด**



**เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๗ ณ โถงพ้องของพิมพ์ (Co - Working Space) ชั้น B๑ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา นายอริภัทร พุกเศรษฐี ผู้อำนวยการสำนักการพิมพ์ เป็นเกียรติมอบรางวัลการประกวดคำขวัญการต่อต้านการทุจริตของสำนักการพิมพ์แก่บุคลากรของสำนักการพิมพ์ที่ได้รับรางวัล ชนะเลิศ รางวัลชนะเลิศอันดับ ๑ รองชนะเลิศอันดับ ๒ และรางวัลชมเชย โดยคำขวัญการต่อต้านการทุจริตรางวัลชนะเลิศของสำนักการพิมพ์จะนำส่งเข้าประกวดระดับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทั้งนี้ เพื่อรณรงค์ส่งเสริมให้บุคลากรร่วมกันป้องกันและต่อต้านการทุจริตในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและรักษามาตรฐานการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่นต่อไป**



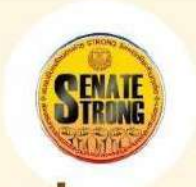
คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

---

การส่งเสริมการทำความดี  
ของบุคลากรสำนักการพิมพ์

**“จิตอาสา”**





## กิจกรรมจิตอาสาทำดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ สำนักงานพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา



คณะทำงานขับเคลื่อน STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต  
ส่งเสริมคุณธรรม และความโปร่งใสของสำนักงานพิมพ์  
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗



SCAN ME



# บุคลากรสำนักการพิมพ์

เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา

“เราทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์” ครั้งที่ 44

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 15 กุมภาพันธ์ 2567 ณ โรงเรียนวัดท่าหว้าทอง อำเภอบ้านแพรง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา บุคลากรสำนักการพิมพ์ ได้เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา “เราทำความดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์” ครั้งที่ 44 เพื่อปลูกต้นรวงผึ้ง ทาสีอาคารเรียน และเลี้ยงอาหารกลางวันเด็กนักเรียน ซึ่งเป็นการรักษามาตรฐานการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบและขับเคลื่อนสู่การเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบระดับโดดเด่นต่อไป

ทั้งนี้ สำนักการพิมพ์ ได้ส่งบุคลากร จำนวน 2 ราย คือนางอารีย์ พรรัตน์ศรีเจริญ เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส และนางบุญตา ลากสุขกิจกุล เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส เข้าร่วมกิจกรรมฯ ดังกล่าวด้วย



คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต ส่งเสริมคุณธรรม และความโปร่งใสของสำนักการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567



# บุคลากรสำนักการพิมพ์เข้าร่วม บริจาคโลหิต

ตามโครงการ

"รัฐสภาพร้อมใจ บริจาคโลหิต"  
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ครั้งที่ 2



วันพุธที่ 27 มีนาคม 2567 เวลา 11.30 นาฬิกา นำโดย นายอภิภัทร พุกเศรษฐี ผู้อำนวยการสำนักการพิมพ์ พร้อมด้วยบุคลากรสำนักการพิมพ์เข้าร่วมบริจาคโลหิตตามโครงการ "รัฐสภาพร้อมใจ บริจาคโลหิต" ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ครั้งที่ 2 ภายใต้พันธกิจ : การบริหารจัดการองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง (HPO) และแข่งขันได้ด้วยนวัตกรรม ประเด็นการพัฒนานี้ 4 : สร้างระบบนิเวศในการทำงาน (Ecosystem) ให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อส่งเสริมการทำความดี เพิ่มพูนการมีจิตสาธารณะ และส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้ร่วมบริจาคโลหิต ณ ห้องบรรยายใหญ่ ปี 1 - 2 ชั้น ปี 1 อาคารรัฐสภา (ฝั่ง สผ.)

ทั้งนี้ การเข้าร่วมกิจกรรมฯ ดังกล่าวถือเป็นการปฏิบัติตนสอดคล้องกับการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาข้อ 13 (ข้าราชการรัฐสภาต้องเสียสละฯ) โดยเป็นการรักษามาตรฐานองค์กรคุณธรรมต้นแบบ และก้าวไปสู่องค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่นต่อไป



# บุคลากรสำนักการพิมพ์

## เข้าร่วมบริจาคโลหิตทุกหยด ส่องต่อชีวิตทุกวัย




**เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2567 เวลา 09.00-14.30 นาฬิกา ณ ห้องประชุมหมายเลข 402-403 ชั้น 4 อาคารรัฐสภา**  
 สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ร่วมกันคณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ซึ่งเป็นสาขาบริการโลหิตแห่งชาติ  
 ดำเนินการจัดกิจกรรมบริจาคโลหิต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ครั้งที่ 1 เพื่อให้บุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้สร้างกุศล  
 โดยบริจาคโลหิตอย่างต่อเนื่องและปลูกฝังจิตสำนึกสาธารณะจิตอาสาให้เกิดขึ้นกับบุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาโดยการสร้าง  
 โอกาสในการเสียสละเพื่อทำประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม ซึ่งมีผู้ร่วมบริจาคโลหิต จำนวน 72 คน มีปริมาณโลหิตที่ได้รับบริจาค 28,800 ซี.ซี.  
**ทั้งนี้ มีบุคลากรสำนักการพิมพ์เข้าร่วมกิจกรรมบริจาคโลหิตฯ ดังกล่าวด้วย**



คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต  
 ส่งเสริมคุณธรรม และความโปร่งใสของสำนักการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

การส่งเสริมการทำความดี  
ของบุคลากรสำนักการพิมพ์

“กตัญญู”





## บุคลากรสำนักการพิมพ์

เข้าร่วมกิจกรรมร่วมใจกันสวมใส่เสื้อโปโลสีเหลืองประดับตราสัญลักษณ์  
น้อมถวายความจงรักภักดี  
ร่วมกิจกรรมเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ  
และใส่บาตร ปล่อยปลาบิณฑุ

เมื่อวันศุกร์ที่ 15 มีนาคม 2567 ณ บริเวณริมน้ำเจ้าพระยา  
โอกาสนี้ นายอภิรักษ์ พุกเศรษฐี ผู้อำนวยการสำนักการพิมพ์ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน  
พร้อมด้วยบุคลากรสำนักการพิมพ์ได้เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวฯ โดยพร้อมเพรียงกัน  
ได้ร่วมใจกันสวมใส่เสื้อโปโลสีเหลืองประดับตราสัญลักษณ์พระราชพิธีมหามงคล 72 พรรษา  
ร่วมกิจกรรมทำบุญตักบาตรพระสงฆ์และปล่อยปลาหน้าเขียงเพื่อร่วมใจน้อมถวายความจงรักภักดี  
และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ร่วมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว  
เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 28 กรกฎาคม 2567  
ทั้งนี้ กิจกรรมฯ ดังกล่าวเป็นการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ข้อ 3  
ข้าราชการรัฐสภาต้องจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์  
โดยมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่เพื่อสนองคุณของแผ่นดิน รักษาประโยชน์ของประเทศชาติ  
และเป็นการรักษามาตรฐานการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบมิติเชิงวัฒนธรรมและหลักธรรมทางศาสนา  
เพื่อรักษามาตรฐานการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ  
และก้าวไปสู่องค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่นและเป็นองค์กรแห่งความสุขต่อไป



คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จัดพอเพียงต้านทุจริตส่งเสริมคุณธรรม  
และความโปร่งใสของสำนักการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567



# ผู้อำนวยการสำนักการพิมพ์ และบุคลากรสำนักการพิมพ์

## แสดงมุทิตาจิต รดน้ำขอพร

### เนื่องในเทศกาลสงกรานต์



คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริตส่งเสริมคุณธรรม  
และความโปร่งใสของสำนักการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

# สงกรานต์

## ขอเชิญชวนบุคคลากร สำนักการพิมพ์

เข้าร่วมโครงการขับเคาะล้างองค์การคุณธรรมต้นแบบด้วยวิถีกตัญญู  
สืบสานมรดกโลกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย  
ในวันพุธที่ 10 เมษายน 2564

โดยมีกิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมรื้อฟื้นสามัคคีร่วมทำดีทำบุญบำรุงบวรพระพุทธรูปศาสนา ได้แก่ การสรงน้ำไทยใส่บาตรพระสงฆ์ จำนวน 9 รูป เวลา 07:09 นาฬิกา
2. กิจกรรมปฏิบัติตามหลักเบญจธรรม ได้แก่ การปล่อยปลาหน้าเขียง เวลา 07:30 นาฬิกา
3. กิจกรรมอนุรักษ์ประเพณีด้วยวิถีกตัญญู ณ พระพุทธรูปปางเปิดโลก ถือเป็นพระพุทธรูปแห่ง "ปัญญา" และการรดน้ำขอพรผู้ใหญ่
4. กิจกรรมสืบสานมรดกโลก ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย ได้แก่ ขบวนแห่กลองยาว กิจกรรมสาดน้ำรดโลก การละเล่นพื้นบ้าน และการแข่งขันกีฬา

ทั้งนี้ ขอเชิญชวนบุคคลากรทุกคนร่วมแต่งกายสรงน้ำใส่ชุดผ้าไทย สีสวยสดใส เพื่อร่วมรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีขององค์การคุณธรรมต้นแบบและก้าวไปสู่องค์การคุณธรรมต้นแบบโดดเด่นมีดีทางศาสนา และมีดีเชิงวัฒนธรรม

คณะทำงานขับเคาะล้างองค์การ STRONG จัดพิมพ์ของตำมทฤษฎี ส่งเสริมคุณธรรม และความโปร่งใสของสำนักการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564



# Songkran

## บุคลากรสำนักการพิมพ์

เข้าร่วมโครงการกับเครือข่ายองค์กรคุณธรรมต้นแบบด้วยวิถีศักยภาพ  
(สืบสานมรดกโลกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย)

**กิจกรรม : รู้รักสามัคคีร่วมทำบุญบำรุงบวรพระพุทธศาสนา  
และกิจกรรมปฏิบัติตนหลักเบญจธรรม สวมผ้าไทย ใส่บาตร ปลอ่ยปลาหน้าเพียง  
เนื่องในโอกาสเทศกาลสงกรานต์**



เมื่อวันพุธที่ 10 เมษายน 2567 เวลา 07.09 นาฬิกา

นายอธิภัทร พุกเศรษฐี ผู้อำนวยการสำนักการพิมพ์ พร้อมด้วยผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน และบุคลากรสำนักการพิมพ์  
เข้าร่วมโครงการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบด้วยวิถีศักยภาพ (สืบสานมรดกโลกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย)

กิจกรรม : รู้รักสามัคคีร่วมทำบุญบำรุงบวรพระพุทธศาสนา

และกิจกรรมปฏิบัติตามหลักเบญจธรรม สวมผ้าไทย ใส่บาตร ปลอ่ยปลาหน้าเพียง

เนื่องในโอกาสเทศกาลสงกรานต์ ณ บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยา

ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าวเป็นการส่งเสริมการปฏิบัติตามหลักศาสนา และมีมติเชิงวัฒนธรรมเพื่อรักษามาตรฐาน  
การเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบและก้าวไปสู่องค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่นต่อไป





# สงกรานต์

## บุคลากรสำนักการพิมพ์

เข้าร่วมโครงการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบด้วยวิถีจิตปัญญา  
(สืบสานมรดกโลกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย)

### กิจกรรม : อนุรักษ์ประเพณีด้วยวิถีจิตปัญญา สร้างน้ำพระพุทธรูปปางเปิดโลก

#### เนื่องในโอกาสเทศกาลสงกรานต์

เมื่อวันพุธที่ 10 เมษายน 2567 เวลา 08.00 นาฬิกา ณ บริเวณด้านหน้าอาคารรัฐสภา หน้าถนนสามเสน  
นางสาวนภาภรณ์ ใจสัจจะ เลขาธิการวุฒิสภา นำคณะผู้บริหารและบุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา  
เข้าร่วมโครงการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบด้วยวิถีจิตปัญญา  
(สืบสานมรดกโลกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย)  
กิจกรรม : อนุรักษ์ประเพณีด้วยวิถีจิตปัญญา สร้างน้ำพระพุทธรูปปางเปิดโลก เนื่องในโอกาสเทศกาลสงกรานต์  
ทั้งนี้ นายอภิภัทร หุกเสรษฐี ผู้อำนวยการสำนักการพิมพ์  
พร้อมด้วยนางสาวสุรพรพรณิจา มณีหลวงวงศ์ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริหารทั่วไป เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวด้วย  
โดยกิจกรรมดังกล่าว เป็นการส่งเสริมการปฏิบัติตามหลักศาสนา เพื่อรักษามรดกทางวัฒนธรรมเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ  
และก้าวไปสู่องค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่นต่อไป




 คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567



# Songkran

## บุคลากรสำนักการพิมพ์

เข้าร่วมโครงการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบด้วยวิถีกตัญญู  
กิจกรรม : สืบสานมรดกโลก ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย **ชบวนแห่สืบสานวัฒนธรรมไทยสู่มรดกโลก**

เมื่อวันพุธที่ 10 เมษายน 2567 เวลา 09.00 นาฬิกา ณ บริเวณหน้าอาคารรัฐสภา  
ด้านถนนสามเสน มุ่งสริมแม่น้ำเจ้าพระยา นำโดยนายอิทธิพร ทุกเศรษฐิติ ผู้อำนวยการสำนักการพิมพ์  
พร้อมด้วยผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน และบุคลากรสำนักการพิมพ์  
เข้าร่วมโครงการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบด้วยวิถีกตัญญู  
กิจกรรม : สืบสานมรดกโลก ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย ชบวนแห่สืบสานวัฒนธรรมไทยสู่มรดกโลก  
โดยสำนักการพิมพ์ได้นำวัสดุเหลือใช้จากกระบวนการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์มาประดิษฐ์เป็นชุดนางสงกรานต์  
และชุดนางงาม ปิ่นผีน้มน้ำ ลูกโลกและอุปกรณ์ประกอบอื่น ๆ

ทั้งนี้ การเข้าร่วมกิจกรรมฯ ดังกล่าวยังเป็นการสร้างความรัก และความสามัคคี ความสุข สนุกสนาน  
ให้กับบุคลากรสำนักการพิมพ์และเป็นการรักษามรดกฐานการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ  
มิติทางวัฒนธรรมเพื่อก้าวไปสู่องค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น  
และเป็นองค์กรแห่งความสุขต่อไปของสำนักการพิมพ์ต่อไป




 คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริตส่งเสริมคุณธรรม  
และความโปร่งใสของสำนักการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

# Songkran

## บุคลากรสำนักการพิมพ์

เข้าร่วมโครงการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบด้วยวิถีปัญญา

กิจกรรม : สืบสานมรดกโลก ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย **การแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน**

เมื่อวันพุธที่ 10 เมษายน 2567 เวลา 10.00 นาฬิกา ณ บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยา  
นำโดยนายอรรถิภัทร พุกเศรษฐี ผู้อำนวยการสำนักการพิมพ์ พร้อมด้วยผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน  
และบุคลากรสำนักการพิมพ์ เข้าร่วมโครงการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบด้วยวิถีปัญญา

กิจกรรม : สืบสานมรดกโลก ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย การแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน และกีฬารักษ์สิ่งแวดล้อม  
ได้แก่ เกมวิบาก แก้วอีร่าวง เฮฮาทาบหมาก ใส่กางเกงไม้ใช้มือ วิ่งเปี้ยว และกีฬารักษ์โลก (Zero Waste)

โดยสำนักการพิมพ์ได้ส่งบุคลากรเข้าร่วมการแข่งขันครบทุกชนิดกีฬา และได้รับการรางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 1  
การแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของบุคลากรสำนักการพิมพ์

ทั้งนี้ การเข้าร่วมกิจกรรมฯ ดังกล่าวยังเป็นการสร้างความรัก ความสามัคคี การรักษาอัตลักษณ์ความเป็นไทย  
และเป็นการรักษามาตรฐานการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบมิติทางวัฒนธรรม  
เพื่อก้าวไปสู่องค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่นและเป็นองค์กรแห่งความสุขของสำนักการพิมพ์ต่อไป

คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG จัดพอเพียงต้านทุจริตส่งเสริมคุณธรรม  
และความโปร่งใสของสำนักการพิมพ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567







ออกแบบและพิมพ์ที่  
 สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา  
 ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๑๕, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๒, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๕

